

ବିଷୟସମ୍ବନ୍ଧୀୟ

ବିଷୟସମ୍ବନ୍ଧୀୟ

G. Karun

ଲଭ୍-ମ୍ୟାଗେଜ

ଶ୍ରୀ ବିଜୟ କୁମାର ମଲ୍ଲ

* * * *

ଦିଗ୍‌ଦୂ ସମ୍ବରଣ—୧୯୫୯

ପ୍ରକାଶକ

ଅଲକା ପ୍ରକାଶନ

କଟକ—୩

*

ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ

ପ୍ରକାଶ ବୁକ୍ ଷ୍ଟୋର

କଲେଜ ଷ୍ଟେଡି, କଟକ—୩

*

କଥାବସ୍ତୁ ମୁଦ୍ରଣ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରଦୀପ୍ତ କଣୋର ଦାସ

କୃଷକ ପ୍ରେସ, କଟକ—୧

*

ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟ ରୂପକାର

ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳ କାନ୍ତନଗୋ

* * * *

ମୂଲ୍ୟ—ଦୁଇଟଙ୍କା ମାତ୍ର

ମେନା ହାତରେ—

ତୁମ କଥା ଯେବେ କହିଲ ବନ୍ଧୁ

ମୋ କଥା କହିବା ଦୁହେଁ ତ ?

ଜୀବନର ଶତ ମିଳନ ଛନ୍ଦେ

କରୁଣ ମଧୁର ଦୁହେଁ ତ ।

ଶ୍ରୀ ଅଶୋକ ସାହୁ

✽ ଏକ ✽

ପ୍ରାଣର.....

ମୋତେ ଭୁଲ ବୁଝିବେନି ସତରେ ! କଣ କରିବ ? ଶତ
ରେଷ୍ଟା କରି ସୁଦ୍ଧା ନିଜର ଅସମତାକୁ ଲୁଚାଇ ପାରିଲି ନାହିଁ ।
ଭିତରର ମଣିଷ ବାହାର ମଣିଷକୁ ଆପଡ଼ି ମାର ଆତ୍ମପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ
ବଞ୍ଚିଛି । ମୁଁ ଆଉ ସହ ପାରୁନାହିଁ । ଅନ୍ତର ମୋର ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ୁଛି ।

ମୋତେ ପଞ୍ଜିଲୁ କାହିଁକି ଟିକିଏ ବସ ଅବା ନ ଦେଲେ ?
ସ୍ନେହ ଏକ ମୁହୂର୍ତ୍ତର ଈଷତ୍ ଯନ୍ତ୍ରଣା ସାରା ଜୀବନର ଜ୍ଵାଳାଯନ୍ତ୍ରଣା
ଅବଶେଷ ଭୁଲନାରେ କେଡ଼େ ଉଚ୍ଚ ଆଉ ମହତ୍ତ୍ୱ, ସବୁ ପାରିଲେ
ନାହିଁ ଆପଣ, ମୁଁ କଣ କରିବ ? ମନର ନିଭୁତ ଅନୁଭୂତିକୁ
ଆପଣଙ୍କ ଆଗରେ ରୂପ ଦେବା ପାଇଁ ଯେବେ ମୋର ସ୍ୱାଧୀନତା
ନ ଥାଏ, ତା'ହେଲେ ଏପରି ପରାଧୀନ ଜୀବନର ଶୀଘ୍ର ସବନିକା
ପଡ଼ିଯାଉ ।

ମୁଁ କିଛି ଲେଖି ପାରୁ ନାହିଁ । ସୁଜାତା ନତମସ୍ତକରେ ଜୀବନର ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ ଅର୍ଥ୍ୟ ବାଢ଼ି ଦେଇଛି, ଜାଣେନା, ଦେବତା ତାର ଅର୍ଥ୍ୟ ସାଦରେ ଗ୍ରହଣ କରିବ କି ନା ?

ଇତି ।

ଥରେ, ଦୁଇଥର, ତିନିଥର, ଚାରିଥର ପଢ଼ିଗଲା । ପୁଣିଥରେ ପଢ଼ିବାକୁ ଇଚ୍ଛାହେଲା, ପଢ଼ିଲା । ସୁଜାତାର ତଥାପି ମନ ମାନିଲା ନାହିଁ । ଭାବଲା ଚିଠି ଖଣ୍ଡକ କାହାକୁ ଦେଖାନ୍ତା । କିଏ ଟିକେ ଭଲ ଭାବରେ ମନମାଝିକେ ଲେଖି ଦିଅନ୍ତା...କିନ୍ତୁ ଦେଖାଇବ କାହାକୁ ? କିଏ ବା' ତାର ନଜର ଅଛି ?

ସେଥିପାଇଁ ନିଃସହାୟା ସୁଜାତା କେତେଥର କାଗଜ କଲମ ଧରେ, ଚିଠି ଲେଖି ଆସେ ନି । ଦୁଇଧାଡ଼ି କଣ ଲେଖେ, ତାକୁ ଘୋଷାଡ଼ି ଦିଏ, ପୁଣି ଲେଖି ବସେ...ଶେଷ ଚିଠିଟି ଲେଖିବା ଆଗରୁ ଆଉ ଖଣ୍ଡେ ଚିଠି ସେ ଏପରି ଲେଖିଥିଲା । ସେଥିରେ ତାର ମନ ମାନିଲା ନାହିଁ । ବହୁ ଭିତରେ ଥୋଇ ଦେଇ ସେ ପୁଣି ଲେଖିଲା ।

ବହୁତ ଚେଷ୍ଟାପରେ ତାର ସାଧନା ଫଳବଶ ହୋଇଛି । ସାହସ ଓ ହୃଦୟର ଅନୁଭୂତିକୁ ସେ ଚିଠି ଆକାରରେ ଲେଖି ରଖିଛି । ରୂପସ୍ଥାନ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଗୁଡ଼ିକ ତାର ଛୋଟ କଲମରେ ରୂପାୟିତ ହୋଇ ଉଠିଛନ୍ତି ।

ରବିବାର-ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ଦିନଟିଏ । ଖରାବେଳ ହେବ, ଅତି ଗୋପନରେ ସୁଜାତାର ଚିଠି ଲେଖା ଚାଲିଛି । କେହି ଦେଖି ପାରୁନାହିଁ, ଜାଣି ପାରୁନାହିଁ । ସେ ଚିଠି ପଠାଇବ । ଏପରି ଚିଠି କଣ ସତେ ଭୁବନବାସୀଙ୍କ ମନକୁ ଖାଇବ ? ସେ ଭିତ ଶିକ୍ଷିତ ମାର୍ଗିତ ରୁଚିର ଚରୁଣ । ଆଖିକାଣ୍ଡେ ହୃଦୟ ଭିତ୍ତିବେଳେ ହୋଇ

ଭିଲ । ଆନନ୍ଦର ଆଶାରେ ମଧ୍ୟ ମନ ଶ୍ରାଣ ପୂରକତ ହୋଇ
ଭିଲ ।

ଲମ୍ବାପା ଉପରେ ଠିକଣା ଲେଖିଲା ବେଳେ ତାର କଲମ
ଥର ଉଠିଲା । ଛୁଟି ଭିତରେ ନୂତନ ଚଡ଼ିତର ଆଶୁ କଂପନ
ଖେଳିଗଲା । ସେ ଲେଖି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ତା' ଭିତରେ
ବନ୍ଦ ରଖି ପୁଣି କଲମ ଧରିଲା । ଲେଖିଲା—

ଶ୍ରୀ ଭୁବନ ବିହାରୀ ସୁନ୍ଦରୀ ମହାପାତ୍ର
ରୁମ୍ ନମ୍ବର ୭୪, ଉଦୟ ହଷ୍ଟେଲ
କଟକ-୩

ଥରେ ଦୁଇଥର ମଧ୍ୟ ନିଜେ ନିରେଖି ନିରେଖି ଦେଖିଲା ।
ଠିକଣାରେ ବନାନ୍ ଭୁଲ୍ ନାହିଁ ତ ? ମନ ବୁଝିଲା ନି । ପୁଣି ଥରେ
ସାଦା କାଗଜ ଖଣ୍ଡିକରେ ଇଂରେଜୀରେ ଲେଖିଲା—ନାଁ...ଅବକଳ
ସବୁ ଠକ ।

କବାଟ ଫିଟାଇ ସେ ଡାକିଲା, ରାମା...ରାମା...

ବିଚରା ରାମା ଟିକେ ବସ୍ତ୍ରାମ ନେବାକୁ ଯାଉଥିଲା, ରବିବାର
ଦିନ...ଶରାବେଳ...କାମଦାମ ସାର ଦେଇତ । ପାଟି ଶୁଣି ସେ
ଧାଇଁ ଆସିଲା । କହିଲା, କଣ ?

ଏଇଠିକି ଆ.....

ସରସିଆ କଥା ପଦକ ଶୁଣି ତାର ତମତମ ଭରକ୍ଷୁଟା ଟିକେ
ଧମେଇ ଗଲା । ସେ ପଚାରିଲା, କଣ ?

ଏଇ ନେ'—ଆଠଶା ପଇସା...ଅତି ଗୁପ୍ତ ସ୍ଥଳରେ ଏ ଚିଠି
ନେଇ ଗୁପ୍ତଚରକ ପୋଷ୍ଟାଫିସରେ ପକାଇ ଦେଇ ଶୀଘ୍ର ଚାଲି
ଆସିବୁ । ମନେ ରଖିଲା ନାଁ...ଲେଟର ବାଇସ ଆଇ ମାନ ସେ

ତୁମ୍ଭେ ବାବୁ ଉତ୍ତରକୁ ଚାଲି ଗଲୁ କି ନାହିଁ, ଉତ୍ତର ଦେଖିବୁ ।
ମନେ ରହିଲା ନା ?

ହଁ...କାହିଁକି ଆମର ଏଠି ତ ତୁମ୍ଭେ ବାବୁ ଅଛୁ, ସେଇଥିରେ
ପକାଇ ଦେଲେ ତଳେ ନି ଯେ ମୁଁ ପୁଣି ଏତେ ବାଟ ଯିବି ?

ନା, ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ତୋତେ ବରଂ ଆଉ ଆଠଶା ଦେଉଛି ।
ତୁ ଜାଣିଛ ଯା ।

ରାମା ମନେ ମନେ କହିଲା, ଆଜି ଏକି ନୂଆ କଥାଲେ ମା...
ଦିନେ ନାହିଁ କାଲେ ନାହିଁ...ଆଜି କଣ ଗଢ଼ାପୁନେଇଁ ଦିନ
ମାହିଁ...ସେ ଶୁଣିଯାଉଥିଲା । ତାକୁ ପୁଣି ସୁଜାତା ଜାଣିଲା, ଦେଖ
ରାମା, ଯେପରି କେହି କିଛି ଖରା ସମ୍ଭବ ନ ପାଆନ୍ତି ।

ଏଇ କଥା ନା... ..

ରାମା ତାର ଉତ୍ତରରେ ଶୁଣିଗଲା ! ଝରକା ଖୋଲି ସୁଜାତା
ତାର ଗଲା ବାଟକୁ କିଛି ବେଳିଯାଏ ଶୁଣି ରହିଲା । ରାମାର ସାବନା
କମିଳ ଶୁଣିକି ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଖରା ଉତ୍ତରେ ସମେ ସମେ ଦୁଇକୁ ଦୁଇକୁ
ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲା । ସୁଜାତା ଗାରିଲା, କେହି କାଲେ ତାର
ଗତି ବିଧି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିବେ, ସେ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ କବାଟ ବନ୍ଦ କରି
ଦେଲା ।

ଦେହ ସାଗ ପୁଣି କମିନ...ହାଲ କଣ ଆସିଲାଣି । ହାମା
ଲଗୁଛି । ସେ ଖଟ ଉପରେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲା । ଟିକେ ଦମ୍ଭ ବାନ୍ଧିଲା ।
ମନରେ ପୁଣି ଉପୁ ହେଲା, ଆଜି ଯାଏ ତ ସେ ଭୁବନବାବୁଙ୍କୁ ଚିଠି
ପଠ ଲେଖି ପାରିନାହିଁ । ଏ'ଟା ତାର ନୂଆ ଓ ପ୍ରଥମ ଚିଠି...ସେ
ଯେବେ ଖସିପ ବୁଝେ, ତା' ଦେଲେ ତା'ର ଦଶା କଣ ହେବ ?

ମନ ଉତ୍ତରେ ଏମତି ଜିଜ୍ଞାସା ଜଳନ୍ତା ଚନ୍ଦ୍ରା...ବାପା
ବୋଉ ଜାଣିବେ । କି ମୁଣ୍ଡିଲ କଥା । ତା' ପରେ ସେ ତ ଭୁବନ-

ବାବୁକୁ ଚିଠି ପଠ ବେଳା କଥା ବଣେଷ କହି ନାହିଁ । ଖାଲି ମାତ୍ର ପରିଚୟ—ଚିହ୍ନା, ବନ୍ଧୁତା.....

ଆଜ୍ଞା, ଏତିକି ପରିସରରେ କ'ଣ ଚିଠିପତ୍ର ଦିଆ ନିଆ ଚଳେନା ।

କିଏ ତାକୁ ଏ ନୂଆ ବାଟ ବତାଇ ଦେବ ?

ଛଟପଟ ହେଲା ସେ...ନିଦ ଆସୁନା । ଭାବିଲା, ଟିକିନଖି ଚିଠି ଗୁଡ଼ିକୁ ସେ ଚିରିଦେଇ ମୋଡ଼ି ଦେବ । ଖଟ ଉପରୁ ଉଠି ସେ ଟୁକୁସ ଟୁକୁସ ଚିଠି ଗୁଡ଼ିକ ସାଲତକାକୁ ଲାଗିଲା । ମନେ ପଡ଼ିଲା, ଖଣ୍ଡେ ତ ଦଡ଼ି ଚିଠି ସେ ଲେଖିଥିଲା ।

ଦହିପତ୍ର, ବଛଣାତଳ, ଖଟତଳ, ମଶାଣି ଉପର—ସବୁ ଅଦିଅରି ଖୋଜିଗଲା, ତଥାପି ପାଇଲା ନାହିଁ । ଗୁଡ଼ି ଆଡ଼ୁର ଚମକ ଉଠିଲାଣି । କିଏ ନେଲା ? ବୋଉ କଣ ସନ୍ଦେହ କରି ବହିପତ୍ର ଖୋଜା ଖୋଜି କରୁଥିଲା କି ? କ'ଣ କରବ ସେ ? ସୁଜାତାର ଆଖି ଛଳ ଛଳ ହୋଇ ଆସିଲା । ସେ ଭଣ୍ଡାରକୁ ଡାକ ପକାଇଲା.....

ତଥାପି ବହିର ପୃଷ୍ଠା ନେଉଟା ଚାଲିଛି । ଗଣିତ ପରେ ଜ୍ୟାମିତି, ଜ୍ୟାମିତି ପରେ ଶାଳ ଗଣିତ, ଇତିହାସ, ଭୂଗୋଳ, ଗ୍ରାମାର, ସଂସ୍କୃତ, ବଙ୍ଗୀ, ଇଂରାଜୀ ସବୁ ବହି ଘଣ୍ଟା ଚକଟା ସରିଲାଣି । କାହିଁ, ତାର ଚିଠି, କାହିଁ ତାର ଚିଠି ? କାହିଁ, କାହିଁ...

ମଥା ଘୁରିଗଲା ସୁଜାତାର, କି ରକମ ଯନ୍ତ୍ରଣା ପଡ଼ିଲା ପଡ଼ିଲା ସେ ପାଇଲାଣି ? ଆଡ଼ୁର ତ ଅନେକ ବାଟ ଅଛି ।

ସ୍ବାମୀ ଫେରିନାହିଁ ।

ବନ୍ଧିତ୍ର ଭାବରେ ସେ ପଡ଼ିଥିଲା ମା'ଙ୍କ ଶୋଇବା ଘରେ । ଟୁକୁ ଟୁକୁ କୁନି ଶୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ଏପାଖ ସେପାଖ ପରସ୍ତେ ଚାହିଁଲା । ସୁଖି କ'ଣ ଭାବି ନିଜ ରୁମକୁ ସେ ଫେରି ଆସିଲା ।

ସମା ନାଲ ନାଲ ହୋଇ ଫେରି ଆସିଲା । କବାଟରେ ହାତ
ମାରି ଡାକିଲା, ‘ହୁ ହୁ କବାଟ ଫିଟା ।’

ସୁଜାତା ସେତେବେଳକୁ ବସି କାନ୍ଦୁଛି । ମୁଣ୍ଡ ଭିତରେ
ଅସହ୍ୟ ଭୟଃ...ଦେହସାରା ଗରମ । ଦୁଃଖ ଓ ଆଶଙ୍କାର ଛୁପା
ତାର ମୁଁ ହରେ ଫୁଟି ଉଠୁଛି । ସମାର ଡାକ ଶୁଣି ସୁଜାତା ଧଡ଼ପଡ଼
କରି କବାଟ ଫିଟାଇ ଦେଲା । କହିଲା, ପକାଇଲୁ ଚି ? ବାଟରେ
କିଏ ଦେଖିଥିଲା କି ! ସମା ଅଇ ଅଇ ହୋଇ କହିଲା, ଅମଳ ବାବୁ...

ସୁଜାତା ପ୍ରମାଦ ରଖିଲା । ଅମଳ ବାବୁ ତାର ଟିକ୍‌କଟର ।
କଲେଜରେ ପଢ଼ନ୍ତୁ । ଅତି ଶକ୍ତିଶାଳୀ ବୁଦ୍ଧି ତାଙ୍କର । ନିର୍ମମ ଆଉ
ନିଷ୍ଠୁର ହୃଦୟ...ସେ ତ ଏ କଥାର ଟେର ପାଇ ସାରିବେଣି ।
ଗୁଣ୍ଡାକୃଣୀ କ’ଣ ନ କଲ ?

ସନ୍ତର୍ପଣରେ ପଚାରିଲା, କ’ଣ କହୁଥିଲେ କି ?

ନାହିଁ, ପଚାରିଥିଲେ ଖାଲି କୁଆଡ଼େ ଆସିବୁ ?

ତୁ କଣ କହିଲୁ ?

କହିଲି ଏଇ ବଜାରକୁ ଆସି ଥିଲି ।

ସେ କଣ କହିଲେ ?

କିଛି କହିଲେ ନାହିଁ ।

କିଛି କହିଲେ ନାହିଁ ?

ମୁଁ ପଚାରିଲି, କୁଆଡ଼େ ଆସଣେ ଆସି ଥିଲେ । ସେ କହିଲେ
ହୋଟେଲକୁ ଆସି ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟାଶା କ’ଣ ଖାଇଥିଲା, ସେଇ
ପଇସା ଦେବା ପାଇଁ...

ଆଉ କିଛି କହୁ ନ ଥିଲେ ?

ନାହିଁ ତ ! ମୁଁ ପଚାରିଲି ଆଜି ଆସଣ ପିବେ ତ ? ସେ ମନା
କଲେ ।

ସୁମା ଏତକ କହି ବସି ପଡ଼ିଲା । ସୁଜାତାର ଚନ୍ଦ୍ରାର ସୁଅ
ହସ୍ତ ବସିପ୍ର । ସେ ପରୁରଲ, ଆଜ୍ଞା ସୁମା, ଆଜ କେହି ଏ ଘରକୁ
ଆସିଥିଲା କି ?

ନାହିଁ ତ !

ହଁ, ତୁ ଟିକେ ମନେ କଲୁ, ବୋଉ ହେଉକା କେହି ଆସି
ନାହାନ୍ତି ?

ବୋଉ କଣ ଆପଣଙ୍କ ଏଠି ଆସନ୍ତି ଆପଣ ଥିଲେବେଳେ ?

ନାହିଁ ମୁଁ କେତେବେଳେ ନଥିବି, କେହି ଆସି ନାହାନ୍ତି ?

ମୋର ସେମିତି କିଛି ଲକ୍ଷ୍ୟ ନାହିଁ ।

ସୁଜାତାର ମୁହଁ ବକ୍ସ ଓ ଆଖିରେ ଆଦୂର ନାହିଁ ପଡ଼ିଗଲା ।

ସୁମା ଜଡ଼ିତ କଣ୍ଠରେ ପରୁରଲ, କାହିଁକି ?

ହଁ...

ଅନ୍ୟମନସ୍ତ ଶ୍ରବରେ ସୁଜାତା ହଁ ଭରିଲା । ସୁମା କହିଲା, କଣ
କିଏ ନେଇଛି ନା କଣ ?

ହଁ ଖଣ୍ଡେ କାଗଜ...

କଣ ଭାରି ଦରକାରୀ କାଗଜ ନା କଣ ?

ସୁଜାତା ଚିଡ଼ି ଉଠିଲା । କହିଲା ତୁ କଣ ଖେଳୁଛୁ ?

ନାହିଁ ମୁଁ ସେଇ କହି କଥା ପରୁରୁଥିଲି ନା, ମୋ ଉପରେ
ଖାଲି ସାବୁଚନ୍ଦ୍ର କାହିଁକି ? ବର୍ତ୍ତମାନ ତ ଖଣ୍ଡେ କାଗଜ ଦେଇ
ତାକଥରେ ଦେଇ ଆସିଲି ।

ସୁମା—ରୁପ୍ ରୁପ୍...

ସୁମା ରୁପ୍ ରୁପ୍ କରି କହିଲା, ଦେଖି, ଆଜ୍ଞା କାଲି ରାତିରେ
ତମେ ମତେ ଖଣ୍ଡେ ବହି ଦେଇଥିଲି, କହିଲା ସାର୍ ହୁଡ଼ା ହୋଇ
ହୁଡ଼ି, ଯା ଏ ଶୁଣିକ ଶୀଘ୍ର ଦେଇ ଆ—

ସୁଜାତାର ଚକ୍ରା ଘର ଧରିଲା । ଗୋଟି ଗୋଟି ହୋଇ ସମସ୍ତ
ଘଟନା ମନେ ପଡ଼ିଲା । ସେ ଚଳିଆ ଲପରେ ମୁଣ୍ଡ ଦେଇ କାନ୍ଦିବାକୁ
ଲାଗିଲା । ମାତ୍ର କାନ୍ଦ ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ମନେ ପଡ଼ିଲା, ଇଂରେଜୀ ପ୍ରୋଜ୍ ବନ୍ଧର ପ୍ରୋଡ଼ିଗାଲ ସନ
ପୁଷ୍ପାଟା—ସେ ସେହି ବସୟ ପଡ଼ୁ ପଡ଼ୁ ଚିଠି ଲେଖିଥିଲା । ଚିଠିଟି ତ
ତାରି ଭିତରେ ରହି ଯାଇଛି କେମିତି ।

କଣ କରିବ, ସୁଜାତା କିଛି ଭାବ ପାରିଲା ନାହିଁ । ଯାହା ନିଶ୍ଚୟ
ତାର ଦୁର୍ବଳତା ଜାଣି ନେଇ ଯାରିଥିବେ । ସମାକୁ ଅବା କୋଉ
ବିଶ୍ୱାସ । ସେ ଯଦି ତାଙ୍କୁ ଚିଠି ପଢ଼ାଇବାକୁ ଆସିବା କଥା କହି
ଦେଇଥାଏ, ତା ହେଲେ ତ କଥା ସରିଗଲା ।

ସୁଜାତା କଳାକାଠ ପାଲଟି ଗଲା । ମନେହେଲା ତା ମୁଣ୍ଡ
ଉପରେ ଯେମିତି ଆକାଶ ଛୁଡ଼ି ପଡ଼ୁଛି । ଆଖି ଦିଶା ଅତି ଲଲ
ପଡ଼ିଗଲା । ପାଟିରୁ ବି ବଚନ ବାହାରିଲା ନାହିଁ । ଛୁଟି ତ ଥରୁଛି ।

ଟିକିଏ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଧରି ସେ ସମାକୁ ଆଦୁର ପାଖକୁ ଡାକିଲା ।
କହିଲା, ସମା ସତ କହ, ତୁ ସାରାଙ୍କୁ ଚିଠି କଥା କହିବୁ ?

ନା...

ମୋ ଗୁଣ !

ଠାକୁରଙ୍କ ଦେଇ, ତମ ଦିବ୍ୟ ହୃଦ୍‌ର ଦେଇ—ମୁଁ ତାଙ୍କୁ କିଛି
କହିବି ।

ଆଜ୍ଞା ଏ କଥା ତୁ କାହାକୁ କହିବୁ ନି ।

ମୋ ଗୁଣ, ତମ ଦିବ୍ୟ ହୃଦ୍‌ର କହୁଛି କାହାରିକ କହିବି ନାହିଁ ।

ସତ ?

ହ ସତ !

* ଦୁଇ *

ଝାଲ ସର ସର ସିଲ୍‌କ ପଞ୍ଜାବୀଟାକୁ ଗଳେଟରେ ରଖୁ ରଖୁ ଭୁବନ ନାଚରୁ ସେଟା ଖସି ପଡ଼ିଲା । ବାସୁ ତୁମ ଭିତରେ ବସି 'ବୁବାଡ଼' ପଡ଼ୁଥିଲା । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦୁବନନ୍ଦ ଦେଖି ସେ ବନ୍ଧୁ ଉପରୁ ମୁଣ୍ଡ ଟେକି ପରୁଣିଲା, ମିଶ୍ରର ସୁନ୍ଦର, ତୁମେ ଏତେବେଳେଯାଏ କେଉଁଠି ଥିଲ ?

ନାଁ ଟିକେ ଟାଉନ ଆଡ଼େ ଯାଇଥିଲା ।

ଟାଉନ ଆଡ଼େ ଯାଇଥିଲା—ନାଁ...

ବଡ଼ ଟାଉଣ ଆନ୍ଦୋଳରେ ବାସୁ ଭୁବନକୁ ଚାହିଁଲା । କହିଲା, ଭୁବନ ସୁରୁଣୀ ଆଗରେ ପେଟ ଲୁଚୁଥିଲେ ଚଳିଯାନ୍ତି ! ବାସୁ ବଲ୍‌ବୁଲ ଗୋଟା ନୁହଁ, ସେ ପ୍ରେମ କରି ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ତାର ଦୁଇ-ଦୁଇ ଅଛି ଯେ କୌଣସି ପ୍ରେମିକକୁ ଶୁଣି କରିବାକୁ...

ଭୁବନ ଜୋଡ଼ା ଗୋଲି ସାରି କଠୋର ପିନ୍ଧିଲା । ଲୁଗା ପାଲଟି ଲୁଗା ପିନ୍ଧିଲା । ପାଟେଇଟା ପୂର୍ବପରି ବର୍ମାକୁ ହୋଇ ରହିଛି କହିଲା, କ'ଣ ମୁଁ ହେଲି ?

ନାହିଁ ଭୁବନ ତୁମେ ପ୍ରେମିକ ନୁହଁ, କିନ୍ତୁ ବ୍ୟାଧିଗ୍ରସ୍ତ ଏକ ଚରୁଣ—ଠକ ରହୁଗ୍ରସ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରପରି ।

ମାନେ...

ଅର୍ଥାତ୍ ତୁମେ ପ୍ରେମିକ, କିନ୍ତୁ ବନ୍ଦନ, ପ୍ରତିବାଦ ଓ ବାଧାଦ୍ୱାରା ତୁମ ଆଗରେ ହିମାଳୟ ପରି ରହିଛି । ସତ କହିଲା, ଭୁବନ, ତୁମେ ଭିତରେ କାହାର ପଡ଼ିନାହିଁ ?

ହଁ ପଡ଼ିଛି, କ'ଣ ହେଲା ସେଠୁ ?

କହି ନାହିଁ, ବ୍ୟାଧିଗ୍ରସ୍ତ ଚିରୁଣ...ବାବା, ଧୀରେ ସୁସ୍ଥ
ଲାଲ୍—ପଥ ବଡ଼ ଦୁର୍ଗମ...

ବାପୁ ଗୀତ ଗାଇଲା, 'ସଙ୍ଗାତ, ପୀରତି ପଥ ଶସଡ଼ା'...କହିଲା,
ଆଜିକି ପ୍ରାୟ ତିନିମାସ ହେବ ତୁମର ଭାବରଜୀ, ଚିନ୍ତାଧାରା ସବୁ ବଦଳି
ଯାଇଛି । ଦିନିକି ବର୍ଷ ଚିଞ୍ଚନର ଗୁପ୍ତ ତୁ—ସିଙ୍ଗଲ ରୁମ୍ ପାଇବା-
ପଡ଼ିନାହିଁ, ଅଥଚ ବେଶଭୂଷା, ଆସନାମା କଲୁନା ଓ ସେମିତି
ଲେଖିବାରେ ତୋର ଶକ୍ତି, ସମୟ ଓ ଅର୍ଥ ଅଜସ୍ର ବ୍ୟୟ କରୁଛୁ ।
ଟିକେ ଶୁଣାଇବ କି ବର, ତୁମର ସେ ପ୍ରେମିକାଙ୍କ ନାଟି କ'ଣ ?

ଭୁବନ ଓ ବାପୁ ମାଇନର ସ୍କଲର ସାଙ୍ଗସାଥୀ । ବାପୁ ଅନ୍ଧାବ-
ଗ୍ରସ୍ତ କିନ୍ତୁ ମାତ ନୁହଁ । ତାର ଉନ୍ନତ ହୃଦୟ ନିକଟରେ ଭୁବନ
ନଇଁ ପଡ଼ିଛି ।

ଥମେଇ ଥମେଇ ବାପୁ ପଚାରିଲା, ଭୁବନ, ଆଜ୍ଞା ମୁଁ ସେ
ତୁମର ପ୍ରେମିକାଙ୍କୁ ଜାଣେ ?

ଜାଣ ତୁମେ ବାପୁ...ଭୁବନ ତାକୁ ଆନନ୍ଦନର କୁଣ୍ଡଳ
ପକାଇଲା । କହିଲା, ଭାଇ, ବାପୁ ! ତୋତେ ନ କହିବି ତ ଆଉ
କାହାକୁ ଏ ପ୍ରାଣର କଥା କହିବି । ଶୁଣିବ ଦିନେ ତୁମେ ମୋର
ଜୀବନର ଇତିହାସ । କିନ୍ତୁ ବର, ମୁଁ କ'ଣ ତାକୁ ପାଇବି ?

ହଁ ନ ପାଇବ କାହିଁକି ? ତୁମର ଅଜସ୍ର ଧନସମ୍ପତ୍ତି, ଅନନ୍ୟ
ଚେତେଇ ଆଉ ଚଣାଳ ଯୌବନ ପତି ରହିବି । ତୁମେ ନାକୁ
ପାଇଲ ଏ ଗୁଡ଼ିକ ତୁମର ଧନ୍ୟ ହେବେ । ହଁ, ତାଙ୍କର ନାଟା
କ'ଣଟିକି ?

ସୁଜାତା—ଆଜ୍ଞା ବାପୁ, କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଆଉ ସ୍ୱେଚ୍ଛାଶିଳ
ଏ ନାଟା ?

ହଁ ନିଶ୍ଚୟ ସମାପ୍ତିକ—ଲଭର୍ ଆସିବେ ତାର ପ୍ରେମିକାର
ଦୋଷ ଗୁଣ ମଧ୍ୟ ଅତି ସ୍ପର୍ଶୀୟ ।

ଧେର, ତୋର ଖାଲ ସବୁବେଳେ ସେଇ କଥା—

ଆଜ୍ଞା, ଏଣିକି ଭଲ କଥା କହିବି । କହିଲୁ, ତିଠି ପସର କିଛି
ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ ଶୁଲିଲଣି ?

ହଁ, ସେମିତି କିଛି ।

କାହିଁ, ଭୂତ ଏବେ ଦିନ ହେଲା ମୋତେ ଏ ଖବର କିଛି
କହୁନାହୁଁ । ମୁଁ ଖାଲି ଅନ୍ଧାର କରି ଯାହା ଜାଣୁଛି ।

ହଠାତ୍ ହସ୍ତେଲ ଲଇଟି ଲିଭିଗଲା । ସ୍ବତ ଏଗାର ବାଜିଲାଣି,
ଭୁବନ ତାର ଅଲମିଶରୁ ମହମବଖା ବାହାର କରି ଲଗାଇଲା ।
ରୂମଟି ପୁଣି ହସି ଉଠିଲା ।

ବାସୁ ଓ ଭୁବନ ଦୁଇଜଣ ସିଗାରେଟ୍ ଧସାଇଲେ । ବାସୁ
ପଚାରିଲା—Orient କୁ ଆଡ଼େ ଗଲା ..

କ'ଣ ସେ Cross Words Puzzleଟା ସରି ନାହିଁ ?
ଜେମିତି ସରିବ ଭୁବନ, ତୋ ଜୀବନରେ ତ ପୁଣି ଆସି ପଜଲ
ଦେଖା ଦେଲାଣି । ଆଜ୍ଞା, ତିଠି ଗୁଡ଼ାକ ଦେଖାତ ?

ଭୁବନ ସୁଟକେଣି ଖୋଲି ତିଠି ସବୁ ବାହାର କଲା । ବାସୁ
ଖଟ ଉପରେ ଶୋଇ ରହି ଟେବୁଲ ଉପରର ମହମବଖା ଆଲୁଅରେ
ନେଲି କାଗଜରେ ପ୍ରେମର ପୃଷ୍ଠାଗ କଥା ପଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା ।
ଏକ ଧାନରେ ଭୁବନ ଚୌକରେ ବସି ଶୁଣୁଥିଲା ।

ବାସୁ କହିଲା, ତୋର ତିଠି ସବୁ କଣ ଭାବରେ ଯାଏ ?

ନା ।

ଆଉ ?

ମୁଁ ଠିକ୍ ଗାଲିଥିଲି କୁଟି ବେଳକୁ ପାର୍ବ ସାମନାରେ ଠିଆ ହୋଇଥାଏ । ଦେଖା ସାପାତ ହୁଏ । ଚିଠିପତ୍ର ଦିଆନିଆ ହୁଏ—
ତା ପରେ ମୁଁ ଫେରିଆସେ ।

ଚିଠିରୁ ଯାହା ଜଣା ପଡ଼ୁଛି, ଝିଅଟା ତୋ ପାଇଁ ଏକ ରକମ ପାଗଳ ହୋଇ ଉଠିଲାଣି । ଦିନେ ନାଁ ଦିନେ ଗୋଟିଏ ଏଲେପମେଣ୍ଟ ଗୁନ୍ସ ବ ତୋତେ ମିଳିପାରେ ।

ତୋର ସବୁବେଳେ ଖାଲି ଅଛା !

ନା ନିନ୍ଦାତ ସତକଥା କହିଲି ବୋଲି ?

ଭୁବନର ଆଖି ବୋହା ଚିତ୍ତ ଯାଇଛି । ଦେହଟା ଭାରି ଭାରି ଲାଗୁଛି । ସେ ଶୋଇ ରହିଲା ।

ବାସୁ ଚିଠି ଲୁଚକ ପଡ଼ି ଚାଲିଲା ଅବିରାମ ଗଡ଼ରେ । ପରୁରଲ୍ଲ, ଭୁବନ, ଆଜି ଏ ଚିଠିଟିର ଉତ୍ତର ବୋଧହୁଏ ଦେଇ ନ ଥିବୁ । ଦେବୁ ତ ନିଶ୍ଚୟ । ମୁଁ ତୋତେ ଯାହା ଲଙ୍ଘିତ ଦେଉଛି, ସେଗୁଡ଼ିକ ହିଁ ଲେଖା ।

ପାଗଳକ ପରି ଭୁବନ କହିଲା—ଆଜ୍ଞା କଣ କହ —

ବାସୁ ଡାକଲା—

ଭୁବନ ଉଠିଲା । ଗୁରୁଟିଂ ପ୍ୟାଡ ବାହାର କରି ଲେଖିଲା ।

ବାସୁ ଡାକଲା, ସତେ ଯେମିତି ବାସୁହିଁ ଭୁବନ ।

ଭୁବନ ତାର କଲମ ମୁନ ଚଳାଇଲା । ଲେଖିଲା—

ପ୍ରିୟା ମୋର,

ଦେଖା ହେଲାବେଳେ କିଛି କହି ପାରିଲି ନାହିଁ...କହି ପାରିବାର ଶକ୍ତି ନ ଥିଲା ମୋର । ତୁମର ଚଞ୍ଚଳ ଢଳ ଢଳ ଆଖିର ମରମ କଥା ମୁଁ ବୁଝି ପାରିନି । ମନର କଥା ଓଠରେ ମୋର

ମରିଗଲା । ଅକୃତା ଦରଜ ନେଇ ଭୁବନ ଫେରିଲା ତାର ପ୍ରାଣର ବୋସର ପାଖରୁ.....

ଜୀବନଟା ମୋର ଥିଲା ମରୁମୟ । ତୁମେ କାହିଁକି ଗୋଟିଏ କ୍ଷୀଣ ଜଳାଧାର ସୃଷ୍ଟି କଲ । ମରୁ ଅଞ୍ଚଳରେ ଭର ଥିଲା ତପ୍ତ ସିକତା ।

ବାସୁ ଅଟକି ଗଲା— ନାଁ ନାଁ ଭୁବନ, ଲେଖ ଲେଖ ଚିତ୍ର ବାଲି । କ'ଣ ଦେଲା ସେ ବାକ୍ୟଟା—ଭୁବନ ପଡ଼ିଲା, ମରୁ ଅଞ୍ଚଳରେ ଭରଥିଲା ତପ୍ତ ସିକତା—

ବାସୁ ଚିତ୍ତେଲା, ଲେଖ, ମରୁ ଭୂଇଁରେ ଭର ଖାଲ ଚିତ୍ର ବାଲି, ଖଇଫ୍ଟା ବାଲି, ଝାଞ୍ଜି ପବନ, ଉତ୍ତପ୍ତ ଝଡ଼—ଯାଣି ମୁଣ୍ଡି ପଥଭ୍ରଷ୍ଟ, ଦିଗଭ୍ରଷ୍ଟ—ପିପାସାରେ ଜୀବନ କାତର, ଦିନେ ଓ ମୁମୂର୍ଷୁ ହୋଇ ଉଠୁଥିଲାବେଳେ କେଉଁ ପୂର୍ବର ଦେବକନ୍ୟା ତୁମେ, ଜଳଧାର ସମ୍ଭାର କରିଦେଲ ?

ଭୁଲି ହୁଏ ନାଁ—ଜୀବନରେ ପରିଚିତ ତମର ମୋର ହୃଦୟ ବିନିମୟକୁ ଭୁଲି ହୁଏ ନାଁ, କେଦାରଗୋଷର ପୁଣ୍ୟ ସୁରଭିତ ମନ୍ଦିର ପ୍ରାଙ୍ଗଣର ସୁନ୍ଦର, କିନ୍ତୁ ଭୁଲି ହୁଏ, ଏ ଜୀବନର ଅସଦ୍ୟ ଜ୍ଵାଳା ଯନ୍ତ୍ରଣା ତୁମକୁ ଥରେ ମାତ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲେ ଅତି ନିକଟରେ, ଆତ୍ମର ନିକଟରେ.....

ଜାଣେ ନାଁ, ସୁଜାଣା, ଏ ଜୀବନରେ ତୁମକୁ ମୁଁ ଅତି ନିକଟ-ତମ କରି ପାରିବି କି ନାହିଁ ? ଆଉ ତୁମେ—କାହିଁ କେଉଁ ନନ୍ଦନ ବନର ଦେବଦୁର୍ଲଭ ପାରିଜାତ, ବସୋରର କେଉଁ ନିଭୃତତମ ବାଦସାସ୍ତ୍ର ଉପବନର ସୁରଭିତ ଗୋଲପ...ଦ୍ରାକ୍ଷାବନର ଦିବ୍ୟଲୟ ପୁଣି ଅପାର ସବୁନ ପଲ୍ଲବର ଚରପାଣି ବୁଲ୍‌ବୁଲ୍...ଆଉ ମୁଁ କାହିଁ ସ୍ଥାନତମ ପ୍ରାଣୀଟିଏ, ତଣ୍ଡଳିତ ମୋର ଜୀବନ ପ୍ରସାସିତ

ମୋର ବସ ଆଉ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷାଶାସିତ ସ୍ତୋର ଦୃଷ୍ଟି...ସୁଜାତା...ଭୁଲ ବୁଝିବନି । ସତେ କ'ଣ...ସତେ କ'ଣ...ମୋର ଗ୍ରନ୍ଥରେ ସୁଜାତାର ସୁକୋମଳ କୋଳଶଯ୍ୟା ଅଛି ଶୁଦ୍ଧ ପାରୁନାହିଁ କିଛି । ହୃଦୟ ପାଟି ଯାଉଛି । ତମ୍ଭ ବୁଲି ହୋଇ ଆସୁଛି ଅଶ୍ରୁର ପ୍ରାବନରେ...ମୁଁ ଆଉ ଲେଖି ପାରୁନାହିଁ କିଛି...

ମୋର କ'ଣ ମନେ ହୁଏ ଜାଣ ସୁଜାତା ? ଦୁନିଆର ନିଗଡ଼ ବନ୍ଦନକୁ ତୁମେ ଓ ମୁଁ ହାତରେ ବଳି ଘାଙ୍ଗି ଚରମାର ଜରି ହସି ହସି ରୁଲି ଯାଆନ୍ତେ ଏମିତି ଏକ ଜାଗାକୁ—ସେହିଠିକି ଦୁନିଆଁର ତାପ ସୁଧା ବାଜନ୍ତାନ୍ତି ନିର୍ଜନତମ ନିଭୁତତର ବନଭୂମି, କଳମର୍ମର ପଲ୍ଲବ...କଲ୍ଲୋଳିତ ସ୍ୱରଣା, ସୁରଭିତ ସମୀର, ଚନ୍ଦ୍ରଚକ୍ର ବିଶୀର୍ଷ...କଳକଣ୍ଠ କୋକିଳ...ଶୁଭ ସୁନ୍ଦର କୁଟୀରଟିଏ...ତହିଁରେ ଥାନ୍ତେ ତୁମେ ଓ ମୁଁ...

ବସନ୍ତ ଆସନ୍ତା ତାର ରୂପସମ୍ଭାର ନେଇ, ଫୁଲ ଫଟନ୍ତା, ପକ୍ଷୀ ଗାଆନ୍ତା, ମଳୟ ବହୁଥାନ୍ତା...ନୂତନ ପଲ୍ଲବର ମୃଦୁମର୍ମର ଗଡ଼ଳରେ ନିବାସର ମଣ୍ଡଳିକା ହୋଇଥାନ୍ତା ମୃତଅଙ୍ଗର ସ୍ମୃତି, ମଞ୍ଜି ଫଟନ୍ତା, ଶୀତଳ ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନାରେ ମୃଦୁଳ ସମୀର ପରେ ପ୍ରାଣମନ ଭରି ଉଠୁଥାନ୍ତା ପୁଲକିତ ଶିହରଣ...ତା'ର ସ୍ରୋତରେ ଶାସୁ ଶାସୁ ଦେଖାଦେଉଥାନ୍ତା ମୌସୁମୀର ଆଶ୍ରୟ...ବାହାରେ ଝଡ଼ର ଝଙ୍କର...ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ର ଉଦ୍‌ଘାମ ସ୍ଫୁରଣ ଆନାବଳ ଅସାର...ଗମ୍ଭୀରତର ନିଶୀର୍ଷ...ନିଭୁତ କୁଟୀରରେ ତୁମେ ମୁଁ...ମୁଁ ତୁମେ...ଦୁହେଁ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ଘନ ଆଶ୍ରେଷରେ ବାନ୍ଧିରଖିଥାନ୍ତେ, ଆଉ ମୁଁ ବହୁଥାନ୍ତୁ ରୂପକଥାର ସ୍ୱପ୍ନସୃଷ୍ଟି ଆଉ ତୁମେ ଶୁଣୁଥାନ୍ତୁ କହିଲ ଅବାସରେ...ତା'ର ତଳେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶରତର ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ହସି ଉଠନ୍ତା...ବୁକୁରେ ରଖି ମୁଁ ତମର କଳସ ସାବିତ୍ରୀଙ୍କୁ ନବ ଶେଫାଳୀର ନୂନତ ବିନ୍ୟାସରେ ଆଉ

ଆଶାପାଶି ବସି ଶେଷେ ଧୂଳି କି ପ୍ରେମଶୟ୍ୟା ପଡ଼ି ଲୁହୁଁ ଆନେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିକୁ ଦୁର୍ଦ୍ଦେ । ଅନନ୍ତ ହୋଇଯାନ୍ତା ଆମର ଅବତାନ... ଶୁଧା ମେଘନା- ନାହିଁ ଏ ସୃଷ୍ଟିର ପରେ ସୃଷ୍ଟି ଆଉ ନ ଥାଉ ପରକେ ଅଶ୍ରୁ- ପରମାଶ୍ରର ଶକ୍ତିକ୍ଷମ ଅଦୃଶ୍ୟ ବିତାନରେ ବସି ଝୁଲୁଥାନ୍ତେ ତୁମେ ଆଉ ମୁଁ... ଶିଶିରଜର୍ଜର ସ୍ନାନମୟ ନିର୍ଗୀଥରେ ଆମେ ଦୁହେଁ ଆହୁରି ନିବଡ଼ ଭାବରେ ମିଶିଯାଆନ୍ତେ .. ଯୁଗ ଯୁଗ ଧରି, କଳ୍ପ କଳ୍ପ ଧରି ଆମର ମିଳନ ଥାନ୍ତା ଅଜର ଅମର, ଶାଶ୍ୱତ ଓ ସୁନ୍ଦର...

ଆଉ କ'ଣ ଲେଖି ପାରୁ ନାହିଁ । ହୃଦୟ ଭିତରର ଅକୁହା କଥା ମୋର ଅସରନ୍ତି ପ୍ରବାହରେ ପ୍ଳାବିତ ହୋଇ ଉଠୁଛି । ବେଶୀ ଗୁଡ଼ାଏ ଲେଖିଦେଲି—କ୍ଷମା ଦବ ।

ମୋର ଆଶ୍ରେଷ୍ଟ ବ୍ରତଣ କରବ । ତୁମ ଚିତ୍ତରେ ଭାବ ଲେଖିଲେ ମନରେ ବଡ଼ ସୋଉ ଆସେ । ଆମର ପ୍ରଣୟ ଜୀବନରେ ଭାବ ଯେ ନାହିଁ ସୁଜାତା..... !

ବାସୁ ପଚାରିଲା, କେମିତି ଦେଲା ଭୁବନ ?

ଏ... ଏତେ ବଡ଼ିଆ—ଅବିକଳ ମୋର ହୃଦୟର କଥା ।

ବାସୁ, ତୁ ମୋର ପ୍ରାଣର କଥା କିପରି ଜାଣିଲୁ ?

ବାସୁ ଶିକ୍ଷିତ ହୁଏନ । କହିଲା, ଦେଲା, ଚିଠିଟା ମୋ ଆଡ଼କୁ ଦେଲା—

ଭୁବନ ତା' ଆଡ଼କୁ ଚିଠି ଖଣ୍ଡ ବଢ଼ାଇ ଦେଲା । ବାସୁ ତନ୍ମୟ ଅବସ୍ଥାରେ ଚିଠିଟା ପଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଭୁବନ ଏତଦ୍ଧ୍ୟାନରେ ଶୁଣିବ । କେତେ ପ୍ରଶ୍ନ ଯୋଗ କଲା...

କ'ଣ ଭାବ କେଜାଣି ବାସୁ ଛବି କାଟି ଦେଲା । ଭୁବନ ବହିଲା, କ'ଣ କଲା...

ଛକିର ଶବ୍ଦ କି ନିମିତ୍ତ...କେତେ ଗାଡ଼...ସତେ ଯେମିତି
ଭୁବନର ହୃଦୟରେ କିଏ ଶାଣିତ ଭରବାଣ୍ଟରେ ରକ୍ତାକ୍ତ ଗାର
ଦୁଇଟି କାଟି ଦେଲା । ସେ ଚମକ ପଡ଼ିଲା । କହିଲା, ବାସ୍ତୁ ତୁ
କ'ଣ କଲୁ ।

ଏ ସବୁ ଅବାନ୍ତର ହୋଇଗଲା ବୋଧହୁଏ—ସେଥିଲାଗି
କାଟି ଦେଲା ।

କିନ୍ତୁ ତୁ ବୁଝି ପାରିଲୁ ନାହିଁ ବାସ୍ତୁ, କାହାର ହୃଦୟ ଉପରେ
ତୁ ଚଳାଇ ଦେଲୁ ଏ ଶାଣିତ ଗାର...

ଆଜ୍ଞା ତୁ ଆଉ ଖଣ୍ଡେ ଉତ୍ତର ନେ ।

ନଉଟି ।

ମୁଁ ଏବେ ଯାଏ ।

ଭୁବନ କିଛି କହିଲା ନାହିଁ ।

ବାସ୍ତୁ ଚାଲିଗଲା । ଭୁବନ ନୂଆ ଚିଠି ଲେଖିବାରେ ଲାଗି
ପଡ଼ିଲା । ଅଧଘଣ୍ଟା ପରେ ଚିଠି ଲେଖା ସରିଲା । ମୁଦା ଦେଲା ।
ପ୍ରେମ ଶବ୍ଦ ଏନ୍‌ଭଲପରେ ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ଲେଖିଲା —

ସୁଜାତା ଦେବୀ

କଟକ

ମହମ୍ମଦଜୀ ନିଭୁଲା । ଭୁବନ ଶୋଇ ପଡ଼ିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକଲା ।
କଲ୍ପନା, ସୁମ୍ନ, ଉତ୍ତେଜନା ଓ ଆବେଗରେ ତାକୁ ନିଦ ଆସିଲା
ନାହିଁ । ବାସ୍ତୁ ତାତ ଛମ୍ପୁକୁ ଚାଲି ଯାଇଛି । ହୃଦୟର ନିଭୁତ କଷ୍ଟରେ
ସୁଜାତାର ପ୍ରଣୟ ମୁଦୁ ମୁଦୁ ରଞ୍ଜିତ ହୋଇଛି । ମନର ପଟେଟ
ବିତାନରେ ବାସ୍ତୁର ସମବ୍ୟଥାର ସ୍ମୃତି ପଡ଼ିଛି । ଭୁବନ ଦେଖୁଛି,
ବାସ୍ତୁର ପ୍ରାଣରେ ଅବକଳ ପ୍ରତିଧ୍ବନି—ସୁଜାତାର ପ୍ରାଣରେ ତାର
ପ୍ରାଣର ପ୍ରତିବିମ୍ବ...

ମନେ ପଡ଼ୁଛି, ପାଠପଢ଼ା କଥା, ପରୀକ୍ଷା କଥା, ପାଶ ଓ ପ୍ରଶ୍ନର କଥା । ପରୀକ୍ଷା ବଡ଼ତ ଦୂରରେ ନାହିଁ—ଦୂରରେ ରହିଛି ସୁଜାତା...

ଟର୍ଜର ଆଲୋକରେ ଭୁବନର ସ୍ୱପ୍ନ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇ ଉଠିଲା । ସେ ଉଠିବିନି—ଦେଖିଲା ବାପୁ...

ଭୁବନ ଶୋଇ ନାହିଁ ?

ପ୍ରଶ୍ନ ଶୁଣି ଭୁବନ ଆତୁରି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲା । ମଶାଣି ଟେକି ବାପୁ ଭୁବନର ଖଟ ଉପରେ ବସି ପଡ଼ିଲା । ଟର୍ଜ ମାରି ଦେଖେ, ଭୁବନ ତାର ଛୁଇଁ ଉପରେ ଅଶୋକପ୍ରବଳଟିଏ ରଖି ଦେଇଛି । ବାପୁ ତାକୁ ଉଠାଇ ନେଇ ପଚାରିଲା, ତୋତେ କିଏ କହିଲା ଭୁବନ, ଏ ଶୁଣିଲା ଅଶୋକପ୍ରବଳ ତୋର ଛୁଇଁ ଉପରେ ରଖି ବାକୁ...ଏ ବ୍ୟାଧିର ଔଷଧ ଏ ନୁହେଁ...ଏ'ଟା କ'ଣ ପ୍ରିୟତମାର ସ୍ମୃତି ନା କଣ ?

ଭୁବନ ନିରୁତ୍ତର । ମନେ ମନେ ଶୁଦ୍ଧିଲା, ବାପୁ ନିକଟରେ ତାର ପ୍ରଥମ ପ୍ରଣୟର ଇତିହାସ ଆଜିଯାଏ ନ କହି ସେ ଯେ କି ଭୁଲ ନ କରିଛି ? ସେଥିପାଇଁ ସେ ତାକୁ ସମା ମାଗିବ ।

ମୋତେ ଭୁଲ ବୁଝିନା ବାପୁ !

କାହିଁକି ?

ତୋ ପରି ସାଥୀକୁ ମୁଁ ମୋର କଥାଟିଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାହା ଲୁଚାଇ ରଖିଛି ।

ବେଶ୍ ରଖିଥା—ସଂହମିତ କରନା ବାପୁକୁ ଏତେ ଶୀଘ୍ର... ତେବେ ଏତିକି ଯେ ଏ ପ୍ରବଳଟା ତୁ ରଖିବୁ କାହିଁକି ?

ବଡ଼ କରୁଣ ଓ ବିଦ୍ରୋହୀ ତାର ଇତିହାସ ।

ଭୁବନର ଜଡ଼ିତ କଣ୍ଠ, ଉଚ୍ଛ୍ୱସିତ ଦୃଷ୍ଟି—

ଛୁମ୍ ଉପରେ ଅନ୍ଧକାରର ନିଜିତ ରହସ୍ୟ ।

* ଚିନ୍ତା *

ରୁର ଆଖିର ଦେଖା, ନିଜ ହୃଦ, ନିଜ ନିଭି ଯାଏ । କୁଟନ୍ତା
ନିଶା ପୁଣି ବହୁ ବେଗରେ କୁଟି ଚାଲେ—ସତେ ଯେପରି ତାର ସୀମା
ନାହିଁ, ଶେଷ ନାହିଁ... ଚରନ୍ତନ ଆଉ ଅସୀମ ତାର ଅଭିପ୍ରାୟ...

ନୂଆ ନୂଆ ଚିଠି, ଉତ୍ତର ପ୍ରେମର ଶିଖରଣରେ ସୁଜାତାର
ଜୀବନ ଯୌବନ ସବୁ ଯେମିତି ଚଢ଼େଇ... ..

ସୁଜାତା ଭାବେ, ନିଜକୁ ନିଜେ ପଚାରେ । ଏ କଣ ? ଏକ
ପରିବର୍ତ୍ତନ ? ଜୀବନରେ ଏତେ ସୁନ୍ଦର ପୁଣି କରୁଣ ଏ ଅନୁଭୂତି...
ନିଜ କଥା ଛୁଡ଼ି ପର କଥା ଭାବିବାରେ ଏତେ ମାଦକତା, ଏତେ
ଆନନ୍ଦ ଓ ଆକାଂକ୍ଷା ପୂରି ରହିଛି—ବର୍ଷେ ଦୁଇ ବର୍ଷର ପରିଚୟ...
ବିଷିଷ୍ଟ ସାକ୍ଷାତ—ହୃଦୟରେ ଆଶଙ୍କା, ପ୍ରାଣ ଭିତରେ ଆହ୍ଲାଦ...

ସୁଜାତାର କଳ୍ପନା ବହୁଦୂର ଚାଲିଯାଏ । ପୁଣି ଫେରିଆସେ ।
ସେ ନିଜକୁ ସଫର କରି ରଖିପାରେ ନା !

ଜ୍ଞାପକୁ ଯାଏ—ଗାର୍ଲ ଫୁଲ ପାଠ... ଉପନ୍ୟାସ ମଠର...
ସମବୟସୀ ସାଥୀ... ଫୁରୁଫୁରୁ ଜୀବନ... ଅଳ୍ପଅଳ୍ପ ଚିତ୍ର... ଦେଖା-
ଶିଖା ଛଟକ... ସଜମୁଟା ଯୌବନ ଆଉ ଜଳନ୍ତା କୌତୁହଳ—
ଛୋଟ କଲିଜାରେ ଆନ ହୃଦ ନା । ବହିପତ୍ର ଏଣେ ତେଣେ
ଫୋପାଡ଼ି ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହୁଏ । ଗଡ଼ ଭିତରର ଆବଦ୍ଧତାର ପକ୍ଷୀ
ଏତେ କାଳ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହୁଏ ନା... ଭୁବନର
କୋଳରେ ମୁହଁ ଗୁଣ୍ଡି ରଖିବାକୁ ପ୍ରାଣ ଅବରଳ କୁହେ । କିନ୍ତୁ
ମିଳେ ନାହିଁ ସୁଯୋଗ ଓ ସୁବିଧା । କଳ୍ପନା କଳ୍ପନାରେହିଁ
ଛୁହେ, ବଞ୍ଚେ ଏବଂ ବଢ଼େ ।

ସେ ଘର ପାରେ ନାଁ, ଏ ସବୁର ପରିଣତ କଣ ? କାହାଣୀରେ
କହି ଏମିତି କେତେ କଣ ଘଟୁଛି, ଉଷା ଆସି ତା' କଥାରେ ବାଧା
ଦେଲା । କହିଲା, ସୁଜାତା, ଗୋଟିଏ କଥା ତୋତେ ପରୁରକାକୁ
ମନସ୍ଥ କରିଛି । ପରୁରପାରେ କି ?

ସୁଜାତାର କଲ୍ପନା ଅମିଶଲା । ସେ କହିଲା, ‘ତୁ ପରୁରପାରୁ ।’
‘ଏଇ କେତେଦିନ ହେଲା—’ଉଷା ଏକକରେ ଅଟକିଗଲା । ସୁଜାତା
ପରୁରଲା—କ’ଣ ଏଇ କେତେଦିନ ହେଲା……

‘ତୋତେ ମାନ୍ଦିଆ ଧରିଛି—ରୋଗ……’

‘ନାହିଁ, ମୁଁ ବେଶ ସୁସ୍ଥ ଅଛି । ମୋର କିଛି ରୋଗ
ନାହିଁ ? ତୁ ମିଛରେ ଖାଲି ଆରୋପ କରୁଛୁ ।’

‘ନାଁ, ସୁଜାତା, ଝରାଗ ନିଶ୍ଚୟ । ନ ହେଲେ କି ତୁ……’

‘କ’ଣ ନ ହେଲେ କି ମୁଁ ?’

‘ତୁ ସବୁବେଳେ ଅନ୍ୟମନସ୍ତ ରହନ୍ତି, ଖାଲି କୁହୁଡ଼ି ପଡ଼ିଛୁ
ଯା ସେଇଆ, ନ ହେଲେ ଲଭ କିଛି ନାହିଁ ।’

‘କ’ଣ କୁହୁଡ଼ି ପଡ଼ିଛୁ, ଲଭ କିଛି ନାହିଁ—ତୋର ଏ ସବୁ
କଥାରୁ ମୁଁ କିଛି ବୁଝି ପାରୁନାହିଁ……

ଅଞ୍ଜଳି କାସ ଦୁଆର ମୁହଁରୁ ପାଟିକରି ପଳାଇ ଆସିଲା ।
ହେଇ ସାର୍ ଆସିଲେ……

ସମସ୍ତେ ଚୁପ୍‌ଚାପ ରହିଗଲେ । ମାତ୍ର ଫୁସ୍‌ଫୁସ୍ ହେଲେ
ଏଇ ଦୁଇଟି ପ୍ରାଣୀ……ନନ୍ଦ ପଣ୍ଡିତେ ପଡ଼ିଥିଲେ—ବୟସକ ପରୁଷ
ପାଖାପାଖି । ହଠାତ୍ ଆଖି ପଡ଼ିଲା, ଅଞ୍ଜଳି ଓ ସୁଜାତା ଉପରେ……
ଅବିଚ୍ଛିନ୍ନ ମୁଖର ଭୂଷ୍ଟରେ ସେ କହିଲେ, ‘ମନ ଭଲ ନାହିଁ……’
କାସ ପିଲା ସମସ୍ତେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇଥିଲେ । ଯତ୍ନରେ ଛୁଡ଼ା ହେଲେ

ଏ ଦୂର୍ଦ୍ଦେ । ପଣ୍ଡିତେ ମହା ଗୁଲ୍‌କ...ସବୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛି । କହିଲା,
‘ବସ...’

କସି ପଡ଼ିଲେ ପଞ୍ଚାଏ ନହୁଲି କଡ଼ି । କଅଁ ବସୁସର ଟକଲଖୋଇ
ପଣ୍ଡିତର ଏ ପାତଳବାଳରେ ସମାଧି ନେଇଛି । ତଥାପି ତା’ର ମତି
ଅଛି । ଅଭିଜ୍ଞତା ଅଛି । ତାକୁ ଅନୁଭୂତି ନ ଥିଲେହେଁ ଶାସ୍ତ୍ର କଲ୍ପନା
ଅଛି ।

ଋଷୀର ସ୍ଵରରେ ଚଟି ନଗୁର ସେ କହିଲେ, ‘ଦେଖ,
ସାବଧାନ ନ ହେଲେ ପରଶୁରା ସାପାତକ—ବିପଦ ଓ ପତନ
ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ।’

କଥା ପଢ଼କ ଟାଇଁ ଟାଇଁ ମରମରେ ବାଜିଲା । ସାହାକର
ମନର କଥା ପଣ୍ଡିତ କହିଦେଲା । ଅନୁମାନ କରିଥିଲା ସାହା,
ପ୍ରକୃତରେ ଦେଖିଲା କ୍ଲାସର ଅନ୍ତତଃ ଛପଣ ପିଲା ସେଥିରେ ଲଜ୍ଜିତ
ଓ ବିସ୍ମିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି ।

ଅଞ୍ଜଳି ସୁଜାତା ମୁହଁକୁ ଚାହିଁଲା । ସୁଜାତା ଅଞ୍ଜଳି ମୁହଁକୁ
ଚାହିଁଲା ।

ସୁଧା ଏ କଥା ପଢ଼କ ଶୁଣି ମୁହଁ ମୋଡ଼ି ଦେଲା । ପଣ୍ଡିତଙ୍କ
ଆଖି କାହା ଉପରେ—ସୁଧାର ବିକୃତ ଭାବେ ସେ ଦେଖି ପାରିଲେ
ନାହିଁ । କହିଲେ, ‘ମୁଁ ସାଜୁଛି, ଅଧିକରେ ମୋର କାମ ଅଛି ।
ପ୍ରିୟସିପାଲ ଡକାଇଛନ୍ତି, ତୁମେ ଚମ୍ପୁସ ହୋଇ ବସି ପଡ଼ ।’

ସେ ଗୁଲ୍‌ଗଲେ ।

ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ପାଇଁ ହାତମାଂସର ଗୁଡ଼ିଆ ଉଠିଲା—ପଡ଼ିଲା ।

ତା’ପରେ...

କ୍ଲାସରେ ଗୋଲମାଲ...ଭାବନେଇ ସାଜସାଥୀ ଜୁଟିଗଲେ ।
କେତେ କଥା ପଡ଼ିଲା । ଦେଶକଥା, ପ୍ରେମକଥା, ରାଜମାତି କଥା,

ଧର୍ମୀୟ କଥା—ଅଳ୍ପତଃ ବେଶୀ ଆଲୋଚନା, ପ୍ରସ୍ତୁତ ଆଲୋଚନା,
ପ୍ରେମକଥା—(Love affairs) କିଏ କେତେକଥା, କହିଲା ସିନେମା
ସୁଏଟରର ଉଦାହରଣ ଦେଲା... ଅବ୍‌ଗୋଷ ରଖି କିଏ ଅବା
କହିଲା, ‘ପରେ...’

ସୁଧା ଚକଟାଏ ଧରି ଡେକ୍‌ସ ଉପରେ କ’ଣ ଲେଖୁଥିଲା ।
ହଠାତ୍ ବ୍ଲାକ୍‌ବୋର୍ଡ୍‌ରେ ଲେଖିଦେଲା ଦୁଇଧାଡ଼ି କବିତା—

“ସାଥୀ ପରିଜନେ କପରି ଏ କଥା କହିବି
ମରମ ଦୁଃଖ ସରମେ ବା କେତେ ସହିବି
କହିଲେ ବାକିବ ଅପସରି ସାରା କଟକେ
ଏଡ଼ିକ କଥା ସେ...ଏଡ଼ିକ ବୁକେ କି ଅଟକେ ।”

—ଅଃ

ଅଞ୍ଜଳିର ଆଖି ପଡ଼ିବା ମାତ୍ରେ ସେ ସୁଜାତାକୁ ପଚାରିଲା—
‘ଏ ତମର ରୋଗର କଥା—’

ସୁଜାତା କୃଷିମ ଛଳନାରେ କହିଲା, ‘କାହିଁ, ତୋର କ’ଣ
ନୁହେଁ ନାଁ ସେ ଲେଖିଲା ବାଲର ନୁହେଁ...ଏତ ସବୁର ଶାବନର
ନିରୁଦ୍ଧ୍ୟ ରହୁଅ...’

ସୁଜାତା ପଚାରିଲା, ‘ସୁଧା, ଏ କବିତା ଦି’ ଧାଡ଼ି କେଉଁଠୁ
ପାଇଲୁ ମି...’

‘ନିଜେ ବାନ୍ଧି ଦେଇଛି ।’

‘ଗୁଲ କୋବି ତ ।’

କ୍ଲାସର ପିଲା ଜଣେ କେହି ହସି ଉଠି କହିଲା, ‘ବନ୍ଧାକୋବି
ନ ହେଲେ ରସା ।’

ଅଞ୍ଜଳି ପଚାରିଲା, ‘କ’ଣ ସତେ ?’

ନାହିଁ ଅଞ୍ଜଳି, ସ୍ବଭବ ଲଂଳିତ ଖାତାରେ ଲେଖାଥିଲା, ମୁଁ
ଶିଶି ନେଲି । ଦେଖିଲି ସ୍ବଚ୍ଛା ବେଶ୍ ସୁନ୍ଦର ...
ସୁଜାତାକୁ ଚାହିଁ ଅଞ୍ଜଳି ହସିଲା ।

କ୍ଳାସ ପିଲାଏ ଯେଣୁ ଧନ୍ଦାରେ ଲାଗିଗଲେ । ଅଞ୍ଜଳି ଓ-
ସୁଜାତା ପଛବେଷ୍ଟକୁ ଚାଲିଗଲେ । ସୁଧା ପଚାରିଲା, ‘କ’ଣ ପଛବେଷ୍ଟର
ମାରପେଷ୍ଟ—Love Politics

ନାଁ ଗୋଟାଏ ଘରେଇ କଥା ।

ଆଜ୍ଞା, ମୁଁ ଏଠି ବସି ଶୁଣିନେବି ।

ଅଞ୍ଜଳୀ ପଚାରିଲା, ‘ସୁଜାତା, ମୋର ଅନୁମାନ କଣ ଠିକ୍ ନୁହେଁ ?
ହଁ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ପରିସ୍ଥିତି କପରି ?

ପରିସ୍ଥିତି ଭଲ ନୁହେଁ । ତାଙ୍କୁ ଆମଘରର ଲୋକ କେହି
ଚିହ୍ନି ନା । ବୋଉ କେବଳ ତାଙ୍କୁ ଦେଖିବ ।

କ’ଣ ତମର ~~ପରିସ୍ଥିତି~~ ନୁହେଁ ତ ? They as a class
make the centre of nuisance .

ନାଁ ସେତେ ~~ଅଳ୍ପ~~ ଜାତି ? କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ।

ତା’ ହେଲେ ତ ମିଳନ ~~କରିବ~~ । ଉପୁ କାହିଁକି ! ସନ୍ଦେହ
କାହିଁକି, ଏତେ ଅବଶ୍ୟାସ କାହିଁକି ! ସେ କ’ଣ ତୋର love
ପ୍ରତ୍ୟାଶ୍ୟାନ କରୁଛନ୍ତି ?

ନାଁ, ମୁଁ ତାଙ୍କର ହୃଦୟ ଯେତେକ ଜାଣେ, କହୁଛି, ସେ
ମୋତେ ଠକିବେ ନାହିଁ ।

ହଁ, ତୁ ତା କହିପାରୁ ! କିନ୍ତୁ ଠକିବାଣି ପ୍ରେମର ଅନ୍ୟ ଶକ୍ତି ।

ତା ବୋଲି କ’ଣ ମୋର ପ୍ରେମର ଲକ୍ଷଣ ତାହା ?

ଗର୍ବକର କହି ପାରିବନି ସୁଜାତା, ତୁ ତାଙ୍କୁ ଠକିବୁ କି ସେ
ତୋତେ ଠକିବେ ।

ସୁଜାତା ଭାବିଲା । କହିଲା, ‘ନାଁ, କେବେ ନୁହେଁ, କେବେ ନୁହେଁ ।
... ଅଞ୍ଜଳି ପଢ଼ାଉଲା, ତେବେ ତୁମର ଏ ପ୍ରଣୟ ଘୁର ଓ ଅଚଞ୍ଚଳ ?
ନିଶ୍ଚୟ !

ଏ ପ୍ରଣୟଟା ଏତେଦୂର ସୁନିଶ୍ଚିତ ତୋର, ଅଥଚ ତୁ ଥରେ
ହେଲେ ତା’ର ପ୍ରଥମ କାହାଣୀଟା ତ ମୋତେ କହି ନାହୁଁ । ଆଉ
ମୁଁ ତୋର କି ସାଜ ? ଅଞ୍ଜଳି କଣ୍ଠରେ ଅଭିମାନର ପଞ୍ଚମ ।

ସୁଜାତା କହିଲା, ତୋତେ ନ କହିବି ମୁଁ ଆଉ କହିବି
କାହାକୁ ?

ଆଉ କ’ଣ କିଏ ତୋର ନାହିଁ ।

ନାହିଁ ଅଞ୍ଜଳି !

ହଁ, ଅଛି । ଆଉ ସେ ହେଉଛନ୍ତି ତୋର ଯେଇମ ।

ଲଜରେ ସୁଜାତାର ମୁହଁ ଢଳିଲା । ସେ କହିଲା,
ମୋର କାହାଣୀ ଅତି ଆକର୍ଷକ, ଅତି ମଧୁର ଓ ଆଦର୍ଶମୟ ।

ଆଉ, ତୋର ଏତେ ଇଚ୍ଛୋକତା, ଏତେ ମୁଗବତ୍ତା,
କହ ନାଁ ଘଟନାଟି ମୁଁ ଶୁଣି !

କମିତି କହିବି ? ଜୀବନର ସେ ସୁଦୂର ଅନୁଭୂତି ଏତେ କମ୍
ସମୟ ଭିତରେ ।

ତେବେ...

ନିଶ୍ଚୟ ତୋତେ କହିବି ଅଞ୍ଜଳି ! କିନ୍ତୁ କହ, ତୁ ମୋତେ
ଏଥିରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବୁ କି ନାଁ ?

ପାରୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାହାଯ୍ୟ କରିବି । କହିବୁ ଯେବେ ମୁଁ ତୋର
ତାକୁ ଧରିବି ଆଣି ତୋ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚାଇ ଦେବି ।

କମିତି ?

ମୁଁ କମିଆଁ ଜାଣେ ।

କମିଆଁ କ’ଣ ?

ଆଜ୍ଞା, କହୁଛ ସେ କେଉଁଠି ରହନ୍ତି ?

କଲେଜ୍ କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସରେ ।

କାହିଁକି ?

ତାଙ୍କର ପରିବାର ନେଇସାରି ମୁଁ ମୋର ପ୍ଲାନ ଖଞ୍ଜିଛି । ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅ ନା । ମୋର ସାଙ୍ଗ ଭ୍ରଷ୍ଟା ଆଇ. ଏ ପଡ଼େ । ତୋର ସେ କ'ଣ ପଡ଼ନ୍ତି ?

ସାଇନ୍ସ ।

ଓଃ, ଦେଖିବ ତ ମୁଣ୍ଡିଲ ପାଠ, ଆଜ୍ଞା ମୁଁ ଶୁଣୁ ସହିତ ଆଖି ପ୍ଲାନ କରେ । ପରେ ଡୋକ୍ଟର ଜଣାଇବ ।

କେତେଦିନ ପରେ ?

ତୁ ଏତେ ଅଧୀର ହୁଅନା ପୁଜାତା...ମୁଁ ତାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରି ତମ ଘରକୁ ଯିବି । ଆଜ୍ଞା, ତମ ଘର ଡୋଲ୍ ସରିଲାଣି !

ହଁ, ଜାନୁଆରୀରେ ତାର ପ୍ରତିଷ୍ଠା । କାଗା ମଧ୍ୟ ଏ ବର୍ଷ ବ୍ୟବସାୟରେ ପ୍ରବେଶ ଲଭିକରିଛନ୍ତି । ‘ଅଷ୍ଟିନ୍’ ଗୋଟିଏ କଣାହେବ ।

‘ତା’ ହେଲେ ତ ତୋର ମଜା—ଅଷ୍ଟିନ୍ ଧରି କୁଟିରୁ ପ୍ରେମିକଙ୍କ ପାଖକୁ—କହିବୁ ପ୍ରିୟ — ଏ ନୂଆ ମଠର ନିଅ ।

ଠେଁସି ଦେଇ ପୁଜାତା କହିଲା, ତୋର ଖାଲି ଅଟା...ହେଇଛ ଘଣ୍ଟା ବାଜିବାକୁ ଆଉ ଦଶ ମିନିଟ୍, ଏଇକ୍ଷଣି ମିସ୍ ଗୟା ଆସି ପହଞ୍ଚିବେ । କେହି ସିଟରୁ ଉଠିଯାଇଥିବାର ଦେଖିଲେ ଶୁଣି ଖୁଣ୍ଟା ଦେବେ ।

ହଁ, ପୁଜାତା...ତାଙ୍କର ଖାଲି ଦୃଷ୍ଟି କିଏ କେଉଁଠିକି ଚିଠିଦେଲା, କିଏ Love କଲା, କିଏ ତା ସହିତ ଦେଖାକଲା, ସିନେମା ଗଲା, ଏଇ ସବୁ ଆଉ—ଆପଣାର ଗୁଣ ତ ଖାଲି ବିକଣି ଉଠୁଛି ବିଶ୍ୱ-ବିଜାଣି କାହିଁକୁ ନେଇ...ଆମ ଭାଇ ଏବଂ ତାଙ୍କର ଦଳେ ବନ୍ଧୁ ଦିନେ ଏମିତି ଘଟଣା ସବୁ କହୁଥିଲେ—ବୋଉ ଶୁଣିଲା, ମତେ ପଚାରୁଥିଲା । ମୁଁ ଆଉ ତା’ ଆଗରେ ମାନିଲି ନାହିଁ, ରେଣୁ କେତେଟା କଥା କହିଦେଲା ।

ତା ପାଟିରେ ତ ଲୁଣ ମିଳାଏ ନି, ଦେଖ ଅଞ୍ଜଳି, ଏ
କଥାର ଟେର ସେପରି କେନ୍ଦ୍ର ନ ପାନ୍ତି ।

ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଜାଣି ପାରିବେନି ।

ଏତିକିବେଳେ ଦସ୍ତଖ୍ତ ଆସି କହିଗଲା । କ୍ଳାସ ବନ୍ଦ । ଖୁଲ
ଛୁଟି ହୋଇଗଲା ।

ପିଲାମାନେ କ୍ଳାସ ଗୁଡ଼ିଗଲେ ।

ବସି ରହିଲେ ସୁଜାତା ଓ ଅଞ୍ଜଳି । ଅଞ୍ଜଳିର ହାତ ଧରି
ସୁଜାତା କହିଲା, ନେମିଟି ଅଞ୍ଜଳି ତାଙ୍କ ମୁଁ ଟିକେ ମୁକ୍ତ ଓ ସ୍ୱାଧୀନ
ଭାବରେ ଦେଖିବାକୁ ପାଆନ୍ତି—

ଅସୁ ଧରି, ଆଜ୍ଞା କହିଲୁ ଚିଠି ପଢ଼ି ଚାଲେ ?

ମରବ ରହିଲା ସୁଜାତା । ତାରି ମରବତାକୁ ସମର୍ପଣ
କଲ ମୁହଁର ଲଜ୍ଜାଗର ଓ ଡ଼ର ମୁଦୁସିର ।

ହଁ...ଆସିବୁନି ମଞ୍ଜାରୀ ଦୁଧ ପିଉର —କାହିଁକି ? ଅଞ୍ଜଳି ତ
ମଞ୍ଜାରୀ ମାତ ଧରିଲଣି । ଦୁଃଖ ହସି ଉଠିଲେ ।

X

X

X

ଛୁଟିପରେ ସୁଜାତା ଘରକୁ ଚାଲି ପଡ଼ାପଡ଼ିରେ ଆଦୌ
ମନ ଲାଗେ ନା । ସେ ଦିନ ~~ସୁଜାତା~~ ଟିକେ ଡେଇଁରେ
ଆସିଲେ । ସୁଜାତା ମରବରେ କେତେ କ'ଣ ଭାବୁଥାଏ । ଅଞ୍ଜଳିର
ସ୍ଥିତିସ୍ଥଳ, ଭୁବନର ହସ ହସ ମୁହଁ, ଗାର୍ଲଫ୍ରେଣ୍ଡର ଆଦର କାଇବା
ଆଉ ଉଦୟଙ୍କ ମଝିରେ ଥିବା ବ୍ୟବଧାନ ଓ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ।

କେତେବେଳେ ~~ସୁଜାତା~~ ଆସି ବସିଲେଣି, ତାକୁ ଜଣାନାହିଁ ।
ସେ ତାର ଭାବନା ଭିତରେ ବୁଡ଼ି ରହିଛି । ଶରଣାପଣିଏ ପକାଇଲା
ବେଳକୁ ତାର ନିଜଭାବୋପ ଆସିଲା । ଦେଖିଲା ବିନୋଦ ତାକୁ

ରୁଣି କ'ଣ ଭାବୁଛନ୍ତି ? ପଚାରିଲେ, ‘ସୁଜାତା...ମୁଁ ତମକୁ କେତୋଟି ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବାକୁ ଚାହେଁ । ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ହେବ...’

ସୁଜାତାର ଗୁଡ଼ିରୁ ଅତରା ଖସି ପଡ଼ିଲା । ସେ କିଛି କହି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଆଖି ଲୁହ ଅନ ଅନ ହୋଇ ଆସିଲା । ସେ ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡକୁ ରୁଣି ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ମଙ୍ଗଳା ପୁଣି ସେଇ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିଲେ ।

ବହୁତ ସମୟ ମାରବ ରହିବା ପରେ ସୁଜାତା କହିଲା, ‘ହଁ, ପଚାରି ପାରନ୍ତି ।’

ବନୋଦ କହିଲା, ‘ସୁଜାତା, କିନ୍ତୁ ତମକୁ ସତ କହିବାକୁ ହେବ ?’

‘ମୁଁ ତ ଆପଣଙ୍କୁ ଆଗରେ କେବେହେଲେ କିଛି ମିଛ କହେ ନାହିଁ...’

ବନୋଦ ଟିକିଏ ଡାହାଣ । କହିଲା, ‘ତେଣୁ ସୁଜାତା, ମୁଁ ତମର ଗତିବିଧି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଦେଖୁଛି ଯେ ମନର ଗତି ଅତି ବିଲକ୍ଷଣ । ତୁମେ ବରାବର ଅନ୍ୟମନସ୍କା ହେଉଛ ଏବଂ ପ୍ରବଚନ ପଡ଼ାଶୁଣା କରିବାକୁ ଆଜି ଯେମିତି ତୁମର ବଳିଷ୍ଠ ଆଗ୍ରହ ନାହିଁ... ଏ ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟକ ଘଟଣା, ସୁଜାତା ?’

‘ମୁଁ କିଛି କହି ପାରିବି ନା ସାର !’

‘ଲଜ୍ଜାବୋଧ କରନା, ମୁଁ ବୁଝୁଛି ତୁମର ଜୀବନରେ ସାଥୀର ଆହ୍ୱାନ ଆସିଲାଣି । ଜଳନା କଲେ ସୁଦ୍ଧା ତାହା ସ୍ୱତଃ ସ୍ୱୟଃ ଜଣା ପଡ଼ୁଛି । ତୁମେ ସିନା ଟିକିଟରକୁ ଜଳନା କରି ଆତ୍ମଗୋପନ କରୁଛ । କିନ୍ତୁ ତୁମର ହୃଦୟ ବନ୍ଧାପଡ଼ିଛି ଅନ୍ୟ ଜଣକ ନିକଟରେ । ତୁମର ହୃଦୟ ଆଉ ଆତ୍ମଗୋପନ କରି ନାହିଁ । କହି ପାରିବ କି କିଏ ସେ

ହତଶ୍ରାବ୍ୟ ଖବରଟିଏ—କ୍ରିଏ ନକର ଭବିଷ୍ୟତର ସବନାଣ କରି
ତୁମ ଖବନର ସବନାଣ କରିବାକୁ ବସିଛୁ ?

‘ଏ କ’ଣ କହୁଛନ୍ତି ~~କିନ୍ତୁ~~...ମୁଁ ତ ଆପଣଙ୍କୁ...’

‘ହଁ, ଆପଣଙ୍କୁ ଗୁରୁତ୍ବଲ୍ୟ ମାନେ—’

ସୁଜାତାର ପ୍ରବ ଘଟଣା ମନ ଭିତରେ ଉଦ୍ବିତ ହେଲା । ସେ
ଛଳ ଛଳ ନେସରେ କହିଲା, ~~କିନ୍ତୁ~~, ମୋତେ କ୍ଷମା କରିବେ ।’

‘କ୍ଷମା ମୋର ଦେୟ ନୁହେଁ । ତୁମର ହୃଦୟ କିଁ ତୁମକୁ
କ୍ଷମା ଦେବ । ସତ କୁହ, ତୁମର ଖବନର ଗତି ଏତେ ବ୍ୟସ୍ତ,
ଅଧୀର କଲ କିଏ ? ମୁଁ ସେଇ ଦୁଃସ୍ବସ୍ଥ ନୁହେଁ ତ !’

‘ନା ~~କିନ୍ତୁ~~...’

‘ତେବେ ସେ କିଏ ଆଉ ଜଣେ ?’

ସୁଜାତା କୌଣସି ଉତ୍ତର ଦେଲା ନାହିଁ ।

ବିନୋଦ ମନେ ମନେ କହିଲା, ସୁଜାତା ତ ପୁଣି ଛଳନା
କଲା । ପଚାରିଲା, ‘ଯେବେ ତୁମର ସେପରି କିଛି ଧାରଣା ଆସିଥାଏ,
ତା’ ଭୁଲ—ହେଉ ଦେଖ, ନିଆଁ ତୁମର ଚିଠି—କିନ୍ତୁ କୁହ,
ତୁମର ହୃଦୟ ତୁମର ହୋଇଅଛି କି ନା ।’

‘ମୋ ହୃଦୟ ମୋର ହୋଇ ଅଛି । ଆପଣ କିନ୍ତୁ...’

‘ଆପଣ କିନ୍ତୁ ମିଛ କହୁଛନ୍ତି ନା ? ସୁଜାତା, ବିନୋଦର
ଅନୁମାନ କେବେ ବିଫଳ ହୁଏ ନି । ତୁମେ ଆଜି ସତ ଘଟଣା
ନ କହିଲେ ସୁଦ୍ଧା ମୁଁ ମୋର ଅନୁମାନ ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ରହି
ତମର ଭବିଷ୍ୟତର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ଦେବ ।’

କାରଣ, ସେଟା ମୋର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ମୁଁ ଏଠିକି ପ୍ରେମପ୍ରୀତି ପାଇଁ
ଆସି ନାହିଁ କିମ୍ବା ନୂତନ କ୍ଷୁଧାରେ ତୁମର ~~କିନ୍ତୁ~~ ହୋଇନା ।
ଆପଣ

ମୁଁ ଅଶ୍ରବହସ୍ତ, ଆସିଥିଲି ଅଶ୍ରବ ମେଣ୍ଟାଇବା ପାଇଁ । କାଲି ସକାଳେ ହୁଏ ତ ମୁଁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଜଣେ ସାମାନ୍ୟ ଗ୍ରାଜୁଏଟ ହୋଇ ପାରିବି । ପୁଣି ମୋ ଉପରେ କଷ୍ଟକାରୀ ପାଇଁ ଉପାୟ ଚିନ୍ତା କରିବାର ଗୁରୁତର ଦାୟିତ୍ୱ ପଡ଼ିବ । ଆଉ ହୁଏତ ତୁମ ସାଙ୍ଗରେ ଦେଖା ହୋଇ ନ ପାରେ । ମୁଁ ତୁମର ଉତ୍ଥାନ ପତନ ଦେଖିବି । ଦେଖିବି, ତୁମର ଏଇ ଘର ଦିନେ ଥିଲା ଉପର ଶୂନ୍ୟ .. ଆଜି ତାହା ସୁନ୍ଦର ଦିଗଲରେ ପରିଣତ ହୋଇଛି । ଶିକ୍ଷାରେ ତୁମେ ଯିବା ଆସିବା କରୁଥିଲ, ଏବେ ଅଷ୍ଟିନ୍ କମ୍ପା ଷ୍ଟୁଡିଏଣ୍ଟସ୍ ଦରକାର ପଡ଼ିବ । ତୁମର ମାନସିକ ଅବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ସେଇପରି । ତୁମେ ତ ଆଜି ବାରବର୍ଷର ସୁଜାତା ବୁଝୁଁ ଯେ ମୁଁ ତମକୁ ରୂପକଥା କହି ଭୁଲାଇ ରଖିବି ?

ସୁଦେଶ୍ ୨୫, ଆପଣ ଆଜି କାହିଁକି ଏ ସବୁ ଗପ କହୁଛନ୍ତି ?
 ‘କହୁଛି ଆଜି ~~ସୁଦେଶ୍~~ ଶେଷକରିବି । ଏଣିକି ~~ସୁଦେଶ୍~~
 ଚାହିଁ ଉପୁ ନାହିଁ କିମ୍ବା ତୁମର ~~ସୁଦେଶ୍~~ ଦାୟିତ୍ୱ ନାହିଁ । କାଲିଠାରୁ ତୁମେ ଆଉ ଏକ ନୂତନ ~~ସୁଦେଶ୍~~ ମୁଣ୍ଡ ଦେଖିବାକୁ ପାଇବ । ତୁମର ଦାୟିତ୍ୱ ମୁଁ ନେଇଥିଲି, ଏ ଦାୟିତ୍ୱଟା ନ ନେବି କାହିଁକି ? ତୁମେ ଆଉ ନିଜକୁ ଏତେ ଶୀଘ୍ର ଜଳାଇ ପୋଡ଼ାଇ ମାରିବାକୁ କାହିଁକି ଚେଷ୍ଟା କରୁଛ ? ସତ ଘଟଣା କ’ଣ କୁହ ? ମୁଁ ତମର ମା’କୁ କହି ସବୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରି ନେବି ।’

ସୁଦେଶ୍ ୨୫, ମୋତେ କ’ଣ ଭୁଲ ବୁଝୁଛନ୍ତି । ଆପଣ ଯାହା ସନ୍ଦେହ କରୁଛନ୍ତି, ଠିକ୍ ନୁହେଁ ।

‘ଠିକ୍ ନୁହେଁ ସୁଜାତା, ଠିକ୍, ଠିକ୍ ଅକ୍ଷରେ ଅକ୍ଷରେ ସତ । ତୁମର ହୃଦୟ ବିଚଳିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି ।’

ତୁମେ ଆଶ୍ରୟ ଖୋଜୁଛ କିନ୍ତୁ ମୋ ଆଗରେ ଲୁଚିଯିବା ପାଇଁ
ତୁମର ଚେଷ୍ଟା କୃଷା । ମୁଁ ତୁମର ମା'ଙ୍କ ସହିତ ଏ ବିଷୟରେ ଆଜି
ଆଲୋଚନା କରି ଆସିଛି । ସତ କହିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

‘ମୁଁ ମିଛ କହିବିନି !’

ସୁଜାତାର ମୁଣ୍ଡ ଭୁମି ଗଲୁଣି ।

ବିନୋଦ ପଚାରିଲା, ‘କହିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା କହି ପାରିବ ନାହିଁ ।
ତୁମେ କ’ଣ...’

୧୯୩୭-୩୮ ସବୁ ଆଶଙ୍କା ଦୂଆ ।

‘ମିଛ କଥା—ତୁମର ଅଭିମାନ, ଲଜ୍ଜା ଏବଂ ଦମ୍ଭ ଦିନେ ନାଁ
ଦିନେ ଏଇ ପ୍ରଣୟ ପାଇଁ ଧରା ପଡ଼ିବ । ବିନୋଦ ପଚାରିଲା—ତୁମେ
ଆତ୍ମଗୋପନ କରୁଛ । ଏଣିକି ଯାହାର ଜଳ କୌଶଳରେ ତୁମେ
ଧରା ପଡ଼ିବ, ସେ ତୁମର ଯଥେଷ୍ଟ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବ । ଖବରର ସେଇ
ଦଡ଼ିସନ୍ଧି କ୍ଷଣରେ କିଛି ଯେବେ ଘଟିଯାଏ, ମନେ କରିବ ସୁଜାତା,
ବିନୋଦ କାହିଁକି ତୁମର ହୃଦୟର କଥା ଜାଣିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲା...
ଆଜ୍ଞା, ମୁଁ ଆସେ...’

‘ଆପଣ କ’ଣ ସତେ ଆଉ ଆସିବେ ନା ?’

‘ନା...’

‘କିନ୍ତୁ ନିଶ୍ଚୟ ଆପଣ । ଅସନ୍ନା ପଶ୍ଚାତ୍ତାପରେ ମୁଁ କ’ଣ କରିବି ?’

‘ପାଠ ପଢ଼ିବ ମନ ଦେଇ । ପାସ୍ କରିବ ।’

ଏତିକିବେଳେ ସୁଜାତାର ମା ପହଞ୍ଚିଗଲେ । ବିନୋଦ ଉଠି
ଠିଆହେଲା । କହିଲେ, ‘ସୁଜାତା, ନିଶ୍ଚୟ ତୁମର କାଗଜଟା...’

ଥର ଥର ହାତରେ ସୁଜାତା ଚିଠିଟା ନେଇ ରହିଲା । ତାର
ମା ପଚାରିଲେ, ‘ବିନୋଦ ବାବୁ...’

ଭାବପାତ୍ର ବନୋଦ ଏତକ କହିଲା, ‘ମୁଁ ଯାହା କହିବି, ସେ
 ଦିଗରେ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିବି—’ କଥା କହିବା ସମୟରେ—
 ‘ଆଜ୍ଞା, ତା’ ଯାହା ଆଜ୍ଞା ଆଜ୍ଞା—’
 ‘ଆଜ୍ଞା ଆଜ୍ଞା—’ ଆଜ୍ଞା ଆଜ୍ଞା—

ସେ କେମିତି ସନ୍ଦେହ ଚକ୍ଷୁରେ ବନୋଦ ଓ ସୁଜାତାକୁ
 ଚାହିଁଲେ ଓ ଚାହିଁଲେ ।

ବନୋଦ କହିଲା, ‘ସୁଜାତା, ମୁଁ ଚାଲିଯାଉଛି ଖାଲି
 ଦୁହେଁ, ତୁମର ଜଳନାକୁ ନେଇ । ଏତେଦିନ ଯାହାକୁ ଚାହିଁଲି,
 ସେ ମୋତେ ଭୁଲାଇ ଦେଲା ଆଜି ଜଳନା କରି । ପ୍ରକୃତ ହୃଦୟର
 କଥା—ସତ କଥା ମୁଁ ତା’ଠାରୁ ଆଦାୟ କରି ପାରିଲି ନାହିଁ,
 ଏହାହିଁ ମୋର ଦୁଃଖ ..’

‘ଆଜି ଶୁଣ ତୁମର ହୃଦୟରେ ପ୍ରେମ-ବ୍ୟାଧି ଦେଖା
 ଦେଇଛି । ପୁଣିକି ପରି ସ୍ଵଲରର ଭାବରେ ମଧ୍ୟ ଫେଲ୍ ଥିଲା, ଏଇ
 ପ୍ରେମ ପାଇଁ—ନିରୁପମାର ଭାବରେ ଥିଲା, ସୁଦୂର ପୁରପଲ୍ଲୀର
 ନିରୁତ କୋଣରେ ମା’ ହୋଇ ପୁଣି କୁମାରୀ ଅବସ୍ଥାରେ ପୁଣି ଜଟିଳ
 ଉଦନ କଟାଇବାକୁ । ପ୍ରମିଳା ଚରକୁମାରୀ ରହିଲା ତାର ପ୍ରେମିକ
 ପାଇଁ—ପ୍ରବଞ୍ଚିତା ରଜନୀ ପୁଣି ସଂସାର କଲ ନିଜେ ସଖୀ ସାଜ—
 ସୁରେଶ୍ଵର ହେଲା ପଳାତକ ସନ୍ଧ୍ୟାର ବିକାଶ ପରେ । ସୁଗାୟତ ବନ୍ଧୁ
 ରଚନ ଆଜି ଉଦ୍‌ଭାବ—ନିଶିକାନ୍ତ କଲ ପୋଟାସିଅମ ଖାଇ ଆତ୍ମ
 ହତ୍ୟା—ଭରଣାର ସଂସାର ଜଳପୋଡ଼ି ଗଲା ? ତୁମେ ପିଲା ଲୋକ—
 goue marriale ର ସାଂଘାତିକ ପରିଣତି ଓ ସମ ସଂଘର୍ଷ ବିଷୟ
 ନେଇ ତୁମର ମୋଟେ ଧାରଣା ଆସିବ । ବେଳଟି ସାବଧାନ ନ
 ହେଲେ, ତୁମର ପରିଣତି କ’ଣ ହେବ ସୁଜାତା, ଉତ୍ତରାନ ଜାଣନ୍ତୁ ।
 ସେ ତୁମର ମଙ୍ଗଳ କରନ୍ତୁ । ଏହାହିଁ ମୋର କାମନା ।’

ସୁଜାତା ଚମକି ଉଠିଲା । ଗୁଡ଼ି ଥିଲା, ତୁଣ୍ଡ ଶୁଖିଗଲା, ଝାମ ମାରିଲା ସାରା ଦେହ । ସେ ଖାଲି ଚାହିଁ ରହିଲା, ବିନୋଦର ବିଦାୟ-ବିଧିକୁ ମୁହଁଟିକୁ ।

ବିନୋଦ କହିଲା, ‘ମୁଁ ଯାଉଛି ।’

ଚେଆର ଗୁଡ଼ି ସେ ବାହାରିଲା । ସାଙ୍ଗରେ ସୁଜାତା ଆସୁଛି । ଗୁମ୍ରା ଉପରେ ଘର । ଚାରି ବର୍ଷର ମାୟା ମମତା ତୁଟାଇ ବିନୋଦ ଏ ପରିବାରଟିକୁ ଗୁଡ଼ି ଯିବ । ସେଥିପାଇଁ ତାର ଦୁଃଖ ନାହିଁ । ଦୁଃଖ କେବଳ, ସୁଜାତାକୁ ସେ ଯେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଦେଖି ଯାଉଛି, ସେ ପରିସ୍ଥିତିର ପରିଣତି ବିଷୟରେ...

ସୁଜାତା ନମସ୍କାର କଲା । ବିନୋଦ ହସି ହସି ପଚାରିଲା, ‘ଏଠା ଛଳନା ନୁହେଁ ତ...’

କୋଲି କହି ସୁଜାତା ବିନୋଦର ବିଦାୟ-ବିଧିର ଆଖିକୁ କରୁଣାଜାତର ସ୍ୱରରେ ଚାହିଁ ରହିଲା ।

ବିନୋଦ ରାଜପଥ ଧରିଲା—

ପଥ ଚାହିଁଲା ସୁଜାତା...ବିନୋଦ ରାଜପଥରେ ଚାଲି ଯାଉଛି ଆଉ ତା’ ଭିତରେ ଜାଲ ଦେଇ ଯାଉଛି ଅସହଣି ନିଆଁ ।

X

X

X

ସ୍ୱଚ୍ଛ ସାରା ଛଟ ପଟ ହୋଇ ସୁଜାତାକୁ ନିଦ ଆସିଲା ନି । ଏଇ ଦିନଟିର ସ୍ମୃତିଗୁଡ଼ିକ ତାର ହୃଦୟକୁ ଆହୁରି ବହୁଳ କରି ପକାଇଲା । ଅଞ୍ଜଳିର ଆଶା ଆଶ୍ୱାସନା—ବିନୋଦ ବାବୁଙ୍କର ସଚ୍ଚର୍କବାଣୀ ଏବଂ ବିଦାୟ ବ୍ୟଥା—ସବୁ ଯେମିତି ଜୀବନ ମଞ୍ଚରେ ପ୍ରଦେଲିକା ଓ ସ୍ୱପ୍ନ ପରି ଜଣାଗଲା । ଭୁବନର ତିନି ପାଇ ସେ ଉଠିବ ଦେଇନାହିଁ । ହୁଏତ ସେ ବ୍ୟସ୍ତ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଉଥିବେ ।

କିଛି ଭଲ ଲାଗୁନି । ସୁଜାତାର ମନରେ ତାତି ଗୁଡ଼ାଏ ଜମି
ଯାଉଛି । ସ୍ବତଃ ସ୍ବାୟ ୩ ବାଜିବା ଉପରେ । ଶୀତ ଦିନ । ଶୋଇ-
ବାକୁ ଆସି ରୁହୁନି । ହୃଦୟର ବ୍ୟଥାକୁ ଲଘୁ କରିବା ପାଇଁ
ସେ ଚିଠି ଲେଖିବାକୁ ଛାଡ଼ି କଲ...ଲଇଟ୍ ମାରି ସେ ଲେଖି
ବସିଲା—

ପ୍ରିୟତମ,

କଣ ଲେଖିବି କିଛି ଶୁଣି ପାରୁନି । କଲମ ମୁନ ବନ୍ଦ ହୋଇ
ଯାଉଛି । ଆସି ଦିଅକୁ ତ ଦିଶୁନି—ଲୁହ ଜମି ଯାଉଛି । ହୃଦୟ
ଜଡ଼ି ପାଲଟିଛି । ମୋର ସ୍ବପ୍ନ ନାହିଁ, ସ୍ବପ୍ନ ନାହିଁ—ମୁଁ ଗୋଟିଏ
ନରାଶୟ ପ୍ରାଣୀ ।

କିଛି କହିବି ନାହିଁ ଭୁବନବାସୀ, ଜାଣେ ନି । ଆପଣଙ୍କୁ ମୁଁ
କାହିଁକି ଏତେ ଭଲ ପାଇଲି । ଏତେ ନିଜର କରି ହୃଦୟ ବଳିଲି ।
ହୃଦୟ ଆମର ଏ ସ୍ବପ୍ନର ଜନ୍ମ ଜନ୍ମଧର, ଯୁଗ ଯୁଗଧର ରୁଲି
ଆସିଛି—ନିତ୍ୟ, ସତ୍ୟ, ଶାଶ୍ବତ ଓ ସୁନ୍ଦର । ଆପଣ କ'ଣ ସତେ
ମତେ ଏତେ ଭଲ ପାଆନ୍ତି ? ଜାଣେନି—ଆପଣଙ୍କ କଥା
ଶୁଣିବାରେ ଏ ଦୁଃଖିନୀ ହୃଦୟର କି ଅଧିକାର ଅଛି । ଆଉ କାହିଁକି
ଶୁଣିଲେ, ଏ ହୃଦୟ ଆନନ୍ଦରେ ପୂରି ଉଠେ ।

ଯେଉଁଦିନ ଆପଣଙ୍କୁ ଦେଖିଲି, ଦେଖିଲି ମାତ୍ରେ ଜୀବନ
ସୌବନ ସବୁ ଉଜାଡ଼ି ଦେଲି ଆପଣଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣ ତଳେ । କି
ଯୋଗରେ କାହିଁକି ମୋତେ ଦେଖା ଦେଲେ ? ପୁଣି ଦେଖା ଦେଇ
ଦେଖା ଦେଖି ନାହାନ୍ତି ? କାହିଁକି ବେଳେବେଳେ ଏ ପ୍ରାଣକୁ
ଏତେ ଦହରାଜି କରି ମାରୁଛନ୍ତି—ବୋଧହୁଏ ଶୁଭୁଛନ୍ତି, ମୋର
ହୃଦୟ ଅଟଳ ରହିଛି କି ନା ? ମୋତେ ପରୀକ୍ଷା କରୁଛନ୍ତି ।
ଅନ୍ତରାଳରେ ରହି ମୋର ଜୀବନର ଆଉଁସ୍ ଦାହକାର ବେଶି କି

ସୁଖଭୂମି ଆପଣ ଲଭୁଛନ୍ତି ବେଳାଟି, ତା ମୁଁ ଜାଣି ପାରୁନାହିଁ ।
ହଉ । ଆପଣଙ୍କ ସେ ଇଚ୍ଛା ।

ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ଚିଠିପତ୍ର ସଂପର୍କ ବୋଧହୁଏ ମୋର ~~ନାହିଁ~~ ^{ହୁଏନା}
ଜାଣି ପାରୁନାହିଁ । ଶୁଣିଲି, ସେ ମଧ୍ୟ ଆମ ଘରେ ଏ ଦିନେ କିଛି
ଦେଇଛନ୍ତି । ~~ଆମ ଘରକୁ ଆସିବା ପରେ ମୋର~~ ^{ହୁଏନା} ମୋର
ମଙ୍ଗଳ । ~~ଆମ ଘରକୁ ଆସିବା ପରେ ମୋର~~ ^{ହୁଏନା} ଆସିବେ ଏ ରହସ୍ୟ ଶେଷକରି ପାରବ ନାହିଁ ।
ଆଶାରେ ଭଲ ଥିବେ । ଚିଠି ଦେବେ ।

ସୁଜାତା

ଚିଠି ମୁହଁଦେଇ ସେ ତାକୁ ଗୁଡ଼ି ଉପରେ ଭଜି ଧରିଲା ।
ପ୍ରଣୟପିପାସୁ ବନ୍ଧୁ ତାର ଆସ୍ବାଦନ କଲ ପ୍ରଣୟୀର ନୂତନ ପୁରୀ—
ଚନ୍ଦ୍ର ତାର ଅର୍ଦ୍ଧ ନିମୀଳିତ ହୋଇ ଆସିଲା । ତାର ମନେ ହେଲା ।
ଜଗତର ସକଳ ଆନନ୍ଦ ଯେପରି ତାର ପ୍ରାଣ ମନ୍ଦିରରେ ଉଦ୍‌ବେଳିତ
ହୋଇ ଉଠୁଛି...

ଝୁଲି ଶୁଣି ଶୁଣି
ଝୁଲି ଶୁଣି ଶୁଣି

ସବୁ ସବୁ ଧରି ଭୁବନ ଭରସା, ତାର ଜୀବନରେ ପ୍ରଣୟର
ଏ ଅଦ୍ଭୁତ ଲୁଚକାଳି କାହିଁକି ? କାହିଁକି ସେ ସୁଜାତାକୁ ଭଲ
ପାଇଲା—କି ରହସ୍ୟ ଥିଲା ସୁଜାତାର ଗୁଡ଼ାଣିରେ, କି ମାଦକତା
ଥିଲା ତାର ହସରେ, କି ଅମୃତ ଥିଲା ତାର ଚେହେରାରେ ! ମୁଁ
କେଉଁ ଅମୃତ ଯୋଗରେ ତାକୁ ପାନ କଲି—ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋର
ଅବସ୍ଥା ହେଲା ତର ପିପାସା ।

ସୁନାତା...ନିତୋଡ଼ ନିତରେ ଶୋଇଥିଲେ ସେ ସୁନାତାର ରୂପଦେଖି ତମକ ଉଠେ । ଜାଗ୍ରତ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲେ ସୁନାତାର କଳ୍ପନାରେ ଅଭିଭୂତ ଥାଏ—ଭୁବନର ଶୟନ, ସ୍ୱପ୍ନ ଓ ଜାଗରଣ—ପବ୍ ସେପରି ସୁନାତାମୟ...ସୁନାତା ତାର ଚରପିପାସିତ ଅଧରରେ ଅମୃତର ପରଶ ଆଣି ଦେଇଛି—ସେ ତାକୁ ସୁଧାତନ୍ତ୍ରୀ ‘ରତ୍ନ’ ପରି କରନ୍ତି । ସୁନାତା, ସୁନାତା—ସୁନାତା.....

ଭାବି ଭାବି ସେ କଲମ ଧରି ଲେଖିବସେ । ଝରଣା ପରି ତାର ହୃଦୟ, ଫୁଲପରି ନରମ ତାର ଅନୁଭୂତ ଆଉ ମଳୟ ପରି ମର୍ମରୁତ ତାର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି...ସେ କଲମ ଧରି ବସିଛି । ଲେଖୁଛି ।

‘ଯା, ଲାଗି ଦିନରାତି କଟେ ମୋ ତୋଳ ଗାନ
ମରମ ତଳେ ତାର ବାଜେ କି ସେଇ ତାନ
ଲେଉଟକ ଝର ଝର ପଡ଼େ ଗୋ ବହୁମୋର
ନିମିଷ ଲାଗି ହୁଏ ସଜଳ କି ତା’ ଡୋଳ
ମନ-ପଥକ ଶିରେ ଯା’କଥା ବର—ଛୁଇ
ସେ କି ମୋ ତାଳ ତଳେ ଆସେ ନିଦ୍ରାମ ଧାଇଁ
ଜୀବନେ ହେଲା ସେ ମୋ ବରଷା ମଉସୁମୀ
ରୁଚକ ସରି ସେ କି ହେବ ମୋ ଅନ୍ତରାମୀ—

ଭୁବନ ଆଉ ଲେଖି ପାରିଲା ନାହିଁ । ମନର ଅତି ଗୁପ୍ତ କୋଣରେ ଜଳି ଉଠିଲା ଉଷାର ଅସ୍ପଦ ପରିଚୟ । ଉଷା ତାର କ୍ଲାସମେଟ ନୁହେଁ—ଉପର କ୍ଲାସରେ ପଡ଼େ । ବାଟରେ ଘାଟରେ ତେବେ କାହିଁକି ସେ ତ ତାକୁ ଆଗରୁ କିଛି ପରୁରୁ ନ ଥିଲା । ଏବେ କାହିଁକି ଏତେ ଅସାଧାରଣ ସ୍ନେହ...

ତେବେ ସେ କ’ଣ ତାକୁ ପ୍ରେମ କରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛି । ତା’ ହୋଇଥିଲେ ସେ ତ ସୁନାତାର ଚିଠି ଅବା ନିଜେ ଆଶାନ୍ତା କାହିଁକି ?

ଏଇ କଲେଜରେ କେତେ ଅବା ଗାର୍ଲସ୍ ନ ପଢ଼ୁଛନ୍ତି ।
 କାହାନୀରେ ନିଜ ବ୍ଲାକ୍‌ବୋର୍ଡରେ ଲେଖା ଦେଉଛି । କିଏ କେତେ
 ବେନାମୀ ଚିଠି ପାଉଛି, କା'ର ଅବା ପ୍ରେମ ପାର୍ଶଲ କେତେ
 ଆସୁଛି । କିନ୍ତୁ ଉଷା ? ଯାହାର ବଳିଷ୍ଠ ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ ବ୍ୟଘାତ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟର
 ଗନ୍ଧ ସୁନ୍ଧା ଦେହସାରା ନାହିଁ, ତା' ପାଇଁ କେହି ଦେଲେ କିନେ
 ଚନ୍ଦନାମି ଦେଇନି... କି ତାର ଦୋଷସୂଚିର ସମାଲୋଚନା କରିନି ।
 ଶତଶତ ଚରଣର ଲେଲୁପ ଦୃଷ୍ଟି ଏବଂ ସୁବସୁଲର ଚପଳ ଦୁଷ୍ଟାମି
 ସତେ କ'ଣ ଉଷା ପାଇଁ ଏବେ ରୁଦ୍ଧ ?

ଆଉ ଏଇ କଲେଜ ଜଙ୍ଗଲର ଭୂଛତର ଅବହେଳିତ
 ଫୁଲଟିଏ ତାର ହୋଇଛି ଦୁଃଖ— ? ? ?

ଭୁବନର ଭାବନା ଥମି ଆସେ । ମନେ ପଡ଼େ କେତେ
 କେତେ ଗାଲ୍, କଲେଜ ଷ୍ଟୁଡେଣ୍ଟଙ୍କ ସହିତ ଏତି ଏଡ଼ି କି କଥାବାଣୀ
 କରନ୍ତି । ଭୁବନ କେବଳ ଦୁଇଗୁରୁପଦ ଶୁଣି ଚାଲି ଆସେ ।

ଉଷା କହେ, ମୋତେ ବିଶ୍ବାସ କରିବାକୁ ଆପଣ ସଜ୍ଜୁତ
 ଦେଉଛନ୍ତି ?

ସେ ମନା କରେ ।

ତାର ଏଇ ଗତିବିଧି ଲକ୍ଷ୍ୟକରେ ବାସ୍ । ବହୁ ଚେଷ୍ଟା
 କରେ ଭୁବନକୁ ପୁରୁବାଟକୁ ଫେରାଇ ଆଣିବାକୁ । ବାସ୍‌ର ମତ,
 ଭୁବନ ପଢ଼ୁ । ଦେଶର ଜଣେ କୃତବିଦ୍ୟା ଯୁବକ ହୋଇ ବାହାଞ୍ଛୁ
 ପ୍ରେମ ନିଶାରେ ଉନ୍ମତ୍ତ ନ ହୋଇ ସେ ଦେଉ ଜଣେ ନେତା ।

ଭୁବନ ବାସ୍‌ର ଅମୃତ ଉପଦେଶ ଶୁଣେ, ମାତ୍ର ପାଳନ
 କରେ ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ବାସ୍ ସହିତ ତାର ବେଳେବେଳେ
 ଘମାଘୋଟ ଆଲୋଚନା ଚାଲେ ପ୍ରେମର ମୂଳତତ୍ତ୍ବ ନେଇ । ବାସ୍
 କହେ, ପ୍ରେମ, କି ନାସ୍ ଆମର ଗୋଟିଏ ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକତା

ଆଦ୍ୟାୟ

ବ୍ରହ୍ମ । ଗୋଟିଏନେସେପିଟି—ନେସେପିଟି ଉପରେ ଏତେ
ସ୍ନେହାନ୍ତ କଲର ଦେଇ ତାକୁ ଅତି ଆଦର୍ଶବର୍ତ୍ତ ମନେ କରି ଜୀବନକୁ
ଜାଳ ପୋଡ଼ି ମାରିବା ପାଷାଣର କାମ ।

ଭୁବନ ଥିଲା କରେ । କହେ ବାସୁ, ତୁମେ ତ କେବେ
ପ୍ରେମରେ ପଡ଼ିନାହିଁ । ଜଣକ ପାଇଁ ଜଣେ କିମିତି ହୁଏ, ତା ଜାଣି
ନାହିଁ, ବୁଝୁ ନାହିଁ, ସେ ତ୍ୟାଗର ମୂଲ୍ୟ କେତେ ମହତ୍ତ୍ୱ ଓ
ଭବାର । ମରସ ତୁମେ, ତୁମେ ଏ କଥାର ଅବତାରଣା କର
ନାହିଁ ।

ଆଦ୍ୟାୟ

ବାସୁ ବୁଝେନା—ବୁଝାଏ, ଶୁଣ ଭୁବନ, ଆମର ନେସେପିଟି
ନେଇ ଏତେ କାହିଁକି ଆଦର୍ଶ ବସ୍ତାନ କରିବା, ଯହା ଆସିବ
ଆସୁ ।

ବାସୁର କଥା ଭୁବନ ବୁଝେନା କିନ୍ତୁ ଭୁବନର ବ୍ୟଥା
ବାସୁ ବୁଝେ ।

ଦୁଇ ବରୁଣର ଏପରି ଜଣା ଅଜଣା ଦିନମୟ ଗହଳରେ
ଦିନରାତି କଟିଯାଏ । ବାସୁ ବୁଝେ, ଭୁବନର ଆଶୁ ପରିଣତି...ସେ
ଉପାୟ ଚିନ୍ତା କରେ । ଉଷା ସହିତ ନିଜେ ବିପଦ କଥାବାହୀ
କରି ବିଶେଷ ଯୋଜନା କରିବାକୁ ମନେ ମନେ ଅଗ୍ରସର ହୁଏ,
କିନ୍ତୁ ଉଷା ସହିତ ବାସୁର ପରିଚୟ ମିଳେ ନା...ସେ ଉଷାର ମନ
ଖୋଜେନା ।

ଭୁବନ ଜାଣେନା ବାସୁ କାହିଁକି ଉଷାର କଥା ଏତେ
ପଚାରେ । ସେ ବୁଝେ, ବାସୁ କୋପହୁଏ ତାରି ପରି ଅନ୍ଧ ପ୍ରଣୟର
ଭିକାରୀ । ମନେ ମନେ ହସି ଉଠେ । କହେ, ବାସୁର ଆଦର୍ଶ ନାହିଁ,
ସେ କେବଳ ଗୋଟିଏ ରାତିର ସାଥୀ...

ଇମିତି କ'ଣ କେତେ ଶ୍ରବଣ, ବାସୁ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲ । ଭୁବନର ସ୍ବପ୍ନ ଶ୍ରବଣ । କହିଲ, ଭୁବନ...କ'ଣ ଗୁଡ଼ାଏ ଭାବ ଯାଉଛି !

ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ନାହିଁ ।

ବାସୁର ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଲା ଖଣ୍ଡେ ନେଲିଆ କାଗଜ ଉପରେ । ସେ ଟାଣି ନେଲା । ଭୁବନ ତାକୁ ବାଧା ଦେଲା । ତଥାପି ସେ ବାଧା ସାମାନ୍ୟ । ବାସୁ ପଢ଼ିଲା । କବିତା...କବିତା...ପ୍ରେମ କବିତା...ରୁର ଆଖିର ନିତି ଝୁରୁକାର କଥା...ତରୁଣ ହୃଦୟର ବ୍ୟଥାକବିତା—ସରସ ଯୌବନର ଗୀତା କବିତା... କ...ବି...ତା ।

କହିଲା, ମୁଁ ବେଶ୍ ବୁଝିଲଣି, ତୁ ଆଉ ଏ ଜଗତରେ ନାହୁଁ । କଲ୍ୟାଣର ଚିରସ ଆନନ୍ଦରେ ପ୍ରଣୟ ବିସ୍ମୟ ହେଲୁଣି । ତେବେ କହ ବଧୂ ତୁମେ ପ୍ରଣୟିନୀଠାରୁ ସେହିପରି ସମାନ ପ୍ରତିଧ୍ବନୀ ପାଉଛ କ ?

ତୋ ଆଗରେ ମୋର ଲୁଚାଇବାକୁ କିଛି ଆଦାନ ବାସୁ, ସୁଜାତା ମୋର ମୂଲ୍ୟ ବୁଝେ—

ହଁ ବିଶେଷ ଖେଳାଳି ଭାବରେ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ବୁଝେ ତୋର ମୂଲ୍ୟ, ଆଉ ସେ ଯେଉଁ ଉଷା, ସେ ତୋର ମୂଲ୍ୟ ବୁଝେ ତୋର ତେହେର ଦୃଷ୍ଟିରୁ—ତୋର ମୂଲ୍ୟ ଦିଏ ହେମନ୍ତ, ତୋ ବଡ଼ଲେଖା ପାଇଁ...

ବାସୁ, କିନ୍ତୁ ମୁଁ କହେ ବାସୁ ମୋର ମୂଲ୍ୟ ବୁଝେ ତାର ବନ୍ଧୁ ପରି ତୋ ଆଗରେ ମୋର ହୃଦୟ ପଡ଼ି ରହିଛି—ଖେଳି ଦେଖ ।

‘ମୁଁ ଦେଖିବି ତୁମେ ନିକଟରେ I. Sc. ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ପାଠା ପଢ଼ି କରୁନା କହିବ ?

‘କମିତି କରିବି...’

‘କରିବାର ବାଟ ମୁଁ ବତାଇ ଦେବି । ଆଗେ ଉଷା ସହିତ ମୋର ପରିବେଶ କରିବି ଦିଅ । ତା ପରେ...’

‘ଭଲ ବୁଝିଲୁ ବାପୁ, ମୁଁ ରୁହେଁ ପ୍ରେମ...ମୁଁ କାମୁକ ରୁହେଁ ପ୍ରେମ...’

‘କିନ୍ତୁ ଭୁବନ ଏତେ ବଡ଼ ଆଦର୍ଶ କଥା ମୋ ଆଗରେ କହିଲା । ଏ ବୟସର ଶାନ୍ତ୍ୟ ବା ନେସେସିଟିକୁ ତୁ ଖାଲି ରୋମାଞ୍ଚିକ ରଙ୍ଗ ଦେଇ ବାହାର ଦୁନିଆକୁ ଠକ ପାରିବୁ ନି । ଦିନେ ନା ଦିନେ ତମ ପ୍ରେମର ପରିଣତି ହେବ ତୁମ୍ଭେ...ତାର ପରିଣତି ଶିତରଣ...ତାର ପରିଣତି ପରିପୁରକ ଅବସ୍ଥା, ତାର ପରିଣତି ପୁଣି ଗୋଟାଏ ଜୀବନ...ସୁଜାତା, ସୁ...ଜାତା । ଭୁବନ ସାରକ ।

ବାପୁ କହିଲେ, ‘ପ୍ରେମିକ ସାଜି କଥା ରକ୍ତ ମାଂସର ବୁଦ୍ଧିଶାଳୁ ତୁ ଏଡ଼ି ଦେଇ Platovc Loine ଦେଖା ନା । ତୁ ହୁଏତ ଘଟଣା ଚକ୍ଷରେ ସୁଜାତାକୁ ନ ପାଇବାରୁ ସେ ଅନ୍ୟସ ବିବାହ କରିପାରେ ଓ ନିଜର ଅନ୍ଧାର ସୁଖକୁ ଜାଳିପୋଡ଼ି ତା ଉପରେ ନୂଆ ସଂସାର କରିପାରେ—ଅଥଚ ମନ ଭିତରେ ସାଇତି ରଖିପାରେ ଜଳନ୍ତା ଅଙ୍ଗାର, ତୋର ସୁଖ ପାଇଁ । ଆଦର୍ଶ ନାଁରେ ତୁ ବି ଉଦ୍‌ଭ୍ରାନ୍ତ ସାଜି ଆଉ ବିବାହ ନ କରିପାରୁ ତୋର ଅନ୍ଧାରର ସୁଜାତା ପାଇଁ —କିନ୍ତା କଲେ ସୁଜା ସୁଜାତାର ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାଧି ଉପରେ ନୂଆ ସଂସାରର ସୁଖଶାନ୍ତି ଆଣି ନ ପାରୁ...ଏମିତି ଭାବରେ ଜଳିପୋଡ଼ି ନିଜେ ମରିବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରେମ ନ କରିବା ଭଲ । କାରଣ, ପ୍ରେମର

କଲ କନାସ ନାହିଁ । ସେ ଗୋଟିଏ, ନିଶା ଆକାଶ କୁସୁମ ଗୋଟାଏ ।
Airy nothing ..

‘ତଥାପି ବାସ୍ତୁ, ତାକୁ ଟିକିଏ ନ ଦେଖିଲେ ଯେତିକି ମୁଁ
ଅନ୍ଧ ହୋଇଯାଏ ।

ତାହାହିଁ ବ୍ୟାକୁଳତା—‘ଶୁଙ୍ଗାର ଶତକ’ରେ ଅଛି—
‘ଅଦର୍ଶନେ ଦର୍ଶନ ମାହକାମା
ଦୃଷ୍ଟା ପରିଷ୍ପନ୍ନର ପୈକଲୋକା
ଆଲିଙ୍ଗି ତାପ୍ତାଂ ପୁନଃପୁତାସା
ମାସାମୁତେ ବିସ୍ତୃତସ୍ତେ ରତେତମ୍ ।

ମାନେ ଦେଖି ନ ଥିଲେ ଦେଖିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହୁଏ । ଦେଖି ସାରିଲେ
ଟିକିଏ ଆଲିଙ୍ଗନ କରିବାକୁ ମନ ବଳେ—ଆଲିଙ୍ଗନ ପରେ ପ୍ରଣୟୀ
ପ୍ରଣୟିନୀ ଚାହାନ୍ତି ଏକଆତ୍ମା, ଏକମନ, ଏକଦେହ, ଏକପ୍ରାଣ...
ବୁଝିଲୁ ।

‘ବାସ୍ତୁ, ତୁ ତ ଏକ ପକ୍ତା ଓପ୍ରାକ୍ ।
‘ନ ହେଲେ କି ଭଞ୍ଜି-ଅଭିମନ୍ୟୁ ଦେଶରେ ମୋର ଜନ୍ମ
ହୋଇ ଆନ୍ତା ନା...’

ହଫ୍ଟେ ହସି ଉଠିଲେ । ବାସ୍ତୁ କାଗଜ ଶ୍ରେଣି ଧରି କହିଲା,
‘ଭୁବନ, ଏ ତ ଅପୂର୍ଣ୍ଣ କବିତା...ଆଜ୍ଞା ଦେ—

ଲେଖିଲ—

‘ହେଲେ ମୁଁ ଅନୁକୂଳ ଉଜାଣି ଉଠେ ଧାର
ନାହିଁ ଗୋ ପଥ ଯେବେ, କାହିଁ ଗୋ ଆନ ଶ୍ଵସ
ଭୁବନ କହିଲା, ମୁଁ ଏଥରକ ଚିଠିରେ ଲେଖି ଦେଉଛି,
ତଳ ଦୁଇଧାଡ଼ିଟି ବାସ୍ତବକର ।

ବାସ ଚିତ୍ତାର କରି କହିଲୁ—‘ନାଁ ନାଁ ଭୁବନ...ମୁଁ ଏତେ ଶୀଘ୍ର ସହାମିତ ହେବାକୁ ଚାହେଁ ନାଁ...ପ୍ରେମ ଏକ ସହାମକ ଯୋନି ବ୍ୟାଧି ବିଶେଷତଃ ଏ ଯୁଗରେ, ଏ ବୟସରେ—

‘ବେରସିକ ବାପୁ—

‘ତାହା ପଛେ ହେଉ ବଧୂ...ମୁଁ ଯାଉଛି ପ୍ରପେସର ପାଠାଳୀ ଘରକୁ । ଚାଲିଲି—

ବାପୁ ତପଲ ଘୋଷାର ଘୋଷାର ଚାଲିଗଲା । ଭୁବନ ଲେଖିଲା ।

ମାନସ,

ତୁମାଟିଏ ନେବ । ତୁମର ପ୍ରସ୍ତାବରେ ମୁଁ ଉଷା ଦେଖାଇ ପଡ଼ିବି ବଳି ହେଲି । ସମୟ, ସୁବିଧା ଓ ସ୍ଥାନ ବିଷୟ ତାଙ୍କୁ କହିଲେ ସେ ମୋତେ କହିବେ ।

କଣ ଆଉ ଲେଖିବ । ମୋର ହୃଦୟର ଚିତ୍ତ ଏଇ ଦୁଇଧାଡ଼ି ଲେଖା.....

+ + + +

ଭଲ ଲାଗୁନି । ମନ ହଉଛି, ତମକୁ ଧରି ଦିନ ରାତି ବସି ମୁଁ ଗୀତ ଗାଉଥାନ୍ତି—ତୁମା ଦେଉଥାନ୍ତି... ଦୁଇଟି ଶବ୍ଦରେ ଆକାଶ ଗୋଟିଏ ମନ, ଗୋଟିଏ ହୃଦୟ, ଆଉ ଗୋଟିଏ ପ୍ରାଣ...ନିଜକୁ କେତେ ଭାବ୍ୟବାନ ନ ମଣନ୍ତି ମୁଁ ?

ସୁଜାତା—ନିଶ୍ଚୟ, ସବୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କର । ଅଧର ପ୍ରଶ୍ନ-ସ୍ତାରେ ରହିଲା ମୋର ରେକାର୍ଡାଲ ଓଠ ଦିଅଟି ଧରି । ତା’ ପରେ...

ଭୁବନ

ବାହାରେ କାହାର ଜୋତା ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା । ଭୁବନ ଚିତ୍ତ ମୁହଁ ଦେଲା ଅତି ଭରତରରେ ।

* ପାଞ୍ଚ *

‘ତୁ ନଈ କହିବୁ କହିବୁ କହିବୁ ଠକ୍‌ର—ଆଜି କିନ୍ତୁ ନ
କହିଲେ ଚଳିବ ନ ।

ଅଞ୍ଜଳିର କଣ୍ଠରେ ଚୋରୁଡ଼ଳପାତ୍ର ଅଭିମାନ ।

ସୁଜାତା କହିଲା—କଣ ବା ନ କହିବ ତମକୁ ପୁଣି କହିବ ।
‘ମୁଁ କହୁଛି କି ତମର ଲଭ୍ କେମିତି ଡୋର ଘଟଣାରୁ
ଫେଲ, ସେଇ କଥାଟା କହିବୁ । ତା ହେଲେ ଆମେ ଦେଖି ଚେଷ୍ଟା
କରିବା, କାଳେ ଆମ ଭାଗ୍ୟରେ ଗୋଟା ଅଧେ ସେହିପରି ଘଟଣା
ଜୁଟି ଯାଏ...’ ତାର ଭାଷାରେ ଆଗ୍ରହର ଚାଞ୍ଚଲ୍ୟ । ନଚେତ୍
ପୁଣି କାହିଁକି ଗୋଟାଏ ଅବଶୋଷ ରହିଯିବ ।

ସୁଜାତା ଉତ୍ତର ଦେଲା—ମୁଁ ତ ସ୍ତେଷ କରି ଜଳପୋଡ଼ି
ମରୁଛି ।

ଅଞ୍ଜଳି କହିଲା, ଆମେ ତ ତାର ଅଂଶ ମଧ୍ୟ ନେଇଛୁ; ଏ
କ୍ଷେତ୍ରରେ ତୋର ଲଭ୍‌ର ଇତିହାସ ନ କହିବାଟା ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ କି ?

ସୁଜାତା ମରବ ସମ୍ମତି ଜଣାଇଲା । କହିଲା, ଆଜି ଶନିବାର
ତୁ ଚାଲ ଆମ ଘରକୁ, ସେଇଠି...

‘ତା ହେଲେ ମୁଁ ହଷ୍ଟେଲକୁ ଖବରଟା ଦେଇଯାଏ । ଏତିକି
କହି ସେ ବୁଲିଗଲା ହଷ୍ଟେଲକୁ ।

କିଛି ସମୟ ପରେ ଫେରି ଆସିଲା । ଦୁହେଁ କର୍ପୁରେ ଆସିଲେ ।
ସାଙ୍ଗପାଆଁ କେହି ପଚାରିଲା, ‘ଅଞ୍ଜଳି ପୁଣି ଏ ଉପନ୍ୟାସ ମଟରରେ
...କଲେଇ ଗାଲ୍‌ସଡ଼େଲର ମେଘନାଦ ପ୍ରାଚେଣ୍ଡ ।

ପଞ୍ଜୁର ପକ୍ଷୀ ପୁଣି ଏ ମୁକ୍ତ ଆକାଶ ତଳେ ଆଜି କାହିଁକି ?

ସୁଜାତା କହିଲା, ଦେଖତ ଅଞ୍ଜଳି ଏ ମିଶ୍ର କମିତ ପାଳିଲମି
କରି କଥା ଗୁଡ଼ାକ କହୁଛି ।

‘ମୋ କଥା ଏଇଠୁ ରହୁ ।

‘ନା ଅଞ୍ଜଳି ଆସିବ ଆମ ଘରଆଡ଼େ ବୁଲ—

‘ବେଗ୍—ଅଞ୍ଜଳି, ବୁଲୁବୁଲି ନାଁରେ କିଛି ଚାଲିବାକିର କାମ
ନାହିଁତ ?

ଅଞ୍ଜଳି ଉତ୍ତର ଦେଲା, ମାଗ—

ମାଗ ରୁପ୍ ରହିଲା ।

ଶାନ୍ତି ଅଗଳି, କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ବୁଲୁବୁଲି ଗାଲିସୁଲି ମଟର
ଅଞ୍ଜଳି ସୁଜାତା ଘର ପାଟକରେ । କଣ୍ଠରୁ ଦୁଆର ଖୋଲିଦେଲା ।
ହୁଡ଼େ ଓଲୁଇ ପଡ଼ିଲେ । ଅଞ୍ଜଳି ପଚାରିଲା—ସୁଜାତା ଆମକୁ ଏତେ
ଲୋକ ଗଡ଼ି ବରଳରେ ରୁହୁଁଛନ୍ତି ।

‘ସେଟାତ ଆମ ଦହସୁଡ଼ା ହୋଇଗଲାଣି...ଆରେ ଟିକେ
ମୁଁ କମିତ କମିତ ଶୁଭୁଥିଲି । ଏବେ ଶୁଭୁତ, ରୁହିବା ଲୋକ
ଗୁଡ଼ାକ କେଡ଼େ ଓଲୁ ମ...

‘ନା, ସେମାନେ ଓଲୁ ବୁଡ଼ନ୍ତି, ରୁହିବାହିଁ ସେମାନଙ୍କ
ଜୀବନ—ଅଞ୍ଜଳିର କଥାପଦକର ମମି ସୁଜାତା ବୁଝି ପାରିଲା ନାହିଁ ।
ଅଞ୍ଜଳିକୁ ନେଇ ସେ ଉତରକୁ ଚାଲିଗଲା—ମା’ ଦେଖି ତାର
ଅରୁଣେ, ‘ଏ କିଏ’ ?

ଅଞ୍ଜଳି ନମସ୍କାର କଲା ।

ସୁଜାତା କହିଲା—‘ଏଇ ମୋର ସାଙ୍ଗ ଅଞ୍ଜଳି—

‘ଓ—ଦିଅଟି ବାବୁଙ୍କ ଝିଅ ନା...

‘ହଁ...

‘ତମର ପାଦ କେମିତି ଏ ଗରବ ଖେଳେ ପଡ଼ିଲା—

ସୁଜାତା କହିଲା, ମୁଁ ତାକୁ ଆଜି ନେଇ ଆସିଲି ଜୋର
କରୁଛନ୍ତି—ନିତି ତାଙ୍କେ, ସେ ନିତି ମନା କରେ । ଶୁଣି ଦୁଃଖ
ପିଲାଟା ଯେ—

ଅଞ୍ଜଳି ମୁଁ ତ ଗୋଟି ଦେଲି । ସୁଜାତାର ମା' କହିଲେ—
'ତୁ ଯୋଉ ଗାନ୍ଧି ଶିକ୍ଷା ଦେଖୁନୁ ନିତି କମିତି ~~କରିବୁ~~ ତୋ
ଉପରେ ବରଦ ହୁଅନ୍ତି—

ଦୁଇ ପାଖ ହସାହସି ଦେଲେ । ସୁଜାତାର ମା' କହିଲେ,
'ଯା, ଶୀଘ୍ର ଗାଧୁଆ ସାରିଦିଅ ।

X

X

X

ଅଞ୍ଜଳି ଓ ସୁଜାତା ଖଟ ଉପରେ ଶୋଇଛନ୍ତି । ଅଞ୍ଜଳି ଦେଖୁଛି
ବୋତାଲ କୋଠାଟା ନିକଟରେ...ମଠର ଟୁକ ଲୋକବାକ ବେଶ୍
ଉଡ଼ି । ଟଙ୍କା ପଇସାର ଅଜସ୍ର କାରବାର । କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟର ଘର । କଟକ
ସହର । ନିଜର ଘରର ଅବସ୍ଥା କଥା ସେ ଭାବି ବସିଲା । ବାବା
ତାର ଜଣେ ଡେପୁଟି ; ଏବେ ରହନ୍ତି ସୁଦୂର ସମ୍ବଲପୁରରେ ଉଡ଼ା
ଘରେ—କଟକରେ ଥିଲେ-ଗୁରୁବଂଶୀ ଘର—ଏତେବଡ଼
(Establishment) ଆଡ଼ା ନାହିଁ-ଗୁରୁବଂଶୀ ଗାବନ, ପହିଲରେ
ଟଙ୍କା ଥିଲେ ପନ୍ଦର ତାରିଖକୁ ଧାର...ସେ ନିଜେ ଘରର
ହସାବପତ୍ର ଦେଖିବ ।

ଭାରିଲା ବାବା ତାର ଜଣେ ନାମାଜାବା କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟର ନ
ହୋଇ କାହିଁକି ଏ ଗୁରୁବଂଶୀ କଲେ ?

ମନକୁ ଅବଗୋଷ ମନ ଭିତରେ ନିମିଷକେ ମରୁଗଲା—

ସୁଜାତାକୁ ଅଞ୍ଜଳି ଶୁଣିଲା । ବେଶିଲା ତାର ହୃଦୟ ଖାଲ
ଛଳ ଛଳ । ପରୁରଲା, 'କଣ ଭାବୁଛୁ'—

ନାଁ ଶୁଣିବ କଣ ? ଶୁଣିଯାନ୍ତି ହୃଦୟକୁ ତ ତୋ ପାଖରେ
ଭାଳି ଦେଇଛି ।

କିନ୍ତୁ—

କିନ୍ତୁ କଣ ?

କିନ୍ତୁ ତୋର ହୃଦୟର ଦେବତା ତୋ ହୃଦୟରେ ଅଧିଷ୍ଠିତ
ରହିଛନ୍ତି ।

ସୁନାତା କହିଲେ, ତୋତେ ଆଉ ପାରି ହେବ ନାହିଁ କଥାରେ
କିନ୍ତୁ ତୁ ତ କାମରେ ମୋ ଅପେକ୍ଷା ବେଶ୍ ଅଗେଇଲୁଣି, ତୁମ୍ଭଙ୍କର
ମୁଁ କବାଟଟାର ହୁଏ ଦେଇ ଆସେ ।

ସୁନାତାର ଶୁଭ ଥିଲେ । ହୁଏ ଦେଇ ସେ ତାର ସୁନ୍ଦର
ଖୋଲିଲା-ଆଗ୍ରହରେ ଅଞ୍ଜଳି ଅନାଇଁଥାଏ । ଦେଖିଲେ ଅଶୋକ
କଢ଼ଗୁଡ଼ିଏ ଥିଲା ହୋଇଛି, ଏ କଣ ?

ଏଇତ ମୋର ଦୁନିଆଁର ଆଦର୍ଶ ।

ମାନେ ?

ହେଇ ଦେଖ, ମୋର କାହାଣୀ ।

ସୁନାତା ତା' ହାତକୁ ଛୋଟ ନୋଟ୍ ବୁକଟିଏ ବଢ଼ାଇ ଦେଲା ।

ଅଞ୍ଜଳି ପଢ଼ୁଛୁ, ମୋର କିଏ ଯିବ ଏ ଶାତାଟା ପଢ଼ିବାକୁ ।

ତୁ କହୁନୁ ?

କଣ କହିବ ?

ପ୍ରଥମ ପ୍ରେମର ଲବିତାସ...

ଆଗୁ ଶୁଣ...

ସେ ଠିକ୍ ଦୁଇବର୍ଷ ଆଗର କଥା...ଆମେ ସମସ୍ତେ
ଭୁବନେଶ୍ୱର ଯାଇଥିଲୁ ଅଶୋକାଷ୍ଟମୀ ଯାତ୍ରା ଦେଖିବା ପାଇଁ ତ
ମୁଁ ଓ ବୋଉ ଅଶୋକ କଢ଼ି କରି ପାଇଲୁ ।

ମାଲପି ଯାହା କହିଲେ ଦେଖି ଅତ୍ୟନ୍ତ ହେବନି । ସେଇ ଯାହା ଗଡ଼ଲରେ ଭୁବନ ବାବୁ ଗୋଟିଏ ଭଲ ଅଶୋକ କଢ଼ ଧରି ଟିକେ ଟିକେ କିଛି ଅଗରେ ରଖି ରଖୁଥିଲେ । ମୁଁ ତ ସେତେବେଳେ ତାକୁ ଚିହ୍ନି ନ ଥିଲି । କହି ପକାଇଲି ଏକ ଅପସାନ୍ନତ କଥା—

ବୋଉ ଶୁଣି କହିଲୁ କଣ ?

ହାତ ବଢ଼ାଇ ମୁଁ ତାକୁ ଦେଖାଇ ଦେଇ କହିଲି, ଦେଖନ୍ତି ବୋଉ ଏ ଟୋକାଟି କାହିଁକି ଅଶୋକ କଢ଼ ଗୁଡ଼ାଏ ଖାଇଯାଇଛି— ବୋଉର ସଢ଼ଜ ବୁଦ୍ଧିରେ ସେ ଛିଉ କଲ, ତାକୁ ପଚାରିବ । ମୁଁ ମନା କଲି, କହିଲି, ସିଏ କିଏ ନାହିଁ କିଏ ହୋଇଥିବେ, ଆମେ କେମିତି ତାକୁ ଏ କଥା ପଚାରିବା । ଯିଏ କଣ କାଲେ ଭାବିବେ ।

ବୋଉ କହିଲୁ ପୁଅଟା ଆସ ଏଡ଼େ ବଡ଼ ହେଲାଣି । ଟିକେ ବୁଦ୍ଧି ଶୁଦ୍ଧି ନାହିଁ—ଏ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଆସି ଏ ଅବଧି କାମ କରୁଛି ?

ତା’ର ଯିଏ କରୁ ଆମର ବା ସେଥିରେ କଣ ଅଛି ।

ବୋଉ ଆହା ଆହା କହିଲୁ । ତା’ ବାପ ମାର ହୁଏତ ସେ ଗୋଟିଏ ବୋଲି ପୁଅ ହୋଇଥିବ --

ମୁଁ ପ୍ରତିବାଦ କରି କହିଲି, ଯିଏ ଯାହା କରିବ, ସେ ତା’ ପାଇବ...ଆମର ସେଥିରେ ଯାଏ ଆସେ କଣ ?

ମୋର ପ୍ରତିବାଦ ମଝିରେ ଉଠେ ଶାସ୍ତ୍ର କୌତୃହଳ । ତାଙ୍କର ସେ ଅଶୋକ କଢ଼ ଶୁଖିବା ଉଝିଟା ଏବେ ସୁଦ୍ଧା ଆଖିରେ ନାହାନ୍ତି, ବୋଧହୁଏ ଏ ଜୀବନରେ ଭୁଲିବାର ନୁହେଁ...

‘ହଁ—ତା’ ପରେ କଣ ହେଲା ?

ତା’ ପରେ ବୋଉ ଆମ ଟୁନା ହାତରେ ତାକୁ ଡକାଇ ପଠାଇଲୁ । ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ ସେ ମନା କରୁଥିଲେ । ଟୁନା ଟିକିଏ

ଶିଗର କଲରୁ ଲଜ ଲଜ ହୋଇ ଆସି ଆମ ଆଗରେ ଠିଆ ହେଲେ । ସାଙ୍ଗରେ ଯାଇଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ସେ ନ ଥାନ୍ତି; କୁନକୁ ସାଙ୍ଗରେ ଧରି ମଢ଼ର ବୁଲିବାକୁ ଯାଇଥାନ୍ତି ।

ବୋଉର ମୁହଁକୁ ସେ ଚାହିଁ ଦେଲେ ଓ ମୋତେ ଟିକିଏ ଅନେଇ ଦେଇ ଆସି ତଳକୁ କଲେ ।

ବୋଉ ପଚାରିଲା, ପୁଅ ତମ ଘର,

‘ସାଲେପୁର

‘କାହିଁକି ଆସିଛ ?

‘ଯାହାକୁ ।

‘ଘରୁ କଣ ଆଉ କେନ୍ଦ୍ର ଆସିଛନ୍ତି ?

‘ନା...

‘ତେବେ ଏକା...

‘ହଁ...

‘ଆଜ୍ଞା, ଅଶୋକ କଢ଼ି ଖାଉଥିଲା କାହିଁକି ?

‘ମୁଁ ଦେଖିଲି ସମସ୍ତେ କ’ଣ ଟିକେ ଟିକେ ପାଉଛନ୍ତି !

ବୋଉ ପଚାରିଲା, ସମସ୍ତେ ମାନେ ମାରିପେ... ସେମାନଙ୍କର ବିଧି—ତୁମେ ଏଡ଼େ ବଡ଼ ପୁଅ ହେଲଣି ଆସି, ତମର ଏତକ ଜ୍ଞାନ ହୋଇନି ।

ବୋଉର ପ୍ରଶ୍ନ ଶୁଣି ଆଉ ବଳେ ଯାହା ତାଙ୍କୁ ଘେରି ଗଲେଣି । ମାରବ, କରୁଣ ଓ ଆହତ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସେ ବୋଉର ମୁହଁକୁ ବୁଝୁଥିଲେ । ମୁଁ ବାକି ଚାହିଁଲି । ସତେ ଅଞ୍ଜଳି, ସେ ଚାହିଁ ଶିରେ ମୁଁ ମୋର ଅଭିମାନ ଓ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ବ ଭୁଲିଗଲି । ସେ ନିଜର ଦୁର୍ବଳତାକୁ ଚାପି ରଖି କହିଲେ, କ’ଣ ଖାଇଲେ ସତ ?

ବୋଉ କହିଲା, ଅବଧି...

ବଧୂ ଅବଧୂ ଆମର କ'ଣ ? ଟିକେ ଚାଷି ନେଇ, କଣ ଲାଗିଲା ।
ମୁଁ ଆଗରୁ ପଡ଼ି କହିଲି, ବୋଉ ଆଉ, ଭଦ୍ରଲେକ ବେଶ ।
ଅପମାନ ପାଇଲେଣି—

ମୋର ଉଦ୍ଭଟ ଅନୁରାଗ ଦେଖି ସେ କହିଲେ, 'ମାଉସି'
ଏ କିଏ ?

ମୋ ଝିଅ ..

ବୋଧହୁଏ କଲେଜରେ ପଢ଼େ, ନ ହେଲେ କି...

ମୁଁ କହିଲି, ନା... ଗାର୍ଲସ୍କୁଲରେ ପଢ଼େ । କାହିଁକି, ଆପଣ
କ'ଣ କରନ୍ତି ?

ମୁଁ ପଢ଼େ, କଟକରେ...

କ'ଣ ପଢ଼ନ୍ତି ?

I. Sc,

ଆଜ୍ଞା ମାଉସି...

ଏତିକି କହି ସେ ଅଟକି ଗଲେ । ବୋଉ ପଚାରିଲେ କ'ଣ ? ସେ
କହିଲେ, ତମ ଝିଅକୁ ମୁଁ ସେଇ ଅଶୋକ କଢ଼ି କଥା
ପଚାରୁଛି । ସେ କହୁଛି ତ କାହିଁକି ଏ ଦିନ ଅଶୋକ କଢ଼ି
ଖିଆଯାଏ...

ମୋର ହଲକ ସୁଖିଲା । କାହିଁକି ଅଶୋକକଢ଼ି ଖାଆନ୍ତି ?
ଭାବିଲି, ଏହାର ନିଶ୍ଚୟ ଗୋଟାଏ ନାଁ ଗୋଟାଏ କିଛି କାରଣ
ହୁଏ ? ବୋଉ ଖାଲି କହୁଥାଏ ବଧୂ...ବଧୂ...

ସେ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ମନା କଲେ । କହିଲେ, ଏଇ କଥା ତ ଜାଣି
ନାଁ, ଆଉ ଖାଲି ଭଦ୍ରଲେକକୁ ଅପଦସ୍ଥ କରି ଜାଣ ?

କି ଗମ୍ଭୀର ତାଙ୍କର ମୁହଁ—ମୁଁ ଆଉ ଚାହିଁ ପାରିଲିନି । ବୋଉ
ମଧ୍ୟ କିଛି କହିପାରିଲାନି । ସେ ଟିନାକୁ ପାଖକୁ ନେଲେ; ପଚାରିଲେ
ତମ ବାପା ନାଁ କ'ଣ ?

ଟୁନା ସବୁ କହି ଦେଲା । ମୋ ନାଁଟା କହି ଦେଲାବେଳେ
ମତେ ଭାରି ଲଜ ମାଡ଼ିଲା । ଶୁଣି ସାରା ସେ ତାଙ୍କର ଅଶୋକସ୍ତବକ-
ଟିକୁ ତା' ହାତରେ ଦେଇ କହିଲେ, 'ନିଅ,

ବୋଉ କହିଲା ଆମର କ'ଣ ହେବ ?

ସେ କହିଲେ, ଆପଣଙ୍କ ବଧୂ...ଆମର ଅବଧୂ...

ଟୁନା ଅଶୋକସ୍ତବକ ପାଇ ମୋ ହାତକୁ ଦେବାକୁ ବସିଲା ।
ବୋଧହୁଏ, ତାଙ୍କର ତାହାହିଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା । ପ୍ରଥମେ ମୁଁ ନେଲି ନାହିଁ ।

'ଆଜ୍ଞା, ମାଉସି' ମୁଁ ଯାଏ—ବୋଲି କହି ସେ ଅଗଣିତ
ଯାଏଁ ଗହଳରେ ମିଶି ଯିବାକୁ ବସିଲେ ।

ନନ୍ଦୁଡ଼ା ୧୨ ~~କିନ୍ତୁ~~ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ । ବୋଉ ପଚାରିଲା, ତମେ ତ ସବୁ
ଭୋଗସ୍ବଗ କଲ—ବୁଲ ଯିବା !

ମୁଁ ଏତିକିବେଳେ ଅଶୋକସ୍ତବକଟିକୁ ହାତରେ ଧରି
ମନୋଯୋଗ ସହକାରେ ତା'ର କେଶରର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ନିଶ୍ଚୟ
କରିବାକୁ ଲାଗିଲି । କେତେ ସୁନ୍ଦର ଗୁଚ୍ଛଟିଏ...

ମୁହଁ ଉଠାଇ ଦେଖେ, ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ସେ
ମୋତେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ମୃଦୁ ମୃଦୁ ହସୁଛନ୍ତି । ମୋତେ ଦେଖି କାମେର
ଉଠାଇଲେ—ତମକ ପଡ଼ିଲା ଓ ଅଶୋକସ୍ତବକ ହାତରେ ଥିଲା—
ବେଳେ ଭାବୁଥିଲେ ସେ ମୋର ଫଟୋ ନେଇଗଲେ—ଭାରି ଲଜ
ଲାଗିଲା—ବୋଉ କି ~~କିନ୍ତୁ~~ କେହି ଜାଣି ପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ମନ ଭିତରେ ଗୋଟାଏ କୌତୂହଳର ରୂପେଲି ତାର
ପଡ଼ିଗଲା । ସେ କିଏ ? ମୁଁ କିଏ ? ସେ କାହିଁକି ମୋର ଫଟୋ
ନେଲେ ?

ଯାଏଁ ଗହଳରେ ଯେତକ ଦୂର ହଜିଗଲେ ମନର
କୌତୂହଳ ତେତିକ ବଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସେତେବେଳେ ମୋର

ମନ ଦେଉଥାଏ, ~~କିନ୍ତୁ~~ ପଠାଇ ତା'କୁ ଡାକ ଆଣି ତାଙ୍କର ପୁଅ
ପରିଚୟ ନିଅନ୍ତୁ...ତା' ଦେଲୁ ନାହିଁ ।

କେଦାରଗୋଷ୍ଠ ନିକଟରେ ନିଜର କୌତୃହକୁ ପ୍ରଶମିତ
କରିବା ପାଇଁ ପୂର୍ବରୁ ସ୍ଥିତି ମନେ ପକାଇ ନେଲି । ମନେ ମନେ
ସେଇଦିନୁ ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲି, ସେ କିଏ ମ ଆଜି ପରା ଦିନରେ
ଏ ଗର୍ଭରେ ଦେଖା ଦେଲେ ?

ରହସ୍ୟର ଅନ୍ତରାଳରେ ଆଶା ଓ ଅନୁରାଗ ନିତି ନିତି ରଞ୍ଜିତ
ହୋଇ ଉଠୁଥିଲେ । ମୁଁ ସ୍ଥିତି ଚିହ୍ନରୂପେ ଅଶୋକସ୍ତବକକୁ
ସାଇତି ରଖିଲି ।

ତା'ର କିଛି ଦିନ ପରେ —

ହଠାତ୍ ଦର ଠିକଣାରେ ଚିଠିଟିଏ ପାଇଲି — ଚିଠିରେ
ଲେଖାଥିଲା —

ସୁଜାତା ଦେବୀ,

ଆପଣଙ୍କର ଫଟୋଟି ଆସନ୍ତା ଶନିବାର ୧୦୫ଟା ବେଳେ
ଫଟୋ ଏମ୍ପୋରିୟମରୁ ନେଇ ଯାଇପାରନ୍ତି । ଫଟୋ ଫ୍ରେମ୍ ଓ
କଜାଇ ସହ ମୂଲ୍ୟ ୪୫୯ ।

ଆପଣଙ୍କର —

ଫଟୋ ଏମ୍ପୋରିୟମ

ଦସ୍ତଖତ୍ଟା ପଡ଼ିଥିଲୁ ନାହିଁ । ମୋର ଜୀବନର ଏ ନିଗୂଡ଼
ରହସ୍ୟ ଭାବି ଭାବି କିଛି ଠିକ୍ କରି ପାରିଲି ନାହିଁ । ଟଙ୍କାଟା
ସଜିଲ୍ କରି ନେଲି । ସାହାସ ହୁଏ ନାଁ, ଫଟୋ ଏମ୍ପୋରିୟମକୁ
ଯିବାକୁ । ମନରେ ସନ୍ଦେହ ଆସେ । ଉଦ୍‌ଲେଖ ଯେବେ ପ୍ରକୃତରେ
ଫଟୋଗ୍ରାଫର ହୋଇଥାନ୍ତି, ତା' ଦେଲେ କେତେ ବଡ଼ ଅଭିଭୂତ
କଥା ଏ. ଭାଙ୍ଗି ଭାଙ୍ଗି ଦେଇ ନ ଦେବା ।

କିଛି ଠିକ୍ କର ପାରିଲ ନାହିଁ । ଶୁଦ୍ଧ ବସିଲ ବହୁତ, ଉପାୟ କିଛି ଦିଶିଲ ନାହିଁ । ସ୍ଥିର କଲ, ଭଲ ହେଉ ମନ୍ଦ ହେଉ, ଫଟୋ ଏମ୍ପୋରିୟମକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ ସେଇ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦିନ । ଫଟୋଗ୍ରାଫର ଥିଲେ ତ ଚିହ୍ନିବେ । ନ ହେଲେ...

ରହସ୍ୟର ପ୍ରଦେଶ ଆବିଷ୍କାର କରିବା ପାଇଁ ମୁଁ ବର ପଡ଼ି-କର ହୋଇ ଶନିବାର ଦିନ ଖୁଲରୁ ଫେରି ଫଟୋ ଏମ୍ପୋରିୟମକୁ ଗଲ । ଦୁଆର ମୁହଁରେ ସେ ବସିଥିଲେ । ମୋତେ ଦେଖିଲ ମାତ୍ରେ ମୋର ଫଟୋଟି ଗୋଟିଏ ଖୋଲ ସହ ମୋ ହାତକୁ କ୍ଳିତାଇ ଦେଲେ । ମୋ ଛୁତ ଖାଲ ସେତେବେଳେ ପଡ଼ୁଥାଏ ଉଠୁଥାଏ । କେମିତି ତାଙ୍କୁ ଟଙ୍କା ଦେଇ ଚାଲି ଆସିବି ବୋଲି ବାଟ ଦେଖାଯାଉ ନ ଥାଏ । ଆଶଙ୍କା, କିଏ ଜାଣେ କଣ ଶୁଦ୍ଧ ?

ଟଙ୍କା ବଢ଼ାଇଦେଲ, ସେ ମନା କଲେ । କହିଲେ, ‘ଆପଣଙ୍କ ବାସା ଦେଇ ଯାଇଛନ୍ତି...ଆପଣ ଯାନ୍ତୁ ।’

ଫଟୋକୁ ଧରି ମୁଁ ଚରଚରରେ ଚାଲି ଆସିଲ । ମୁହଁ ଲଲ ପଡ଼ିଗଲା । ଦିହଟା ଥରି ଉଠିଲା । ମନେ ହେଲା, ମୁଁ ଯେମିତି ଏକ ଆସନ ବସନ୍ତରୁ ରକ୍ଷା ପାଇଲ । କହି ଉଠିଲେ ଫଟୋଟି ରଖି ଦେଇ ମୁଁ ମଟରରେ ବସିଲ । ଘରେ ଆସି ଦେଖେ ତ, ମୋର ସେଇ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଫଟୋ—ଫଟୋ ପଛପଟେ ଲେଖାଥିଲା ଭୁବନେଶ୍ୱରକୁ ପୁରୁ ଠିକଣା ।

ସେଇ ଦିନଠାରୁ ମୋର ଆଶକ୍ତି ଫମେ ବଢ଼ିଲା । ଦିନରାତି ତାଙ୍କର ଗୋରାଚକଚକ ଚେହେରାଟି ଆଖି ଆଗରେ ନାହିଁ— ମୁଁ ଯେଉଁଆଡ଼େ ଚାହିଁ, ସେଆଡ଼େ ତାଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ପାଏ ।

ଜୀବନରେ ବସନ୍ତର ଜ୍ୱାଳା ସବୁ ନ ପାରି ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଆଗ ଚିଠି ଦେଲି । କିଛି ଦିନ ପରେ ଖଣ୍ଡେ ଓଡ଼ିଆ ବ୍ୟାକରଣ ବହି

ରେକଣ୍ଡାଡ଼ ବୁକ୍ ପୋଷ୍ଟରେ ପାଇଲି । ତା' ଭିତରେ ଚିଠି ଥିଲା ଏବଂ ସେ ମୋତେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ, ଯେ ତାଙ୍କର ଚିଠିଗୁଡ଼ିକ ସେ ନିଜେ ଆସି ଚାଲିସ୍ୱଳ୍ପ ଭରତ୍ସ୍ନାନକୁ ଦେଇଯିବେ ଓ ସେଇ ଭରତ୍ସ୍ନାନଠାରୁ ମୁଁ ପାଇବି ।

ଏଇ ଦେଲ ଅଞ୍ଜଳି ମୋର ଖବନର ଇତିହାସ । ଏଣିକି ଏପରି ଦେଲଣି ଯେ ତାଙ୍କୁ ସବୁ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଦେଖିବାକୁ ଓ ନିଜର କର ପାଖରେ ରଖିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ଦେଉଛି । କିନ୍ତୁ ପାଉଛି କେଉଁଠୁ ?

ବୋଉ ବୋଧହୁଏ ଏ ସବୁ ଘଟଣାର ଆଶ୍ୱସ ପାଇଲଣି । ଅନେକ ସମୟରେ ସେ ମୋ ଉପରେ ଅପସା ବିରକ୍ତ ହୁଏ । ପରେ ମତେ ଏଣୁ ଭେଣ୍ଡ କହି ଭୁଲେଇ ଦିଏ ।

ଅଞ୍ଜଳି ସବୁରିଲ୍, 'ଆସ୍ତ୍ରା, ଶୀଘ୍ର ବିବାହ ସରିଗଲେ ତ କାମ ସରିଯାନ୍ତା—

ସୁଜାତା କହିଲ, ତେଡ଼େ ବଡ଼ ଭାଗ୍ୟ ମୋର କାହିଁ ?

'ଆଜ୍ଞା, ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିବା—

ହଁ, ଟିକେ ଦେଖା କରେଇ ଦେବାକୁ ତ ତୋର ପ୍ଲାନ ଠକ୍ ଦେଉନି...

ଆଜ୍ଞା, ଦେଖିବୁ ଏ ଆସନ୍ତା ରବିବାର ।

ସୁଜାତା ଭୁବନର ଫଟୋଟି କାନ୍ଦାର କଲ । ସିଣକାଲ ଦେଖି ଅଞ୍ଜଳିକୁ ଦେଲ; କହିଲ, ଏଇ ମୋର ସବଂସ୍ତ...

ଆଃ ଏକ୍ସଲେଣ୍ଟ ଚେହେରା ତ ?

ଦୁଇଟି ପ୍ରମିତ ନେସରେ ଫଟୋଟିକୁ ଅନାଇ ରହିଲେ ।

କ୍ଷତ ବିକ୍ଷତ ଅବଶେଷ ନେଇ ଭୁବନ ଅପରାଧୀ ପରି ସୁଜାତାର ଚିଠି ପଢ଼ିଲା—

ଖବନର ଦେବତା—

ଏଡ଼େ ନିଷ୍ଠୁର ତୁମେ—ଏଡ଼େ ନିର୍ମମ ତୁମେ—ତୁମର ହୃଦୟ କଣ ପାଷାଣ ? ମୋର ଦେବତା ହୋଇ ତୁମେ ପୁଣି ଏତେଦୂର ଛଳନାମୟ, ଏଡ଼େ ଦଶାଦାର । ଟିକିଏ ଦେଖା ପାଇଁ ପ୍ରାଣ ମୋର କେତେ ବ୍ୟସ୍ତ ବିକଳ ହୋଇ ଉଠି । ଆଉ ତୁମେ ଟିକିଏ ମୋତେ ଦେଖା ଦେଇ ନାହିଁ ? ଏ ସବୁ ମୋର ସ୍ଥାନତମ କପାଳର ଲେଖା । କାହାକୁ କହିବ ?

ତୁମ ମନରେ ଯେବେ ଏତେକଥା ଥିଲା, ମୂଳରୁ ବିଷ ଟିକିଏ ନ ଦେଲ କାହିଁକି ? ଏତେଦୂର ନିଷ୍ଠୁର, କିନ୍ତୁ ମୋ ନିକଟରେ ଥିଲେ ମୁଁ ଆଉ ତମକୁ ପାଟି ଫିଟାଇ ନ ଥାନ୍ତି କନ୍ୟା କଥା କହି ନ ଥାନ୍ତି । ଜଳାପୋଡ଼ା ପ୍ରାଣକୁ ଆହୁର ଜାଳିପୋଡ଼ି ମାରିଦିଅ ପଛେ ଦେବତା, ପୂଜାତା ଶେଷ ଆଶାର କ୍ଷୀଣତମ ଶିଖା ଧରି ପୂଜାର ପ୍ରତୀକ୍ଷା କରୁଥିବ ।

ପୂଜାତା—

ଭୁବନର ଆଖି ଲୁହ ଛଳ ଛଳ ହୋଇ ଆସିଲା । ହୃଦୟର ନିଭୁତ ତନ୍ଦ୍ରା କରୁଣ ବିଚାରରେ ଥର ଉଠିଲା । ପ୍ରାଣର ଆବେଗରେ ସେ ଲେଖିଲା ।

ଜୀବନର ତୁମେ,

ବରଦା ହୃଦୟର ଅଶ୍ରୁଳ ଆଶ୍ରେଷ୍ଟ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସେବନ ଯଥା ସମୟରେ ଯାଇ ପାରିଲ ନାହିଁ ବୋଲି ତୁମେ ମୋତେ ଅପରାଧୀ କରି ଲେଖିବ । ବାସ୍ତବିକ ମୁଁ ଅପରାଧୀ, କିନ୍ତୁ ଅଦୃଷ୍ଟର ଶାଣିତ ଇଙ୍ଗିତରେ ମୁଁ ଅପରାଧୀ । ଜାଣେନା ପୂଜାତା, ଏ ଜୀବନରେ ତୁମେ ମୋତେ କେତେ ବଡ଼ ସମ୍ମାନ ନ ଦେଇଛ । ପ୍ରଣୟ ତମର ମୋତେ କରିଛି ଅମର ସୁନ୍ଦର ଏବଂ ମହତ୍ । ଏପରି ପ୍ରତିବାନର ଅମର୍ଯ୍ୟଦା କ'ଣ ଘଟିପାରେ ପୂଜାତା !

ବାସ୍ତବିକ ତୁମର କୋମଳ ହୃଦୟରେ ମୁଁ ଯେଉଁ ଅଦାବ ଦେଇଛି, ସେଥିପାଇଁ ତୁମ ପାଖରେ କ୍ଷମା ମାଗୁଛି । ଅଞ୍ଜଳି ଓ ଉଷାଙ୍କ ମନବେଦନା ପାଇଁ ନିଜେ ତାଙ୍କୁ କ୍ଷମା ମାଗି ପାରିବି ନାହିଁ । ତୁମେ ନିଜେ ମୋତେ କ୍ଷମା ଦେଇ ମୋ ପାଇଁ ବ୍ୟଥିତ ହୃଦୟରେ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ କ୍ଷମା ଆଣିବ । ଏତକ ଦାୟିତ୍ୱ ତୁମେ ନ ନେଲେ ମୋର ଅବା ଆଉ କିଏ ପ୍ରାଣର ସାଥୀ ଅଛି ଯେ ଏ ସବୁ ଦାୟିତ୍ୱ ତୁଲେଇ ପାରିବ ।

ସାବଧାନ ଥିବ ପୁଜାତା, ମୋତେ ଭୁଲ ବୁଝିବ ନାହିଁ । ସେ ଦିନ ଆମ ଘରୁ ବାପା ଓ ମଉସା ଆସି ପହଞ୍ଚିଗଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ ଛୁଡ଼ି ତୁମକୁ ସାକ୍ଷାତ କରିବା ଆଉ ସମ୍ଭବପର ହୋଇ ପାରିନାହିଁ । ଆଜ୍ଞା, ତୁମେ ଏଥିରେ କ୍ଷୁଦ୍ଧ ହୋଇଛ ? ହେବାର କଥା । ପ୍ରଶ୍ନାସ୍ତ୍ର କରି କରି ତୁମେ ଯେତେବେଳେ ବ୍ୟର୍ଥ ହୃଦୟରେ ଫେରି ଯାଇଥିବ ତୁମ ନିବାସକୁ, ମୋତେ ଅଭିଶାପ ଦେଇ କହିଥିବ ‘ଦଗାଦାର’— କିନ୍ତୁ ଭାବ ଦେଖ, ମୋର ସେହିନର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କ’ଣ ତୁମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନୁହେଁ ?

ବେଶୀ କିଛି ଲେଖି ପାରୁନି । ପିତାସିତ ଚକ୍ଷୁ ମୋର ଶର ସହସ୍ର ଗୁଣରେ ସୁଖି ପିପାସିତ ହୋଇ ଉଠୁଛି । ଭୁଲ ବୁଝିବନି ପୁଜାତା ! ଭୁଲ ବୁଝିବନି !

କେବେ ଦେଖା ହେବ ଆଉ ?

ଭୁବନ

ଦ୍ଵିତୀୟ ଭାଗ

✽ ସାତ ✽

ବୋଉ ଦେଖିଲୁଣି-ହେଉ ଦେଖ ମ ..

ସୁଜାତାର କଥା ଶୁଣି ବୋଉ ତା'ର ଚାହିଁଲେ । କହିଲେ,
କଣ ମ...ହେଉ...ସେ ଯେଉଁ ଭଦ୍ରଲୋକ ଅଶୋକକଣ୍ଠି ଦେଇ ନ
ଥିଲେ ଭୁବନେଶ୍ଵରରେ...ସେଇ ତ ଏଠି ବୁଲୁଛନ୍ତି...

ହଁ ତ...ଏତିକି କହି ସୁଜାତାର ମା' ଗମାକୁ ଡାକି କହିଲେ
ଗମା ଏ ଯେଉଁ ଭଦ୍ରଲୋକ ବୁଲୁନାହାନ୍ତି, ତାକୁ ଡାକିଲୁ—

ଗମା ଚାଲିଗଲା । ସୁଜାତାର ହୃଦୟ ଆନନ୍ଦରେ ନାଚି ଉଠିଲା ।
ସେ କେବଳ ଭୁବନ ଆଡ଼କୁ ଦୃଷ୍ଟି ପକାଇ ଆଖି ତଳକୁ କଲା ।

ଭୁବନ, ତା'ର ମା', ଭଉଣୀ ବିଦୁ, ସାନସାଇ ବିଷମ ଶୁଣିଦେଁ
ସମୁଦ୍ର କୂଳରେ ବୁଲୁଥିଲେ । ସଞ୍ଜବେଳେ ଶୀତଳ ପବନ...ଉତ୍ତଳ
ଲହରୀ-ଦେହ ମନର ରହେ ରହେ ଅଜଣା ପୁଲକ ଖେଳାଇ
ଦେଉଥିଲା । ଭୁବନର ମନ ଭିତରେ ସନ୍ଦେହର ଚେଉଟ ଉଠୁଥିଲା,
ସୁଜାତାର କୌଣସି ସଂକେତ ନ ପାଇ । ତଳିଦିନ ହେଲା ପୁଣି
ଆସିଲୁଣି...ଆଉ ସୁଜାତା କେବେ ?

ଉତ୍ତ-ମ୍ୟାଘରୁତ୍ତ

ସୁଜାତାକୁ ଚାହିଁ ଦେଲ ମାସେ ଭୁବନର ଦେହ ଭିତରେ
ନୂତନ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଖେଳିଗଲା । ସୁମା କହିଲା ବାବୁ ଆପଣଙ୍କୁ କାହିଁକି
ମା' ଡାକୁଛନ୍ତି—

କୋଉ ମା' !

କ'ଣ ବାବୁ ଆପଣ ଆମକୁ ଚିହ୍ନି ପାରୁ ନାହାନ୍ତି ?

ଜାଣି ନ ଜାଣିଲ ପରି ଭୁବନ କହିଲା, ହଁ, ହଁ... କେଉଁଠି
ତୋତେ ଦେଖିଲ ପରି ମନେ ହେଉଛି ତ !

ହଁ ବାବୁ, ଆପଣ ସିନା ବଡ଼ ଲୋକ, ଆପଣଙ୍କର ଆଉ କାହିଁକି
ଅଶୋକାସୁମୀ କଥା ମନେ ପଡ଼ୁଥିବ ?

‘ଓଃ ବୁଝିଲ, ବୁଝିଲ’ ଭୁବନ ପ୍ୟାଣ୍ଟ ପକେଟରେ
ହାତ ଲୁଚାଇ ।

‘ତେବେ କ’ଣ ତମର ସମସ୍ତେ ଆସିଛନ୍ତି...’

‘ହଁ ବାବୁ ଆପଣ ଚାଲନ୍ତି—’

ବଳମ୍ବ ସୁଜାତା ପକ୍ଷରେ ଅସହ୍ୟ ହୋଇ ଉଠିଲା । ସେ ମନେ
ମନେ ଭାବିଲା, ବୋଧହୁଏ ସୁମା କ’ଣ ଏପଟ ସେପଟ କରି କହିଲା-
ସେ ବୋଧହୁଏ ଅପବାଦକୁ ଭରି ଆସୁନାହାନ୍ତି । କୋଉ ତ
ତାଙ୍କୁ ଡକାଇ ପଠାଇଛି ! କିଭଳି ଭଦ୍ରଲୋକ ମ ? ମୋ ଲଗି
ଝିକେ ହେଲେ ଚିତ୍ତରେ ଦୟା ନାହିଁ ।

ବହୁ ଭୁବନକୁ ପଚାରିଲା, ଭାଇ, କିଏ ସେ ଡାକୁଛି ?

ଭୁବନ କହିଲା-ଆଜ୍ଞା ଚାଲ ଦେଖିବା—

ଭୁବନର ମା’ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟମାନେ ପଛରେ ରହିଲେ । ବହୁ
ଓ ଭୁବନ ସୁମା ପଛେ ପଛେ ଚାଲିଲେ । ସୁଜାତା ବହୁକୁ ଦେଖିବା
ମାସେ ଚମକି ଉଠିଲା । କ’ଣ...ଏ କଣ...

ସୁଜାତାକୁ ଦେଖି ଭୁବନ ଟିକେ ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ ପଡ଼ିଲା ।
କିନ୍ତୁ ତତ୍ତ୍ୱଳ ଆଖିର ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ଅପଲକରେ ଗୁରୁଆଖିର କାଣ୍ଡ
ବିନୟ ହୋଇଗଲା । ତା'ର ମା' ଭୁବନ ଓ ବିଦୁକୁ ଦେଖିଲା ମାତ୍ରେ
ପରୁରଲେ, ପୁଅ କ'ଣ ଆମକୁ ସବୁ ଚିହ୍ନିବ ?

ରାମା ଆଗ ବଢ଼ି କହିଲା ମା' ସେ କ'ଣ ଆଉ ଚିହ୍ନିଥିଲେ,
ମୁଁ ସବୁ ଚିହ୍ନା ଦେବାରୁ ଆସିଛନ୍ତି ନା-ବଢ଼ିଲେକ ପୁଅ...ଆମକୁ
ଆଉ କାହିଁକି...

ନମସ୍କାର କଲା ଭୁବନ । ସୁଜାତାର ଅନ୍ତରର ଆତ୍ମ ନବେଦନ
କେବଳ ମୌନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇ ଉଠିଲା । ତପଲ ଧାରରେ
ବାଲ ଉପରେ ସେ ନତଦୃଷ୍ଟିରେ ଗାର କାଟିବାକୁ ଲାଗିଲା । ବିଦୁ
ଶାନ୍ତ ଭାବରେ ଏ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ସୁଜାତାର ମା' ପରୁରଲେ ବ'ବୁ, କ'ଣ ଏକା ?

ନା, ଆମର ବୋଉ ହେଉକା ଆସିଛନ୍ତି—

ଏ କିଏ ?

‘ବିଦୁ, ସାନ ଭଉଣୀ ମୋର ।

‘କାହାନ୍ତି ଅନ୍ୟମାନେ

‘ଏଇଠି ବୁଲିଚଲ କରୁଛନ୍ତି ।

ସୁଜାତା ବିଦୁର ହାତ ଧରି ନେଲା । ତାକୁ ପରୁରଲା
ବିଦୁ ତମେ କ'ଣ କର ?

‘ତମେ କ'ଣ କର ?

ମୁଁ ପଡ଼େ ।

ମୁଁ ପଡ଼େ ।

‘ହଁ କେଉଁଠି ପଡ଼େ ।

‘ଗା ଶୁଲରେ ୨ମ ଶ୍ରେଣୀରେ ।

ତମ ଭାଇ କଣ କରୁଛନ୍ତି ।

ସେ ଏ ବର୍ଷ I. Sc. ପରୀକ୍ଷା ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଆଜ୍ଞା, ଆସ ଏଣେ ଯିବା ।

ନାଁ, ମୁଁ ଭାଇଙ୍କି ପ୍ରତି କୁଆଡ଼େ ଯିବି ନାହିଁ ।

ଓଃ—ଯୋଉ ଭାଇତ !

ବିଦୁ ଭାରି ମନ କଷ୍ଟ କଲା । ସୁଜାତା ଟିକେ ଅଳ୍ପ ଦୂରକୁ
ନେଇ ପଶୁଥିଲା—ବିଦୁ...ତମ ଭାଇଙ୍କ ନାଁ...

ଭୁବନ...

ବିଦୁ ପଚାରିଲା, କାହିଁକି ?

ନାହିଁ ତମେ କହିଲ ନାଁ, ତମ ଭାଇଙ୍କି ପ୍ରତି କୁଆଡ଼େ ଯିବି
ନାହିଁ ।

ହଁ, ମୁଁ କାଳେ କୋଉଠି ହଜି ଯିବି ।

କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ତୁମେ ନୂଆ ବରଟିଏ ପାଇ ତାଙ୍କ
ସାଙ୍ଗରେ ତମ ଘରୁ ଚାଲି ଯିବ, ସେତେବେଳେ ତ ତମର ଭାଇଙ୍କି
ପ୍ରତିଦେବ ?

ବିଦୁ ଛୋଟ ଯିଲା । ଲଜ ଲଜ ହୋଇ କହିଲା—ହଁ ଏ କି
କଥାମ—ତମେ ପରା ବେଶୀ ଶିକ୍ଷିତ—

ଶିକ୍ଷିତ ଅଶିକ୍ଷିତ ସମସ୍ତେ ଦିନେ ବବାଦ କରିବେ ହିଁ କରିବେ ।
ଆଗରୁ ସେ କଥାଟା କହିଦେଲେ କ୍ଷତି କଣ ?

ବିଦୁ ଏ କଥାର ରହସ୍ୟ ବୁଝି ପାରିଲା ନାହିଁ । ତାର ରସ-
ସ୍ୱରୂପ ଦୃଢ଼ତାରେ ବସ୍ତାବତ ଯୋବନର ଶୁଭ ଅଧିକାର ହୋଇ
ନାହିଁ । ଶୁଦ୍ଧାଶିରେ ମଧୁରତା ବ୍ୟଞ୍ଜିତ ମାତକତାର ସୃଷ୍ଟି ହୋଇ
ନାହିଁ । ସେ ଖାଇ କହିଲା, ଏ ସବୁ କଥା କ'ଣମ ?

ସୁଜାତା ପଶୁଥିଲା, ଆଜ୍ଞା ତୁମ ଘର ?

ଆମ ଘର.....

କେତେ ବାଟ କଟକକୁ ?

ଭୁବନେଶ୍ୱର ପଡ଼ିଥିଲା ୧୫ ମାଇଲ ।

ବିଦୁ ଶେଷକୁ ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ ଅନୁଭବ କଲା । କହିଲା-ଆଉ ତମ ନାଁ କ'ଣ ?

ମୋ ନାଁ...ମୋ ନା— ଭୁବନ ।

ଏକକଚେଳେ ଭୁବନ ଡାକଲା—ବିଦୁ, ଏଣେ ଆ-ସଞ୍ଜ ହେଲାଣି ଯିବା...

ବିଦୁ ଚାଲି ଆସିଲା । ପଛରେ ସୁଜାତା । ଭୁବନ ବିଦୁକୁ କହିଲା, ମାଉସୀଙ୍କି ନମସ୍କାର କର । ବିଦୁ କଲା ।

ବିଦୁ କହିଲା—ଗଲା, ତମ ନାଁର ଯାହା ଏ ମାଉସୀଙ୍କି ଝିଅ ନାଁ ସେଇଆ—ତମେ ଦେହେ ଏଠି ମହାବ୍ରତାଦେବେ ସଙ୍ଗାତ ବସୁନା ?

ଭୁବନ ସୁଜାତାର ଦୁଷ୍ଟାମି ବୁଝି ପାରିଲା । ମାଉସୀ କହିଲେ, କ'ଣ ?

ହଁ ଯାକ ନାଁର ଭୁବନ ।

ଭୁବନ ଓ ସୁଜାତାର ମା ହସି ଉଠିଲେ । ସୁଜାତା ତଳକୁ ଅନାଇ ଅପରାଧୀ ପରି ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ଥାଏ । ତା'ର ମା' କହିଲେ, ସୁଜାତା କଥା କ'ଣ ? ବିଦୁ କହିଲା, ସୁଜାତା କିଏ ମାଉସୀ ?

ଏଇ—

ଓଃ-ଏ ପରା ମୋତେ ବର୍ତ୍ତମାନ କହିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ନାଁ ଭୁବନ—ସେଇଥିପାଇଁ କହିଥିଲା ନାଁ ..

ମାଉସୀ ଟିକେ ଛଳନା କରି ଚାଲିଲେ । କହିଲେ-ସୁଜାତା, ଏକ ଦୁଷ୍ଟାମି ତୋର ?

ଅପରାଧୀ ସୁଜାତା ନରକ ରହିଲା । ଭୁବନ କିଛି ନ ଜାଣିଲା
ପରି ପରୁରଲା, ସୁଜାତା, କଣ ପାଠ ଶାଠ ପଢ଼ୁଛି ?

ହଁ...ଗାର୍ଲସ ଇସ୍କୁଲରେ ।

ଓଃ ସେଇସ୍ତପାଇଁ ଏତେଦୂର ଫାଜିଲ...

ଫାଜିଲ କିଏ—ସୁଜାତା ମନେ ମନେ ଆଲୋଚନା କଲା,
ଫାଜିଲ କିଏ ମୁଁ ନା ତମେ...କିଛି କହି ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ବୁଲଚଲା କରୁ କରୁ ଭୁବନ ସୁଜାତା ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ପରୁରଲା,
ଆପଣଙ୍କ ବାପା କଣ କରନ୍ତି ସୁଜାତା ? ଅଜ ଅଜ କଣ୍ଠରେ ସୁଜାତା
କହିଲା—କଣ୍ଠାକର ଓ ଖାଣ୍ଡି ଓଡ଼ିଆରେ କହିଲେ ଠିକାବାରି ।

ବିଦୁ ପରୁରଲା, ଭାଇ ଚାଲି ଯିବା...

ସୁଜାତା କହିଲା, ଯିବତ...ଏଠି କଣ ରହୁଛି କିଏ ?

ଏକକିବେଳେ ବୁଲଚଲା କରୁ କରୁ ଭୁବନର ମା' ଓ ତା'ର
ପାନ ଭାଇ ଆସି ସେଇଠି ପହଞ୍ଚିଲେ । ବିଦୁକୁ ଦେଖି କହିଲେ
ଏତେବେଳ ଯାଏ ଏଠି କଣ କରୁଛ ?

ଧନ ଜମିଦାର ଅଭିଜାତ ଘରର ବୋହୂ-ବେହରେ ବେଶ୍
ସୁନ୍ଦର ଦାମିକା ପହଞ୍ଚିଣ, ଦେଖିଲେ ଜଣାପଡ଼ିବ ମହତ ହୃଦୟର
ଚିହ୍ନ । ଅଭିଜାତ୍ୟ ରହିଛି, ମାତ୍ର ଗର୍ବ କିମ୍ବା ଅଭିମାନ ନାହିଁ ।

ଭୁବନ ପରିଚୟ କହିଗଲା । ଦୁଇଟି ପରିବାରର ଏହି ଆକସ୍ମିକ
ପରିଚୟରେ ଚରୁଣ ଚରୁଣୀଙ୍କର ହୃଦୟରେ ଆନନ୍ଦର ଚେଉଁ ନାଚ
ଉଠିଲା । ମା'ଙ୍କ ରକ୍ତିତରେ ସୁଜାତା ଭୁବନର ମା' ଗୌରୀ ଦେବୀଙ୍କୁ
ପ୍ରଣାମ କଲା । ଗୌରୀ ଦେବୀ ହିଅଟିର ତରଫର ଦେଖିବାକୁ
ଲାଗି ଲା । କହିଲେ, ଏଇ ହିଅଟି ନା ଆଉ କୋଲରେ କଣ ?

ଆଉ ସୁଅଟିଏ ଓ ଝୁଅଟିଏ...

ଜଣା ପଡ଼ିଲା ଦୁଇଟି ପରିବାର ସଂଗତର ଇତିହାସ । ସମାଜର ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ପରିବାରର ଗତି ବଦଳି ଯାଇଛି । କେହି ବୁଝୁଛି, କେହି ବୁଝୁ ନାହିଁ ।

ସୁନାତାର ମା' ରକ୍ତ ଦେଖ କହିଲେ, ଭୁବନ, ମାକୁ ନେଇ ଆଜି ଚାଲି ଆମ ବସା ଆଡ଼େ ।

ଗୌରୀ ଦେଖ ମନା କଲେ । କହିଲେ, କାଲି ଦେଖା ହେବ ।

ସଞ୍ଜ ଚଢ଼ିଗଲାଣି । ଅତ୍ରତେ ସମୁଦ୍ରର ଗର୍ଜନ ଶୁଣିବା— ଆକାଶରେ ଚନ୍ଦ୍ର ଉଠୁଛି... ଅନନ୍ତ ମାଳିନୀ ଚାରିଆଡ଼େ ଅସୀମ ଲହରୀ ବାଲୁତରରେ ଭାଙ୍ଗି ନିଉ ଯାଇଛି ।

ସୁନାତା ଫେରୁଛି—ଭୁବନ ଫେରୁଛି—ତା'ର ମନେ ହେଉଛି, ସୁନାତାକୁ ନେଇ ସେ ଆଉ କେତେ ସମୟ ଏଇ ସାଗର ସ୍ଥଳନରେ ବସି ପ୍ରକୃତିର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଉପଭୋଗ କରନ୍ତା ।

ତା' ହେଲା ନାହିଁ । ବୁକୁର ପିତାସା ବୁକୁ ଭିତରେ ମରିଗଲା । ମାମ ଆଶା ରହିଲା ଅଦୂର ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ ।

ଗଲାବେଳେ ବିଦୁକୁ ଟିକେ ଚିମୁଟି ଦେଇ ସୁନାତା ପଚାରିଲେ, ବିଦୁ, କାଲି ଆମ ଘରଆଡ଼େ ଯିବ ! ସଙ୍ଗାତ ବସିବା ।

ନାହିଁ ନାହିଁ ତୁମେ ବଡ଼ ମଞ୍ଜୁର । ଶୁଭକ୍ଷ ନାଁ କହି ମୋତେ ଭୁଲାଇ ଦେଲ । ମୁଁ ତୁମ ସାଙ୍ଗରେ ସଙ୍ଗାତ ବସିବି ନାହିଁ ।

ଭୁବନ ଫେରି ଚାଲିଲା, ସୁନାତାକୁ । ଦେଖିଲା, ତାର ଆଖି ଦୁଇଟି ଶୁଭାଙ୍ଗ ।

X

X

X

ମହୋଦଧିରେ ସ୍ନାନ କରିବା ପାଇଁ ଗୌରୀଦେବୀ ଓ ରକ୍ତ ଦେବୀଙ୍କର ବେଶୀ ଆଗ୍ରହ । ସୁନାତାର ବାପା ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ସମ୍ମତ ହେଲେ ।

ବେଳାଭୂମିରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଁ ତଥାପି ଦେଲେ ସମସ୍ତେ । ବହୁ
ଓ ସୁଜାତା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ଲହରୀ କମିତ ଉଠିବ, ପଡ଼ିବ,
ଆସୁବ, ଯାଉବ, ଆଉ କେତେ ପିଲା ଓ ଝିଅ କପର ହସି ହସି
ଲହଡ଼ି ଶୁଙ୍ଘୁଛନ୍ତି ।

ଗୌରୀଦେବୀ ଓ ରତନଦେବୀଙ୍କୁ ନେଇ ଭୁବନ ଓ ସୁଜାତାଙ୍କର
ବାପା ସମୁଦ ମଧ୍ୟକୁ ପଶିଗଲେ । ପିଲାଗୁଡ଼ିକ ବେଳା ଉପରେ
ଚିଲେଇ ବସିଲେ । ଲହଡ଼ି ଶୁଙ୍ଘିବା ପରେ, ଗୌରୀଦେବୀ ଓ
ରତନଦେବୀ କଲକୁ ଫେରି ଆସିଲେ ।

ସୁଜାତା କହିଲା, ବୋଉ ମୁଁ...

ବହୁ କହିଲା, ବୋଉ ମୁଁ ।

ଦୁଇଜଣଯାକ ଚାଲିଲେ । ଆନନ୍ଦରେ ସୁଜାତାର ହୃଦୟ ପୂରି
ଯାଇଛି । ବାପା ତାର ଡାକୁ ଲହଡ଼ି ଆସିଲା ବେଳେ ଟିକିଏ ଉଡ଼ି କ
ଉଠିବା ପାଇଁ କହିଲେ । ସୁଜାତା ଉଡ଼ି କ ଉଠିଲା । ଅନାବୁଝି
ବସ ଓ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ମୁହଁଟି ଭୁବନକୁ ଆଡ଼ର ସୁନ୍ଦର ଓ ନୈସର୍ଗିକ
ବୋଧଦେଲା । ଏକ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସେ ଚାହିଁ ରହିଲା ସଶକାଳ ପାଇଁ ।

ବହୁ ଲହଡ଼ି ଆସିବା ଦେଖି ଝୁଙ୍କି ଉଠିଲା । ଲହଡ଼ି ଚାଲିଗଲା ।
ସୁଖି ଆଉ ଏକ ଲହଡ଼ି ଆସିଲା । ଭୁବନ କହିଲା, ବହୁ, ଉଠିଯା—

ବହୁ ଉଠି ପାରିଲା ନାହିଁ । ତା' ଉପରେ ଲହଡ଼ି ମାଡ଼ିଗଲା ।
ମୁଣ୍ଡର ବାଳରେ ଖାଲ ବାଲି...ବହୁ ଉଠି ଚାଲି ଆସିବାକୁ ବଢିଲା,
ଭୁବନ କହିଲା, ଆଉ ବହୁ...

ନା...ବୋଲି କହି ସେ ଅଳ୍ପ ଜଳକୁ ଚାଲି ଆସିଲା । ଲହଡ଼ି
ଆସୁବ, ଯାଉବ, ବହୁ ଠିଆ ହୋଇଛି ।

ସୁଜାତା ଲହଡ଼ି ଉଠିଲେ ଶୁଣି ଉଠିବ । କୌତୂହଳରେ
ସେ ଲହଡ଼ି ଉଠାଣିରେ ମୁଣ୍ଡ ନଇଁ ଦେଲା । ଲହଡ଼ିଟା ତାର ଦେହ

ଉପରେ ଭାଙ୍ଗିଗଲା, ଗଡ଼ିଗଲା, ଭୁବନ ଚାଲିଗଲା । ନିକଟରେ ତାର ବାପା ମଧ୍ୟ ଚାଲିଗଲା । ଲହଡ଼ି ଫେରି ଗଲାବେଳେ ସୁଜାତା ଆଉ ସେଠାରେ ନାହିଁ—ସେ ବୁଡ଼ି ଯାଇଛି—ଦୂରକୁ ଚାଲି ଯାଇଛି ।

ତାହା ଭୁବନର ହୃଦୟରେ ଯନ୍ତ୍ରଣା...କ'ଣ ହେଲା ସୁଜାତାର ? ପରକ୍ଷରେ ସେ ସମୁଦ୍ର ତଟରକୁ ପଶିଗଲା । ସୁଜାତା କାହିଁ ? ଅପର ଲହଡ଼ିଟି ପୁଣି ମାଡି ଆସିଲା । ଭୁବନର ପାଖଦେଇ ସୁଜାତାର ନିମଗ୍ନ ଦେହଟା ଗଡ଼ି ଯାଉଛି ବେଳାଭୂମିକୁ—ଭୁବନ ତାକୁ ଧରି ପକାଇଲା । ଲହରୀର ତୋଡ଼ରେ ଭୁବନ ମଧ୍ୟ ଝୁଲି ହୋଇ ଆସୁଛି ଉପରକୁ । ବାହର ଭିଡ଼ଦେଇ ସେ ସୁଜାତାକୁ ଉଠାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକଲା । ଜଳ ଜରଜର ଲବଣ୍ୟ ଦେହଟା ତାର ଭୁବନ ଦେହରେ ବାଜିଲାପରି ଭୁବନ ଦେହଟା ଶୀତେଇ ଉଠିଲା, ଆନନ୍ଦ ଓ ଆଶଙ୍କାର ଶବ୍ଦ ତପ୍ତ ଅନୁଭୂତରେ—ସେ ତାକୁ ଉଠାଇ ଧରିଲା । ଦେଖିଲା ବେଳକୁ, ସୁଜାତା ନଗ୍ନ...ନଗ୍ନ ତାର ଅଫରନ୍ତ ଯୌବନ...ଲୁଗା ନାହିଁ । ଭୁବନ ପ୍ୟାଣ୍ଟ ପିନ୍ଧିଛି...ଲୁଗାଟା ତାର ଗୋଡ଼ରେ ଗୁଡ଼େଇ ହୋଇ ଯାଇଛି । ତାକୁ ଭାରି ଲଜ ମାଡ଼ିଲା । ସୁଜାତା ପ୍ରାୟ ବେହୋସ...କେଶରୀ ଶିଶିପ୍ର ଭାବରେ ମୁହଁ ଉପରେ ପଡ଼ିଛି—ସେ ଦେଖି ପାରୁନାହିଁ ।

ସୁଜାତାର ବାପା ସୁଜାତାକୁ ଦେଖି ବଡ଼ ବ୍ୟଗ୍ର ହୋଇ ଭୁବନ ନିକଟକୁ ଚାଲି ଆସିଲେ ।

ଭୁବନ ଡାକିଲା, ସୁଜାତା...

ସୁଜାତାର ଚେତା ପଶିଲା । ନିଜର ଅସ୍ପଷ୍ଟ କେଶ ବାସକୁ ସଜାଡ଼ୁ ସଜାଡ଼ୁ ସେ କହିଲା, ଆଉ କାହିଁକି...ଚିତୁ !

ନିଜେ ତ ଯୋଉ ଲହଡ଼ି ଭାଙ୍ଗିଲା, ଚିତୁକୁ ଖୋଜୁଛି—ଏତକ କହିଲେ ତାର ବାପା—ସେ ବଡ଼ ଲଜିତ ହେଲା । ନିଜର କେଶବାସ ସମ୍ଭାଳି ସେ ଲଜରେ କୁଳକୁ ଉଠି ଆସିଲା ।

ଭୁବନ ମଧ୍ୟ ଆସଲା । ତାର ବାପା ତାକୁ କହିଲେ, ‘ଝିନେ
ତୋର ଭୟ ନାହିଁ, ତତେ ମୁଁ ମନା କରୁଛି ବୁଝୁନା...ବୁଝି
ଯାଉଛୁ...’

ଭୁବନ କହିଲା, ମୋ ଭଉଣୀ ବିଦୁ ଯଦି ଏପରି ଅବାଧ
ହୋଇଥାନ୍ତା, ତା’ହେଲେ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ...ତାର ହାତ ଦୁଇଟା
ଉଠିଗଲା—ବିଦୁ କହିଲା, ଭାଇ, ଏ କଣ ସଙ୍ଗାତକୁ ମାଡ଼ ଦେବ !

ସମସ୍ତେ ହସି ଉଠିଲେ । ସୁଜାତାର ମୁଣ୍ଡତଳକୁ ହୋଇଗଲା ।
ଭୁବନ ପୁଣି ଲହଡ଼ି ଭିତରକୁ ପଶିଗଲା । ରକ୍ତଦେଶ କହିଲେ,
ବିଦୁ ମୋର ଭାରି ଗୁଲ୍‌ଗା ।

ଗୌରୀଦେଶ ଉତ୍ତର ଦେଲେ, ତାର ଗୁଲ୍‌ଗା କେବଳ
ସୁଜାତା ମାଖରେ ।

ଭୁବନ ପହଞ୍ଚିଲା—ସୁଜାତା ଦେଖୁଛି । ଲହଡ଼ି ଉଠିବ,
ପଡ଼ୁଛି—ବିଦୁ ଗୁଲ୍‌ଗା । ଯେ ସୁଜାତାର ମନେ ହେଉଛି, ସତେ
ଯେମିତି ଭୁବନ ତା’ର ଲହଡ଼ି ମରି ମାଡ଼ ଆସୁଛି, ପୁଣି ଅରେ ତାକୁ
ଆଲିଙ୍ଗନ ପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ ଦେଇ...ସେ ଆଉ ଯାଇ ପାରୁନାହିଁ...

X X X X

ଫେରିବାକୁ ହେବ ।

ପ୍ରତି ସେପରେ, ପ୍ରତି ଦିଅଁ ଦେବତାଙ୍କ ନିକଟରେ ସୁଜାତାର
ପ୍ରାର୍ଥନା, ସୁଜାତାର ଅଭିଳାଷ, କେହି ବୁଝୁ ନାହିଁ । ଅନ୍ତରର
ବ୍ୟାକୁଳତା ବେଦବତୀଙ୍କ ନିକେତନ କରିବା ବ୍ୟଗ୍ରତ ସୁଜାତା ଅନ୍ୟ
କିଛି ଭାବି ପାରିନାହିଁ । କୋମଳ ବୟସର କଣ୍ଠା ଅଭିଜ୍ଞତାରେ ସେ
ବିଦୁକୁ ପଚାରେ, ବିଦୁ, ମତେ ମନେ ପକାଇଥିବୁ, ଚିଠି ଦେବୁ ।

ବିଦୁ ଘର ଠିକଣା ଟିପି ନେଇଛି । ହସି ହସି କହେ,
ସୁଜାତା, ତମେ ମୋର କ’ଣ ହେବ ? ମୁଁ କ’ଣ ବୋଲି ତମକୁ
ସମ୍ବୋଧନ କରିବି ?

ନାହିଁ—ନାଆ...

ତାର ଗ୍ରଣୀ ମରଗଲ । କଣ ଅଟକି ଗଲ । ବିଦୁ ପଚାରିଲା ।
କ'ଣ କହୁନା ? କହୁଥିଲ ଯେ...

ହଁ, କହୁଥିଲ ଯେ—ସୁଜାତା ଟିକେ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଚନ୍ଦ୍ର କହିଲା,
ତାଙ୍କର 'ସଜାତ'

ବିଦୁ ହସିଲା ।

ସଞ୍ଜିବେଳେ ଭୁବନ ଓ ବିଦୁ, ସୁଜାତା ବୁଲୁ ଆସିଲେ ସମୁଦ୍ର
କୂଳକୁ । ବୁଲୁ ବୁଲୁ ସୁଜାତା ପଚାରିଲା, ସବୁ ଦେବତା ତ ଏ
କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ସେ ଦେବତା...

ଭୁବନ ଉତ୍ତର ଦେଲା, ...ସେ ଅନଙ୍ଗ...ପ୍ରେମର ଦେବତାର
ରୂପ ନାହିଁ...ଯିଏ ଅନଙ୍ଗ, ଅର୍ଥାତ୍ ଦେହହୀନ, ତାକୁ ବୋଧ ହୁଏ
କୌଣସି ଶିଳ୍ପୀ ରୂପ ଦେଇ ପାରି ନାହିଁ କିମ୍ବା ସେ ଦେବତାର
ରୂପର କଳ୍ପନା ମଧ୍ୟ କରି ପାରି ନାହିଁ । ନ ଦେଲେ ଓଡ଼ିଆ ଶିଳ୍ପୀ
ଛାଡ଼ିଥାନ୍ତା ? Love ବା କନର୍ସର ମୂର୍ତ୍ତିଟିଏ ତିଆରି ନ କରି...
ମନ୍ଦିରରେ ଏତେଦୂର ନଗ୍ନତମ କଳାର ଆତ୍ମପ୍ରକାଶ କରାଇ ପାରିଛି
ଯିଏ ପଥର ଦେହରେ...

ପୁଣି ଲହଡ଼ି ମାଡ଼ି ଆସୁଛି—ଅରାର ମାଡ଼ି ଆସୁଛି । ଦୁଇଟି
ସ୍ବଚ୍ଛନ୍ଦ କଥାର ପକ୍ଷୀ—କଥାକୁ ଅତି ଚଞ୍ଚଳ ଫେରିବାକୁ ହେବ ।
ଆଶଙ୍କା ଓ ଆନନ୍ଦରେ ହୃଦୟ ପାଟି ଉଠୁଛି ।

ଭୁବନ କହିଲା, ବିଦୁ, ଲହଡ଼ି ଗର୍ଜିବୁ ଯା—

ନା ସଜାତ ଯାଆନ୍ତୁ —

ଭୁବନର ଆଖି ଆଗରେ ସୁଜାତାର ନଗ୍ନ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଆଜି
ହୋଇଗଲା । ବେଳାଭୂମି ଟିକିଏ ନିର୍ଜନ ଲାଗୁଛି, ସୁଜାତା ଭୁବନକୁ
ଗୁଡ଼ି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଗଦଗଦ ଚଣ୍ଡରେ କହିଲା, ବିଦୁ...ମୁଁ

ଯେତେବେଳେ ଲହଡ଼ି ଶୁଭ୍ର ଥିଲା, ତୋ ଶ୍ରାବ କ'ଣ କରିଥିଲେ ଦେଖିବୁ ?

କ'ଣ, ତୁମେ ତ ଏକ୍ବାରେ ବେହୋସ...ମୁଣ୍ଡର ବାବ ବିଷିତ ହୋଇ ଶୁଭ୍ରାନ୍ତେ ପଡ଼ିଥିଲ...ତୁମେ କିଛି ଦେଖି ପାରୁ ନ ଥିଲ, କି ଶୁଣି ପାରୁ ନ ଥିଲ...ଆଉ ଦରଲଙ୍ଗା ଶ୍ରାବରେ ଲହଡ଼ିରେ ପୁଣି ଗଡ଼ି ଗଡ଼ି ଆସି ଶୁଭ୍ର ପାଖରେ ଲାଲି !

ହଁ...ଲଗଲ ମାତେ ମୁଁ କ'ଣ କଲି ତବୁ, ତମର ଶୁଭ୍ର କର କଣକୁ ମୋ ହାତ ଦୁଇଟିରେ ଯାକୁଡ଼ି ଧରିଲି...କହ କହ ସୁଜାତାର ମୃଣାଳ କୋମଳ ବାହୁ ବିସ୍ତାରିତ ହୋଇ ଉଠିଲା— ସ୍ୱପ୍ନ ବିଶେଷ ଭୁବନ ଅଜାଣତରେ ତା'ର ହାତ ଦୁଇଟିକୁ ଧରିନେଇ କହିଲା, ‘ତବୁ, ମୁଁ ଏମିତି ଶ୍ରାବରେ ସୁଜାତାକୁ ଧରିନେଲି ନିଜ ଦେହ ଉପରେ...ନ ହେଲେ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଲହଡ଼ିର ଫେରନ୍ତି ବେଗରେ ଶୁଭ୍ର ଯାଇଥାନ୍ତି ଦୁଇକୁ...ସମସ୍ତ ମଝିକ... ବହୁତ ଦୁଇକୁ... ବହୁତ ଦୁଇକୁ ବିଦୁ...’

ଦୁଇଟି ବନ୍ଧର ପରଶ...ପିପାସିତ ଓଠ ଦୁଇଟି ଅର୍ଦ୍ଧ ଶୁଖି ଅବଶସରେ ରଞ୍ଜିତ ହୋଇ ଉଠିଲା । ତବୁ କହିଲା, ‘ହେଇ, ପୁଣି ଏକ ଉତ୍ତମ ଲହଡ଼ି ମାଡ଼ି ଆସୁଛି...’

ସୁଜାତାର ରକ୍ତମ ଓଠରେ, ଭୁବନର ଅଶେଷ ବ୍ୟଗ୍ର ଓଠ ଦୁଇଟି ଲଗଲ...

ତବୁ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲା । ଲହଡ଼ି ଆସିଗଲା ପାଖକୁ... ସୁଜାତା ଖସିଗଲା ପଛକୁ...

ତବୁ କହିଲା, ‘ସଙ୍ଗାତ—ତୁମେ ମୋତେ ଗୋଟିଏ ରଚନା ଏ ବିଷୟରେ ଲେଖି ଚିଠିରେ ପଠାଇବ ।

ସୁଜାତା ଓ ଭୁବନ ହସି ଉଠିଲେ ।

ଶୁଭ୍ର ଅଲଗା ଅଲଗା ହୋଇ ଯାଇଛି ।

ବିଦୁ କହିଲା, ଭାଇ, ବାପା ଆଜି ବିରକ୍ତ ହେଉଥିଲେ ତୁମ ଉପରେ ?

କାହିଁକି ?

କ'ଣ ଚିଠି ଏତେ ଆସୁଛି, ତୁମ ନାଁରେ—ଦିନେ ଛଡ଼ା ଦିନେ ଖାଲି ଡାକ ପିଅନ ଆସୁଛି, ଚିଠି ଦେଇ ଯାଉଛି ।

ଭୁବନ ମାରବ ରହିଲା । ବିଦୁ ପୁଣି ପଚାରିଲା, କଣ ସତେ ସେଇ ସୁଜାତା ଅପା ଆପଣଙ୍କ ପାଖକୁ ଚିଠି ଦେଉଛନ୍ତି ?

ନା, ସେ କାହିଁକି ମୋ ପାଖକୁ ଚିଠି ଦେବ । ସେଥର ତ ଖଣ୍ଡେ ଚିଠି ତୋ ପାଖକୁ ଦେଇଥିଲା । ଆଜ୍ଞା, ବାପା ଆଜି କ'ଣ କହୁଥିଲେ ?

ବାପା କହୁଥିଲେ, ତମର ବିବାହ କଥା । ବୋଉ ସେଇ ସୁଜାତା ଅପା ଖବର କହିଲା । ବାପା ମନା କଲେ, କହିଲେ ଭୁବନ ଆଗେ ଇଂଜନିଅରିଂ ପାଶ କଲା ପରେ ଦେଖାଯିବ । ପିଲାଟିକୁ ଏତେ ଶୀଘ୍ର ବିବାହ ଦେଲେ ତାର ଭବିଷ୍ୟତ ଭଲ ହେବ ନାହିଁ ।

ଭୁବନ ସବୁ ଶୁଣିଗଲା । ସଞ୍ଜକାଳ ଭାବି କହିଲା — ବିଦୁ, ହଉ ...କୁ ଯା—

ବିଦୁ ଚାଲିଗଲା । ଭୁବନ ତାର ଛେଟ ରୁମ୍‌ରେ ବସି ନିଜର ଭବିଷ୍ୟତ କଥା ଭାବୁଛି । ଚତୁର୍ଥୀଲଦାର ଆସି ପଢ଼ନ୍ତି ଗଲେ । କହିଲେ, ସାଆନ୍ତେ କହିଛନ୍ତି ଆପଣ ଟିକଏ କଟେଗରୀ ପିବେ ।

ମୁଁ କଟେଗରୀ ଯାଇ କଣ କରିବି ।

ଟିକଏ ବୁଲି ଆସିବେ ।

ଆଜ୍ଞା, ଯିବା ।

ସେ ଗୁଳିଗଲା । ଭୁବନ ସୁଜାତା କଥା ଶୁଣୁ ଶୁଣୁ ତାଙ୍କର
ଘର ସମ୍ପତ୍ତି କଥା ମଧ୍ୟ ଶୁଣିଗଲା । ବରଷା ଦିନେ, ମଟର, ଟଙ୍କ...
ବସ୍ତ୍ରର ପଛପା, ନାମଜାତା ଠିକାଦାର ।

ଭୁଲନା କଲା ଏ ଦେଶରେ ସାମନ୍ତବାଣୀ ଅର୍ଥମତ କପରି
ସମେ ସମେ ଶିଳ୍ପ ବସ୍ତ୍ର ଆଗରେ ମରି ଯାଉଛି । କାହିଁ ସୁନ୍ଦରୀଙ୍କର
ବରଷା ଜମିଦାରୀ, ଚଉପାତ୍ର ଏବଂ ପୁରୁଣା ମହାଜନ ପତ୍ର—ଆଜି...

ପ୍ରଜା ସାଧାରଣ ବେଶ ଶିକ୍ଷିତ ହୋଇ ଉଠିଛନ୍ତି । ଜମିଦାରଙ୍କ
ସାମାନ୍ୟ ଅବ୍ୟାସରେ ସେମାନେ ଦଳବଦ୍ଧ ହୋଇ ଆନ୍ତମଣ
କରିବାକୁ ପସ୍ତୁତ ।

ହଳିଆ ମୂଲିଆ ଦେଶର ଜନଶକ୍ତି ଜାଗରଣରେ ମାତି
ଉଠିଛନ୍ତି । ସେ ନିଜ ଆଖିରେ ଦେଖିଛି, ଦିନେ ଏଇ ହଳିଆ
ମୂଲିଆ ଆପେ ଆପେ ଆସି ବାରକାମ କରି ଦେଇ ଯାଉଥିଲେ ।
ଏବେ ସକାଳୁ ବାପା ଟିକିଏ ମୁହଁ ନ ମାରି ଆସିଲେ ନ ଚଳେ ।
ଜମିଦାରରୁ ଯାହା ଆସୁ ତୁ ଏ ସେତକ ପରିବାରର ସମସ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚରେ
ଗୁଲିଯାଏ । ନଗଦ ଟଙ୍କା ପଛପାର ଶିଅ ନେଇ ଲାଭ ଉଠାଇବାର
ଫଳ ଏବେ କେବଳ କଣ୍ଡାକର ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କୁ ହିଁ ଜଣା ।

ଭୁବନ ଶୁଣିଲା ବାପାଙ୍କୁ ନହୁଏ, ସେ ଜମିଦାରୀ ବସ୍ତ୍ର
କରି ବରଂ କିଛି ବ୍ୟବସାୟ କଲା ଠିକାଦାର କରିବେ ।

X

X

X

ତାତ କଥା ଶୁଣି ସୁନ୍ଦରୀ ଗର ଉଠିଲେ । କହଲେ, ଏ
ବଂଶର ଚନ୍ଦ୍ରା ପାତ୍ର ଆସନ୍ତ ଥିବା ଯାଏ, ସେ କେବେ ନିଜର
ପ୍ରିୟତମ ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବେ ନାହିଁ । ସେ ଇଚ୍ଛାରଲୋକ
ପରି ବ୍ୟବସାୟକୁ ମଧ୍ୟ ପସନ୍ଦ କରିବାକୁ ଅସମ୍ମତ । ତାଙ୍କର

ବନ୍ଧନର ଉପାୟ ଅଛି । ତାଲ ଚରବାଣ ଘର କମାଣ ଅଛି । ସମୟ ଅଛି—ଏ କ'ଣ ନିରର୍ଥକ ?

ଭୁବନ ନିଜେ କଚେଶକୁ ଯାଇ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ଆପତ୍ତି ଅଭିଯୋଗ ବୁଝି ପାରିବ । ଆଗ ତାଙ୍କ ବନ୍ଧନରମାନେ ବଡ଼ ଅତ୍ୟାଚାର କରୁଥିଲେ । ଖାଲି ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ସମୟରେ ଅତ୍ୟାଚାରଟା ସିନା ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ପିଆଦା ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରୁ ଜୁଲମ ଗୁଡ଼ି ନାହିଁ ।

ନିଜର ଅର୍ଥନୀତି ଏବଂ ପ୍ରଶସ୍ତ ଏ ଦୁଇଟିର ବିଷୟ ଆବର୍ତ୍ତରେ ଭୁବନର ଚରୁଣ ମନ ବାରମ୍ବାର ଘୁରୁବାକୁ ଲାଗିଲା । ନିଜର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟତା ପଡ଼ି ରହିଛି, ତା ପାଖେ ପଡ଼ିରହିଛି ସୁଜାତାର ଅସରନ୍ତ ପ୍ରେମ ।

‘ଯଦି ତାପା! ଶୁଣି ନ ଦୁଃଖ...’

ସେ ଆଉ ଭାବି ପାରିଲା ନାହିଁ । ବୈଠକଖାନାରେ ବସି ରହି କେବଳ ସୁଜାତାର କଥାଟି ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଶିକାରକୁ ଗଲେ ତାର ମନେ ପଡ଼େ ସୁଜାତା ଆତ୍ମନ୍ତା କି ? ସାମାନ୍ୟ ଟିକିଏ ଆମୋଦ ପ୍ରମୋଦରେ ସେ ମନେ କରେ ସୁଜାତାକୁ, ତାର ହୃଦୟ ଝୁରେ, ଆସିର ପିପାସା ଶାନ୍ତ ହୁଏନା...

ଦିନେ ସେ ବସିଛି, ପୋଷ୍ଟ ପିଅନ ଆସି କହିଲା, ବାବୁ, ତାର...ଭୁବନ ତମକି ପଡ଼ିଲା, ଖୋଲି ଦେଖେ ବାବୁ ତାର ପଶ୍ଚାତରେ ପାସ୍ ଖବର ଶୁଣି ଶୁଭ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଇଛି । ଭୁବନ ଭାରି ଖୁସି ହେଲା ।

ତାଙ୍କ ପିଅନ ଖବର କାଗଜଟିଏ ଆଣି ଦେଲା ।

ଭୁବନ ଦେଖିଲା—ସେ ଖାଲି ବିଶୁଦ୍ଧ ପାଞ୍ଚଟାଏ କରୁଛି—ଆଉ ବାସୁ, ବାସୁ ? ତେବେ ବାସୁ କଣ ଫେଲା ?...

ସେ ଭାବି ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ପିଅନ ପୁଣି ଚିଠିଟିଏ ବଢ଼ାଇ ଦେଲା—ଭୁବନ ଚିଠି
ଚିରଦେଲା, ସବୁଜ ନେଳିଆ ରାଉଟିଂ ପ୍ୟାଡ଼ରେ ଲେଖା, ପଢ଼ିଲା—

ହୃଦୟର ସବସ୍ତ୍ର,

ମୋର ଅନ୍ତରର ଆଶ୍ରେଣ ଗ୍ରହଣ କରିବ । ଆପଣଙ୍କୁ ପାଇ
ମୁଁ ନିଜର ଜୀବନକୁ ଧନ୍ୟ ମନେ କରୁଛି, କିନ୍ତୁ ସତ କହୁଛି
ମୋତେ, ମୁଁ କ'ଣ ପ୍ରକୃତରେ ଆପଣଙ୍କୁ ପାଇ ପାରିବି ? ମାଲସୀ
କ'ଣ କହୁଥିଲେ ? ବହୁ କ'ଣ କହୁଥିଲା ?

ମନେ ପଡ଼େ ସେହିନ ବେଳାଭୂମିରେ ସାକ୍ଷ୍ୟଭ୍ରମଣର
ସ୍ମୃତି—ତା' ଅପେକ୍ଷା ଆହୁରି ଅସହ୍ୟ ହୋଇ ଉଠେ ପୂର୍ବ ଦିବସର
ଆକସ୍ମିକ ଅନୁଭୂତ ବିଷୟ ଭାବି ବସିଲେ—ଅସରନ୍ତି ସମୁଦ୍ରର
ଅଶେଷ ଲହରୀ ପରେ ଲହରୀ ଉଠି ଅଗନ୍ଧ ବସ୍ତ୍ର କରୁଛି ବିଜନ
ବେଳା ପ୍ରାନ୍ତରକୁ—ଦିଗ୍‌ବଳୟର ଅସୀମ ଧାରରେ ଆକାଶ
ପୃଥିବୀ ମିଶି ଯାଇଛି ଅନନ୍ତ ଆଶ୍ରେଣରେ—

ବୋଧହୁଏ ସେଇ କୃତ୍ରିମର ଚନ୍ଦ୍ରକାଳରୁ ଆମେ
ହୃଦେ ଭାସି ଆସିଲେ ଲହରୀର ଉଚ୍ଛ୍ଵାସରେ...ନ ହେଲେକି ଯାହା
ଦିନେ ହେଲେ ସ୍ଵପ୍ନରେ ଭାବି ନ ଥିଲା, ସେ ଘଟଣାଟିର ଅଭିନୟ
ହୋଇଥାନ୍ତା ଏତେ ଶୀଘ୍ର, ସେଇ ସମୁଦ୍ର ଖାରରେ, ପୁଣି ପରିବାରର
ସମସ୍ତ ବନ୍ଦନ ଓ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଆଗରେ ? ମୋର ଜୀବନ ଧନ୍ୟ
ହୋଇଛି । ଆପଣ ମୋତେ ନିଜର ବନ୍ଧ ଉପରେ ଭାସି ଧରିଛନ୍ତି—
ଆଉ ଅବା ଏହା ଅପେକ୍ଷା ମୋର ଅଧିକ ସୌଭାଗ୍ୟ କ'ଣ ? ସତେ
କ'ଣ ଦିନ ଆସିବ, ଯେତେବେଳେ ମୁଁ ଜଳନ୍ତୀର ସ୍ମୃତି ଗୁଡ଼ିକ
ସ୍ମରଣ କୋଳନ୍ତୀର ଉପସ୍ଥଳ ହୋଇ ପାରିବି ?

ବାହାନ୍ତି ଆପଣ ? ଆଉ କାହିଁ ଅବା ମୁଁ ?

ଭମେ କାହିଁଥିଲା

ମୁକ୍ତି କାହିଁଥିଲା

ସ୍ୱପ୍ନ ଓ ଜଣା,

ପ୍ରତିକା ଗାଦନ

ସ୍ବର୍ଗେ ଚଳୟାମ୍

ଦ୍ରବ୍ୟର ବଳା—

X

X

X

ବନ୍ଧୁ ଭଲ ଥିବ ଓ ମାଉସୀ ଆଦି ସମସ୍ତେ ଭଲ ଥିବେ । ଆପଣ କେବେ କଟକ ଆସିବେ ? ଆଜ୍ଞା, ମାଉସୀ କଣ ସତରେ ମୋ କଥା କେବେ କେବେ କହନ୍ତି ?

ସୂଚକ

କି ଏକ ଅବ୍ୟକ୍ତ ଆନନ୍ଦରେ ଭୁବନର ହୃଦୟ ମନ ଉଠିଥିବ
ହୋଇ ଉଠୁଥିଲା, ତା' ସେ ଜାଣେ ନାଁ । ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରାବଲ୍ୟରେ ସେ
ନିଜେ ନିଜେ ଏତିକି କହି ଉଠିଲା—ଧନ୍ୟ ମାନସି ହୁ—ତୁମେ
ଆଜି ଅବା କ'ଣ ନ ଲେଖିଲ ।

* 92 *

ଅଞ୍ଜଳି ଥକାରେ ପରୁର ଦେଲେ—କଲେ, ବରଫ ଏଥର
 ଯି. ଏସ ପି. ପତିଲେ-ଆଉ ବାହାଘରଟା କେବେ ?

ସୁଜାତା କହିଲା, ତୋର ଖାଲି ସେଇ କଥା !

ଆଜ୍ଞା, ତମ ଘରକୁ ଯିବା ଆସିବା ତ କରୁଥିବେ ସେ
ତମର । ବେଶ୍ ସୁବିଧା ହେଉଥିବ, ମନ ଖୋଲି କଥାବାର୍ତ୍ତା
କରିବାକୁ ।

କେମିତି କଥା କହୁ ତୁ ଅଂଳୁ-ମୁଁ ବୁଝିପାରେ ନାଁ । ବୈଠକ
ଖାନାରେ ବସି ବସି ସେ ଅନେକ ସମୟ କାଟି ଦିଅନ୍ତି । ଭଲ
ସରା ଏବଂ ଉଚ୍ଚ୍ଛେଳ ଖେଳନ୍ତି ସେ ବାପାଙ୍କ ପାଖରେ । କେବେ
କେବେ ମୋ ରୁମକୁ ଆସନ୍ତି, ଅନ୍ତତଃ ବୋଉ ଡାକଲେ ।

୭୫ ତା' ହେଲେ ତୋ ଲଭର ଗ୍ରାମ ଲଜକୁଳା, ନାଁ । କନ୍ତୁ
ପୁଜାତା, ସେଭଳି ଲୋକଗୁଡ଼ିକ ଗ୍ରାମ ଚାପୁ ସରତାନ । ତୁ କେଣି
ରୁଣି ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବୁ । ହେଉତ ତମର ସେ ~~କିଛି~~ ^{କିଛି} ~~କିଛି~~ ^{କିଛି}
ଥିଲେ, କେତେ ସରଳ ଲୋକଟିଏ । ଆଉ ଏ ଯେଉଁ ଜଣକ
ତମର, ଉପରକୁ ଦେଖା ଯାଉଛନ୍ତି ବେଶ ଭଲ, ମାସ ଭିତରେ...

ହଁ, ମୁଁ ତା ଜାଣେ । ଶୁଣିଲି, ^{ମୁଁ} ~~କିଛି~~ କୁଆଡ଼େ ବୋଉଙ୍କୁ କହୁ
ଥିଲେ, ମୋର ବିବାହ କଥା । ବୋଉ ଭୁବନ ବାବୁଙ୍କ କଥା
କହିଲ । ସେ କୁଆଡ଼େ ଭରକ୍ତ ହୋଇ କହି ପକାଇଲେ, ଭୁବନ...
କ'ଣ ଗୋଟାଏ B. Sc ପଢ଼ୁଛ—ତାକୁ ପୁଣି ପୁଜାତକୁ ବିବାହ
ଦିଅନ୍ତେବ । ନାଁ ମୁଁ ଜଣେ ଏମ. ବି. ବି ଏସ୍. କୁ ଠିକ୍ କରିବି,
ତାଙ୍କ ଦେଖନ୍ତୁ ।

ବୋଉ କହିଲ, ଭୁବନବାବୁଙ୍କ ଘରର ମନ ଅଛି, ଆମର ମଧ୍ୟ
ମନ ଅଛି—ମାସ କଥା ପଡ଼ି ନାହିଁ । ଦେଖାଯାଉ, ସେ କଥାତ
ଅଛି । ପୁଜାତା ତା'ର ପାଠପଢ଼ା ଶେଷ କରୁ ।

ଅଞ୍ଜଳି କହିଲ, ହଁ ତୁ ଯୋଉ ପାଠ ଶାଠ ଏବେ ପଢ଼ୁଛୁ
ତା' ତ ମା ଗଙ୍ଗେ ଜାଣନ୍ତି, ଖାଲି...

ମୁଁ ହୋଲି

ତା' ତ ସତ ଅଞ୍ଜଳି ! ସନ୍ଧ୍ୟା ହେଲେ ~~କିଛି~~ ଆସି ଜୁଟନ୍ତି ।
ପଢ଼ାପଢ଼ି ଶୁଲେ । ମୁଁ ଖାଲି ଆସିରେ ସବୁ ଦେଖେ, ଶୁଣେ, ପଢ଼େ
ଏବଂ ପୁଣି ଶୁଣେ । ମାସ ମନରେ ମୋର ଭୁବନ ବାବୁଙ୍କ କଥା ।

ଅଞ୍ଜଳି, ସେ ଏବେ ଆଗ୍ରା ଯାଇଥିଲେ ମୋ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର
ତାଳମଢ଼ଲ ଆଣିଛନ୍ତି !

ଓଃ ପ୍ରେମର ଆଦର୍ଶ ରୂପେ—ଧନ୍ୟରେ ପ୍ରଣୟ । ତୁ ତ ଏଣିକି
କେତେ କେତେ ଉପହାର ଆଣି ପଡ଼ିଯାଇବୁ ।

ସେ ମାରବ ରହିଲା ।

ଅଞ୍ଜଳି ପୁଣି ପଚାରିଲା, କେତେ ତମର ଲଭ-ମ୍ୟାରେଜ୍
ସ୍ଥିର, ଆଉ ଆମେ କ'ଣ ତୋର ମନରେ ଥିବୁ ଯେ—ତେଣିକି ତ
ତୁ ମୋର ମୁଁ ତୋର, ଆଉ ସମସ୍ତେ ପର ।

କାହିଁ ତମେ ସେତେବେଳକୁ ‘ମୁଁ ତୋର, ତୁ ମୋର’ ହୋଇ
ଯାଇ ନ ଥିବ ଯେ—

କିଏ କହିଲା ?

ଉଷା,

ସେ କେମିତି ଜାଣିଲା—

ତମେ ତା’କୁ କହିଥିବ ।

ନାଁ, ମୁଁ କାହାରକୁ କିଛି କହି ନାହିଁ ସୁନାତା ! ଏ ଜୀବନରେ
ମୁଁ କାହାକୁ ଭଲ ପାଇ ପାରି ନାହିଁ । ତାର କାରଣ, ମୁଁ ଶବ୍ଦ
ଭଲ ପାଇବା ଏ ବୟସରେ ସାଧ୍ୟତାକ ବସତ । କିନ୍ତୁ ସୁନାତା ମୁଁ
କିଛି ବୁଝି ପାରେ ନାଁ, କାହିଁକି ଯେ ଜଣେ ଜଣକ ପାଇଁ ଏତେ
ଦୂର ପାଗଳ ହୁଏ, ଏତେ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ ଓ ତ୍ୟାଗ ସ୍ୱୀକାର କରେ,
କାହିଁକି ଏ ବୟସରେ ଜଣକ ପାଖରେ ଆତ୍ମ-ନିବେଦନ କରିବାର
ବଳବତ୍ତା ଇଚ୍ଛା ହୁଏ, ମୁଁ ଜାଣେ ନା । ମୁଁ ନିଜକୁ ଖୁବ୍ ସଫଳ
ରଖିଛି । ଅର୍ତ୍ତଳବ୍ଧ ମନ୍ଦର ପରି ନିଜକୁ ବଜାୟ ରଖିଛି, କିନ୍ତୁ
ସୁନାତା, ଆଉ ପାରୁ ନାହିଁ । ହୃଦୟ ଉଦ୍‌ବେଳିତ ହୋଇ ଉଠୁଛି,
ନିଜର ସବୁ ସ୍ୱପ୍ନ କାହା ପାଦତଳେ ତାଳ ଦେବାକୁ, କାହାର
ହୋଇରେ ମୁଣ୍ଡ ଗୁଞ୍ଜି ନିଜର ସୁଖ ଦୁଃଖର କାହାଣୀରେ ଆସି

ପୋଷ୍ଟବାକ୍ ମନ ଚାହୁଁଛି—ଦେହଟା ସାରା ଏମିତି ଏକ ଚକ୍ର
କମ୍ପନ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି ଯେ ମୁଁ ଶୁଭୁଛି, ଏ ଦେହ ମନଟା ଯେମିତି
ଏ ବସ୍ତୁସତ୍ତ୍ୱ ଆଉ ମୋର ନିଜର ହୋଇ ରହିବ ନାହିଁ, ଯଦି
ଦରଘର ଆଶ୍ରୟ ନ ମିଳେ---

ସୁଜାତା ଦୀର୍ଘଶ୍ୱାସ ପକାଇଲା ।

ହୁଟି ଦଣ୍ଡା ବାଜିଲା । ଦୁଇଟି ଚନ୍ଦ୍ରଶୀ ଖବନର ଅଗ୍ରବ ଅ-
ଯୋଗ ଖାଲ ମର୍ମେ ମର୍ମେ ଅନୁଭବ କଲେ ।

ଗାଲ୍‌ସ୍‌ଲରେ ପାଠ ପଢ଼ା ଚାଲିଛି । ସୁଧା ଦିନେ ଦିନେ ଆସି
ଅଞ୍ଜଳିକୁ ପରୁରେ, ଆମେ କାହିଁକି ଏତେ ଗୁଡ଼ାଏ ପରିଶ୍ରମ କରି
ପାଠ ପଢ଼ୁଛେ ? ମୋର ତ ମନେ ହୁଏ, ବହିପସ ଗୁଡ଼ାକ କି
ସୁସସ, ଦିନ ଦିନ ଆମକୁ ପଳ ପଳ କରି ଶୋଷି ଖାଇ ଦେଉଛନ୍ତି ।

ସେହିନ ସଂସ୍କୃତ ଥିଲା । କେହି ଘୋଷା ଘୋଷି କରି ଆସି
ନାହାନ୍ତି, ଚରଚରରେ ଖାତାପସ କଡ଼ରେ ଧାକୁରୁପ ଟିପିଟାପି କହି
ଦେଉଛନ୍ତି । ଅଞ୍ଜଳର ପାଳି ପଡ଼ିଲା, ସେ କହି ପାରିଲା ନାହିଁ ।
ମାରବ ହୋଇ ରହିଲା ।

ମାସୀମା ପାଟି କରି କହିଲେ, କି (Backbench Leader)
ପଛୁଆ ନେତା --ଏଠିକି କ'ଣ ଚେହେରା ଦେଖାଇବାକୁ ଆସିବ ।
କ'ଣ ଏ ଯୁଗ ହେଲା । ଏହିକି ଏମାନେ ତ ଆଉ ପାଠଶାଠ
ପଢ଼ିଲେନି । କିଏ ପଢ଼ୁଛି ତ, କିଏ ଗପ କରୁଛି । କାହାର ଅଙ୍କ
ହେଉନି ତ କାହାର ଇଂରାଜୀ ହେଉନି । ଆଉ ପୁଣି ଫାକିଲମି
ବେଳକୁ ଆଗତିଆର ।

ସୁଧା ଅଞ୍ଜଳ ଆଡ଼େ ଚାହିଁଲା । ଆଖିର ଗୁଣ୍ଡା ଆଖି ବୁଜିଲା ।
ଏଇ ମାସୀ ମା—ଦିନେ ହିଁ ଏ ଟାଉନର ପରିଗଣୀ ହୋଇ ଖ୍ୟାତ
ପାଇଥିଲେ—ଅଖ୍ୟାତ ଥିଲା ମଧ୍ୟ । ସୁଧା କିଛି କହି ପାରିଲା ନାହିଁ ।
ଚାହିଁଲା ନମିତା ଆଡ଼େ । ସେ ଭଲ ପଡ଼େ, କ୍ଲାସ୍‌ରେ ପ୍ରଥମ ହୁଏ ।

ନମିତା ମୁହଁରେ ହସ—

ନନ୍ଦନା ମୁହଁ ମୋଡ଼ି ବେଲ ।

କ୍ଲାସ୍‌ରେ ମାଷ୍ଟ୍ରେ ପୁଣି ପଢ଼ାଇବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସୁନାତାର ଏଥି ପ୍ରତି ଲକ୍ଷ୍ୟ ନାହିଁ । ସେ ଭାବୁଛି, କେତେ କ'ଣ ଭାବୁଛି— ଆକାଶ-ପାତାଳ—କ'ଣ ସେ ଥିଲା, ବର୍ତ୍ତମାନ ତାର ଅବସ୍ଥା କ'ଣ ହେଲାଣି .? ସେ ଆଉ ପଢ଼ାପଢ଼ି କରି ପାରୁ ନାହିଁ । ୧୦ମ ଶ୍ରେଣୀ । ଶୁଣା ଉପରେ । ଭଗବାନ.....

ସେ ପିରିଅଡ଼ଟା ଗଲା । ଯନ୍ତ୍ରଲୁଳିତ ମୁଣ୍ଡଟି ପରି ସେ ପୁଣି ବସିଲା, ବହି ଲେଉଟାଇଲା । ମାଷ୍ଟ୍ରେ ଆସିଲେ ଉଠିଲା, ବସିଲେ ବସିଲା, ଗଲେ ଛୁଡ଼ା ହେଲା ।

ଦିନଗୁଡ଼ାକ ତାର ଏମିତି କଟିବାକୁ ଲାଗିଲା । କଲ୍‌ନାର ଧୂଆଁ ଆଉ ବୁଡ଼ୁଡ଼ି ଭିତରେ ତାର କୋମଳ ପ୍ରାଣଟା ଖାଲି ଖେଳି ଚାଲିଲା । ସେ ଭାବେ କ'ଣ ହେଲା ତାର ? କ'ଣ ହେଲା ଏ ଛୁଟିର ? ମନ ଭିତରେ କ'ଣ ଆଉ ରହିଗଲା ?

ସେଇ ଦେହ ମନ ତ ଅଛି । ତା ହେଲେ ଛୁଟି ଭିତରେ ଏତେ ଭାବ କାହିଁକି ?

ଫେରିଲା ଘରକୁ । ଟିଉସନ ମାଷ୍ଟ୍ରେ ଆସିଲେ, ପଢ଼ାପଢ଼ି କଥା ପଚାରିଲେ । ଅନ୍ୟମନସ୍ତା ଶ୍ରବଣେ ସେ ବସବର ଉତ୍ତର ଦିଏ । ତାର ଇଚ୍ଛା ସେ ଭୁବନ ବାବୁ ଆସନ୍ତେ ତାକୁ ପଢ଼ାଇ ଦେଇ ଯାଆନ୍ତେ । ତାପରେ.....

ଶୁଣି—ଜହ୍ନ ଶୁଣି—ଶୁଣି—ଶୁଣି ଉପରେ ନ ହେଲେ ଛୁଟି ଉପରେ ଦୁଇଜଣିଆକ କରି ଗପଟପ କରନ୍ତେ—କୋଳରେ ମୁଣ୍ଡ ଥୋଇ ସେ ଶୋଇ ପଡ଼ନ୍ତା । ସୁଲୁ ସୁଲୁ ପବନ ଦେଉଥାନ୍ତା— ଝିଝିଉ ଡାକ ଛୁଡ଼ୁଥାନ୍ତା । କୋମଳତମ ହୃଦୟ ତାର-ହଠାତ୍ ସେ

କ'ଣ ଏକ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖି ତମକିପଡ଼ିଲା... ଉଠ'ଭୁବନର ଦେବ ଧରି
କହନ୍ତା, ପ୍ରିୟ...

ସେ ପରୁରନ୍ତେ, କଣ ଦେଲା ?

କ'ଣ ଗୋଟାଏ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଲ—

କ'ଣ ?

ତୁମେ ଆଉ ମୁଁ ଉଡ଼ି ଯାଉଛେ ଜହ୍ନଶବ୍ଦରେ ଶୀତଳ ଶିତ-
ରଣରେ ଏଇ ଉଦ୍‌ବୁଦ୍ଧ... ତାପରେ ମୁଁ ତମ ଦେହରେ ଥମେ
ଲାନ ହୋଇ ଯାଉଛି...

ସେ କୁହନ୍ତେ ଏଗୁଡ଼ାକ କି ପାରଲାନି ସୁଜାତା ? ତୁମେ ତ
ମୋର ଦେହ ମନ ଦୃବସୁ ଆଉ ପ୍ରାଣର ପ୍ରତି ରକ୍ତରେ ପୂରି ଯାଇଛ
ଆଉ ଅବା କଣ ରହିଛି ମୋର ଅଦେହ !

ଏକକରେ ସ୍ୱେମ୍‌ଗ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରେ ତାଙ୍କର ମୁଖଆଡ଼େ ଚାହିଁଲା ।
ତତ୍ତ୍ୱର ପ୍ରିୟ ରକ୍ତ ଚକ୍ରକଟି ତାର ହାତରେ ଟିକେ ମୁଦୁ ଉଠେଇକି
କରି, ଦିଅନ୍ତେ ସ୍ୱିଗ୍‌ଗ୍ୟାତଳ ଏକ ମୁଦୁଳ ଚୁମ୍ବନ...

* ଦଶ *

ଲବୋରେଟରୀରେ ଏକାକୀ ବସି ଭୁବନ ତାର ଏକ୍ସପେରି-
ମେଣ୍ଟ ଚଳାଇଛି । ଆନନ୍ଦ ନାହିଁ, ତଥାପି ଏକାଗ୍ରତା ରହିଛି ।

ଲବୋରେଟରୀ... ପ୍ରକାଶ କାରଖାନା । ଭୁବନ ପ୍ରିୟ
ଦୃଷ୍ଟିରେ ଠିଆ ହୋଇଛି । କାଠର ଲମ୍ବା ଲମ୍ବା ର୍ୟାକ—ସଂଯୁକ୍ତ
କରିଛି ମଝିରେ ଗୋଟାଏ ଦ୍ୱାର । ଦୋକାନର ସୋ' କେଣ୍ଟ ପରି
ଦୃବଦ୍ । ମଝିରେ ପ୍ୟାସେଜ—ବହୁପଥ ଖାତା ସବୁ ପ୍ୟାସେଜ ଉପର
ଓଡ଼ିଶାକାଠ ଉପରେ ରହିଛି ।

ଟେବୁଲଟା ଉପରେ ଭୁବନ ବସି ପଡ଼ିଲା । ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ହୋଇ ଅଣ୍ଟା ଘାଟି ପଡ଼ିବ । କାହାରିକି, କି କୁଆଡ଼କୁ ତାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ନାହିଁ । ନରମସ୍ତକ ହୋଇ ସେ ଟେବୁ ଟିଉବକୁ ଚାହିଁ ରହିବ । ବାହାରୁ କେହି ଆସିଲା ପରି ଜଣାଗଲା । ପାସେଜ୍ ନିକଟରେ ଭୁବନ ବସିବ । ଉଠି ପଡ଼ିଲା । ଅଣ୍ଟା ନଇଁ ସେ ପୁଣି ଟେବୁ ଟିଉବକୁ ଧରିଲା । ଏତେ ଏକାଗ୍ରତା ସତ୍ତ୍ୱେ ତାର ମନେ ହେଲା, ଯେପରି ଜଣେ କେହି ବାହାରୁ ଆସୁଛି । ସେଇକାଟ ଦେଇ ଯିବ, ଅସ୍ପଷ୍ଟ ପାସେଜ୍ ଲିଙ୍କ୍ ଉପରେ ତାର ବହି ପଡ଼ି ଥିଲା ହୋଇଛି ।

ଅନ୍ୟମନସ୍କ ଭାବରେ ସେ ତାର ବାଁ ହାତ ବଢ଼ାଇ ଦେଲା ବହିପତ୍ରକୁ ପାସେଜ୍ ଉପରୁ ଅନ୍ୟସ୍ଥ ନେଇ ଥୋଇ ଦେବାକୁ, ହାତ ତାର ନିଭୁତ କୋମଳ ଜନିଷଟିଏ ପୁଣି କଲା । ସେ ବାଁ ହାତଟାକୁ ଆଡ଼ୁର ସପତର କରି ବହିପତ୍ର ଭ୍ରମରେ ଲୁଲାର ଲୁଗା କାନିକୁ ଟାଣି ନେବାକୁ ବସିଲା...ଲୁଗାର ସବୁ ଅନୁଭବ କରି ଏକାଗ୍ର ଭୁବନ ଚାହିଁ ଦେଖିଲା, ସେ ଲୁଲାର...ଅର୍ଦ୍ଧ ଦେହର ନିଭୁତ ଉପତ୍ୟକାରେ...

ତା'ର ଦେହଟା କ'ଣ ହୋଇଗଲା । ଗୁଡି ଧାଇଁ ଧାଇଁ ଉଠିଲା, ପଡ଼ିଲା । କ'ଣ ଭବିଷ୍ୟତ ଲୁଲାର...ସବୁ ଆଉ କେହି ଦେଖି ଥିବେ, ସିଓର ଏକ୍ସପେକ୍ଟେ...ତାର ମୁହଁ ଲଲା ପଡ଼ିଗଲା...

ଲୁଲା ନିଜ ହାତରେ ପାସେଜ୍ ବନ୍ଦ କରି ଭୁବନ ପାଖରେ ଆସି ଠିଆ ହେଲା । ତାର ମନର ବିଶୃଙ୍ଖଳ ଆଶଙ୍କା ଜାଣିପାରି ସେ ସାଲୁନା ଦେଇ ବହିଲା, Never mind ଭୁବନ ବାବୁ, ଆପଣଙ୍କ କାମ ଆପଣ କରନ୍ତୁ...

ଭୁବନ ଭାବିଲା, ଏ'ଟା ଲୁଲାର ଚାହୁଣୀ । ଯିଏ ଗୋଟାଏ ଗାର୍ଲ ସ୍କୁଡ଼େଣର ଅତି ନିଭୁତ ଉପତ୍ୟକା ପୁଣି କରିବ—ଅବଶ୍ୟ ତାର ଅଜାଣତରେ, ତାକୁ କ'ଣ ସମା ଅଛି ?

ବହୁତ ଅପରାଧୀଟି ପରି ସେ ମିନତିଭର କରୁଣ ଦୃଷ୍ଟିରେ ତାକୁ ଚାହିଁଲା । ଲଲା କହିଲା, ଭୁବନ ବାବୁ, ମୋତେ କ'ଣ ମଣିଷ ବୋଲି ଭାବୁ ନାହାନ୍ତି ? ଅରେ କହିଲ ପରା, ଏକ୍ସପେରି-ମେଣ୍ଟ କରିଯାନ୍ତୁ—ଆପଣଙ୍କର ବହୁତ ଗୁଡ଼ାଏ ବାଳା ରହିଛି । କ'ଣ ଭାବୁଛନ୍ତି ?

ଭୁବନ ଲଭ ।

ଲଲା କହିଲା, ଆପଣ କ'ଣ ଗୁଡ଼ାଏ ଭାବୁଛନ୍ତି । ମୁଁ ତ ନିଜେ କିଛି ଭାବୁନି, ଆପଣ ଏତେ ବ୍ୟସ୍ତ କାହିଁକି ? ମୋର ମାନ ସମ୍ମାନ କୌଣସି ମତେ ଶୁଣୁ ହୋଇନି ବରଂ ମୁଁ ଆସିବା ହେତୁ ଆପଣଙ୍କ କମରେ ବ୍ୟାଘାତ ଜନ୍ମିଲା । ଆଜ୍ଞା, ମୁଁ ଯାଉଛି ।

ରୁଲିଫିବାକୁ ବସିଲା ଲଲା । ଭୁବନର ଆଶଙ୍କାପ୍ରକଣ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଖି ସେ ଭାବିଲା ଭୁବନବାବୁ ଡରୁଛନ୍ତି । ସେ ରହିଗଲା । କହିଲା, ଦୋଷ ମୋର ଭୁବନବାବୁ, ମୁଁ ପାସେଜ ଉପରୁ ବହି-ପସିକୁ ଅନ୍ୟ ଦିଗକୁ ଠେଲି ଦେଇ ପଶି ଆସୁଥିଲି ଆପଣଙ୍କ ଅଜା-ଶତରେ । ଆପଣ ପାସେଜ ଉପରୁ ବହି କାଢ଼ିଦେଲେ ମୁଁ ଆସି ପାରିବି ବୋଲି ହାତ ବଢ଼ାଇ ଦେଉଥିଲେ । ମୁଁ ଦେଖିତ, ଆପଣଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଥିଲା, ଟେଣ୍ଟା ଟିଉନ୍ ପାଖରେ । ଆପଣଙ୍କର କାମରେ ବ୍ୟାଘାତ ନ ଦେବା ପାଇଁ ମୁଁ ଯାହା କଲି, ଅନ୍ତତଃ ଭଦ୍ରତା ଖାତରରେ ଆପଣ ଯାହା କରିବାକୁ ଗଲେ, ସେଟା କୌଣସି ମତେ ମୋତେ ଆଘାତ ଦେଇ ନାହିଁ । ଦେହଟା ଗରମ ଗରମ ବୋଧ ହେଉଛି ସତ, କିନ୍ତୁ କେବେ ଭାବନ୍ତୁ ନାହିଁ ଯେ ମୁଁ ଆହୋଶ ରଖି ଆପଣଙ୍କ ନାଁରେ ପ୍ରତିସ୍ପାଳକୁ ରିପୋର୍ଟ କରିବି । ମୁଁ କ'ଣ ଏତେ ଦୂର ଅଭଦ୍ର ? ଆପଣ ଏପରି ବ୍ୟତିବ୍ୟସ୍ତ ଅଧୀର ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ନା କ'ଣ ?

ଭୁବନର ଦେହରୁ ଝାଲ ବୋହି ଆସିଲା । ସେ କେବଳ ଏତିକି ପଚାରିଲା, ମୋତେ ଭୁଲ ବୁଝି ନାହିଁ ତ ?

ନାଁ କଦାପି ନୁହେଁ । ଲୁଲୁ ଏତିକି କହି ଦେଖିଲା, ଭୁବନର ସନ୍ଦେହଟା ପୂର୍ବରୁ ଭୁଟି ପାରୁନି । ମନେ ମନେ କହିଲା, ଏଡ଼େ ମାଇକିଆ ଏ ପୁରୁଷ ଜାତି... କ’ଣ ଟିକେ ସାମାନ୍ୟ ଘଟଣା ଘଟିଲା—ସେଥିରେ ଏତେ ବିଚଳିତ ହୋଇ ଉଠୁଛନ୍ତି । ପାଖକୁ ଲାଗିଯାଇ କହିଲା, ଏ ଏକ୍ସପେରିମେଣ୍ଟଟା କେମିତି କରୁଛନ୍ତି...

ଏତିକି କହି ସେ ଭୁବନର ମେଥଡ଼ଟା ଦେଖିନେଲା । କହିଲା, ଠିକ୍ ଅଛି ତ ?

ତଥାପି ଭୁବନ ନାହିଁ । ଶୁଭୁଆଏ ଲୁଲୁ ତାର କ୍ଲାସମେଟ୍—ପଦ ଏ ଘଟଣା ପଦାକୁ ଫିଟେ...

ପ୍ରଫେସର ମିଶ୍ରଙ୍କ ଆସବାବ ପାଟି ଶୁଣାଗଲା । ଲୁଲୁ କିଛି ଦୂର ଦୃଷ୍ଟିଗଲା । ଗଲବେଳେ କହିଲା, ଭୁବନ ବାବୁ, ଦେଖନ୍ତୁ । ଏ ଘଟଣାଟା ଯେପରି ଆପଣ ଓ ମୋ ବ୍ୟତୀତ ଅପର କାହାର କାନକୁ ନ ଯାଏ...

ଭୁବନ କହିଲା, ନାଁ ମୋତେ ଆଉ ଭୁଲ ବୁଝିନାଁ...

ଧନ୍ୟବାଦ ।

ଲୁଲୁ ଯିବାର ପରେ ପରେ ପ୍ରଫେସର ମିଶ୍ର ଆସି ପହଞ୍ଚିଗଲେ — ଭୁବନର ଗୁଡ଼ ଉଠୁଛି, ପଡ଼ୁଛି—ବାବ୍ରେ ବାବ୍ ! ଏ କଣ କମ୍ ଘଟଣା—କମ୍ ଆକ୍ସିଡେଣ୍ଟଟିଏ...

ପ୍ରଫେସର ମିଶ୍ରଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ଆଉ କେତେଜଣ ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀ ଆସି ପହଞ୍ଚିଗଲେ । ପ୍ରଫେସର ମିଶ୍ରଙ୍କ ଦେଖି ଭୁବନ ନମସ୍କାର କଲା । ସେ ପଚାରିଲେ, କହୋ ତୁମର ଏକ୍ସପେରିମେଣ୍ଟ କେତେ ଦୂର ଗଲା ? ତୁମେ ଏତେ ପଛେଇଲେ ପାରିବ ତ ?

ଭୁବନ କିଛି କହିଲା ନାହିଁ । ଅଧ୍ୟାପକ ମିଶ୍ର କହିଲେ,
 ଡେଇଁ କର ନାଁ, ଶୀଘ୍ର ଆଗେଇ ଚାଲ...ନ ହେଲେ ତୁମେହିଁ ବଡ଼
 ବ୍ୟସ୍ତରେ ପଡ଼ିବ । ତମ ପାଇଁତ କିଛି ପ୍ରୋଗ୍ରାମ୍ ଅପେକ୍ଷା କରିବ
 ନାହିଁ— ଶୁଣ ଗୁଣୀମାନେ ଯେହା ଯେହା ସ୍ଥାନରେ ବସିଲେ ।
 ଭୁବନର ଅସ୍ଥିର ହୃଦୟ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୋହଲୁଛି । ସେ ପୁଣି ଟେବୁ
 ଟିଉବ୍‌କୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରି ଚାଲିଲା । ଚାଲିଛି...

ତାର ମନେ ପଡ଼ିଲା, ଏତେ ଏକ୍‌ସପେକ୍ଟମେଣ୍ଟ ବାଣୀ
 ପଡ଼ିଗଲା କାହିଁକି ? ସୁଜାତା...

ହାତ ତାର ନାମ କରୁଛି । ଆକ୍ଷି ମାତ୍ର ଚାଲିଛି । ମନରେ
 କିନ୍ତୁ ଡେଇଁ ଉଠୁଛି ସୁଜାତାର ଆଶାରେ । ଏକାଗ୍ରତା ନାହିଁ ।
 ତଥାପି ଏକ୍‌ସପେକ୍ଟମେଣ୍ଟ ଚାଲିଛି । ଭୁବନ ଚାଲିଛି—

ନଆଁ ଜଳି ଉଠିଲା ତାର ଲୁଗାପଟାରେ, ଫୋଡ଼ିଗଲା
 ସବୁ—

ପିଲାଏ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲେ, ଫୋଡ଼ିଗଲା, ଫୋଡ଼ିଗଲା,
 ଭୁବନ...

ବିହମ ଦୌଡ଼ିଆସି ତାକୁ ଗଡ଼ାଇ ଦେଲା । ତଥାପି ଭୁବନର
 ଦେହ ଟିକେ ସିଝିଗଲା । ସବୁଠାରୁ ବେଶୀ ଆଘାତ ଲାଗିଲା ତାର
 ବେକ ପାଖରେ । କଲରବୋନ ପାଖ ବଳକୁଲ ସିଝିଗଲା ।

ଅଧ୍ୟାପକ ଦୌଡ଼ି ଆସିଲେ । କେତେ କେତେ ପିଲାଏ ମଧ୍ୟ
 ଲାଙ୍ଗେରେଟରୀକୁ ଚାଲି ଆସିଲେ । ଅଧ୍ୟାପକ ଭୁବନକୁ ଶୀଘ୍ର
 ଡାକ୍ତରଖାନା ପଠାଇବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କଲେ ।

କଲେଜ ସାରା ଗୋଟାଏ ଚଢ଼ଳ ପଡ଼ିଗଲା । ଗାର୍ଲ ଷ୍ଟୁଡେଣ୍ଟ
 ମାନେ କମନରୁମ ଗୁଡ଼ି ଆଦି ବାରଣ୍ଡାରେ ଠିଆ ହେଲେ । O.R.C.
 1335ରେ ଭୁବନକୁ ମେଡ଼ିକାଲ ପଠାଗଲା ।

ଘୁଳା ଏ ଦୁର୍ବଟଣା ପରେ ଅତିଶୟ ବ୍ୟଥିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ତା'ର ମନେ ହେଲା, ସେ ନିଜେ କି ଭୁବନର ଏ ବିପଦ ପାଇଁ ଦାୟୀ । କାହିଁକି ସେ ସେଠାକୁ ଯାଇଥିଲା ?

ଉଷାର ଆସି ଛଳ ଛଳ ହୋଇ ଆସିଲା । ସେ ମନେ ମନେ କହିଲା, ସୁଜାତା...ତୋର ଭାଗ୍ୟରେ କ'ଣ ଅଛି ନେଜାଣି ଭଗବାନ ଜାଣନ୍ତି । ମାତ୍ର ମୁଁ ଦେଖି, ତୋ'ର ପାଇଁ ଭୁବନ ବାବୁଙ୍କର ମନପ୍ରାଣ ଜଳପୋଡ଼ି ଯାଇଛି । ଆଜି ମଧ୍ୟ ଦେହଟା ବି ଜଳି ପୋଡ଼ିଗଲା—ଭଗବାନ...

* ଏଗାର *

ସୁଜାତା ମାଟିର ପାଖୁକାସକୁ ପ୍ରମୋଗନ ପାଇଛି । ସେଥି-ପାଇଁ ତାକୁ କେତେ ଯେ କଷ୍ଟ ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିଛି, ତା' ସେ ଜାଣେ । ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ସଖୀ ଅଞ୍ଜଳି ତାର ପ୍ରମୋଗନ ପାଇଁ ଯଥାସାଧ୍ୟ ଚେଷ୍ଟା କରିବା—ଏପରିକି ନିଜ ହାତରୁ ଟଙ୍କା ପଇସା କିଛି ମଧ୍ୟ ।

କେବେ ସୁଦ୍ଧା ସୁଜାତା ସୁଖୀ ହୋଇ ପାରିନାହିଁ । ଟିଉସନ ମାଷ୍ଟର ବନ୍ଧଟା ପଡ଼ୁଥିଲା । ତଗୋଟି ପୁଷ୍ପା ପଡ଼ି ପାରୁ ଥୋଇଦେଲା । ପୁଣି, ପୁଣି ପଡ଼ିଲା, ଘଟନାର ବୈଚିତ୍ର୍ୟ ଦେଖି ତା'ର ମନରେ ସନ୍ଦେହ ଜନ୍ମିଲା, ମନେ ପଡ଼ିଲା । ପୂର୍ବ ପରିଚିତ ବିନୋଦ... ପ୍ରକୃତରେ ସେ ତା'ର ଅନ୍ତର ବୁଝିଥିଲେ ।

ଆଉ ଏ...କମିତିକା ସନ୍ଦେହ ଚକ୍ଷୁରେ ସୁଜାତା ତାକୁ ବରା ବର ଦେଖେ । ହେଲେ, ଭରସି କରି କିଛି କହି ପାରେ ନାହିଁ । ସେ ତା'ର ଅନ୍ୟ ମନସ୍ତତ୍ତ୍ୱକୁ ବରାବର ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥାନ୍ତି ।

ଆଉ ବାପା — ଟିକଟର ତ ତାଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନ ଡାହାଣ ହାତ । ବ୍ୟବସାୟ ଫଳ ଫଳ ।

ମଉଜ୍ ମଜଲିସ୍, ବୁଲ୍‌ବୁଲ୍ — ସବୁଥିରେ ଯେପରି ଧରଣୀ-ବାବୁ ବାପାଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । ସୁଜାତାର ମନରେ ଆଶଙ୍କା ଜାତହୁଏ ।

ସେ ଫେରିବୁହେଁ ଅଣାବୁ । ଅଣାବୁ ତା'କୁ ଶାନ୍ତି ଦେଇ ପାରେ ନା । ମନ ଭୁଲିଯାଏ ଭବିଷ୍ୟତର ସବୁଜ ପ୍ରିୟ ସ୍ୱପ୍ନରେ । ସେ ତା'ର ନିଜକୁ ହରାଇ ବସେ ।

ବିଦୁର ଚିଠି ଜଣକ ପୁଣିଥରେ ପଢ଼ିବାକୁ ଚିନ୍ତା ହେଲା । ତା'ର ପାଠପଢ଼ା ସରି ଯାଇଛି, ଘରେ ଅଛି । ସହରର ଜଳବାୟୁ-ଠାରୁ ସେ ବହୁତ ଦୂରରେ — ତଥାପି ମନର ଭାଷା ଲେଖିଛି । ସୁଜାତା ପଢ଼ିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା । ବିଦୁ ଲେଖିଛି —

ଅପା,

ମୋର ନମସ୍କାର ଗ୍ରହଣ କରିବ, ତମର ଚିଠି ପାଇଲା । ଘଟଣାଟା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କଲି । ସମୟ ଲାଗିଲା । ଉତ୍ତର ଦେବାରେ ଡେରି ହେଲା । କ୍ଷମା ଦେବ ।

ତମକୁ କେବେ ନୂଆବୋଉ ବୋଲି ଡାକିବି ସୁଜାତା ଅପା ? ଭଗବାନ ଜାଣନ୍ତି, ମୁଁ ତ ବରାବର ଲାଗିଛି । ତମକୁ ତ ବହୁତ ଥର ଲେଖିଲିଣି, ସେଇକଥା । ଭାଇଙ୍କର ଏକା ଭାରି ମନ ଅଛି । ତମେ ଖାଲି ବରାବର ଲେଖୁଚ, ମୁଁ କିମିତି ଜାଣିଲି ? ଆଜ୍ଞା ଅପା, ମୁଁ କ'ଣ ଭାଇଙ୍କି ଯାଇ ନଜେ ମୁହାଁମୁଣି ପରୁରନ୍ତି, ଭାଇ, ସୁଜାତା-ଙ୍କର ଭାରି ଇଚ୍ଛା ତମକୁ ବାହା ହେବା ପାଇଁ; ନାଁ କହିଥାନ୍ତି, ସୁଜାତାଙ୍କର ଭାରି ମନ ମୋ ମୁହଁରୁ ନୂଆବୋଉ ଡାକ ଶୁଣିବାକୁ । ଏ କଥା କଣ ଭାଇଙ୍କ ଆଗରେ କହିହୁଏ । ତମେ ତ ବରାବର

ଲେଖକ, ବହୁ, ମୋ ପାଇଁ ତମେ ତମ ଭାଇଙ୍କ ସବୁ କଥା ପଚାରି
ଦିଅ । ମୁଁ ତ ଯହ୍ନ କରୁଛି । କହିଲ ପରା, ଭାଇଙ୍କର ଭାରି ମନ
ଅଛି । ଆଉ ଏ ବାହାଘରଟା ହୁଅନ୍ତା 'Love marriage' ତମ
ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ଭିତରେ ଭିତରେ ତ ଘନାଘନ ପ୍ରୀତି Love.

ବାପାଙ୍କ କଥା ? ତମ ଘରୁ କିଏ ସବୁ ଆସିଥିଲେ, କଥା
ପଡ଼ିଲା । ବାପା ନିଜ ଧରି ବସିଛନ୍ତି, ଭାଇ ଜଣେ ଇଞ୍ଜିନିଅର
ହେବେ । ଟଙ୍କା ଯାହା ଖର୍ଚ୍ଚ ହେବ, ତା'ପାଇଁ ତାଙ୍କର ପଡ଼ୁଆ
ନାହିଁ । ବରଂ ଜମିଦାରୀ ବଳ ତାଙ୍କୁ ପଡ଼ାଇବେ । ଆଜି ଆମ ସାନ
ଭାଇ ହେବେ ଡାକ୍ତର । ତାଙ୍କୁ କୁଆଡ଼େ ଭାଇ ପଡ଼ାଇବେ ।

ସତ କହୁଛି ଅପା, ବାପାଙ୍କର ଆଦୌ ଇଚ୍ଛା ନାହିଁ—
ଭାଇଙ୍କୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ବାହା ଦେବାକୁ । ବୋଉର ମନ ଅଛି, ହେଲେ
ସୁଦ୍ଧା, ବାପାଙ୍କ ନାଲି ଆଖି ଦେଖିଲେ ବୋଉ ତ ପିଙ୍ଗୁଡ଼ି ଗାତ
ଖୋଜେ ଲୁଚିବାକୁ । ବାପା କ'ଣ ଖରାପ କହୁଛନ୍ତି ? ଭାଇ ଇଞ୍ଜିନି-
ଅରଂ ପାସ କରି ଆସିବେ, ବାହା ସା' ହେବେ, ଘର ସଂସାର
କରି ରହିବେ । ମଝିରେ ଏ ସବୁ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ହେଲେ ତାଙ୍କର
ପଡ଼ାରେ ପଡ଼ି ହେବ । ଆମର ନରେନ୍ଦ୍ର ଭାଇ ତ ବି. ଏ. ପରୀକ୍ଷାରେ
ଆଉ ପାସ କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଗାଲି ଭାଉଜଙ୍କୁ ଧରି ବୁଲିଲେ
ଏଣେ ତେଣେ । ବାପା ସେଇ ଭୟରେ ମନା କରିଦେଲେ ।
ଆପଣଙ୍କ ଲୋକେ ଶୁଣିଗଲେ ।

ଗଲା ପରେ ବାପା ଓ ଜେଜେବାପାଙ୍କ (ବାପାଙ୍କ ଦାଦା)
ମଧ୍ୟରେ ବହୁତ ଆଲୋଚନା ଲାଗିଲା । ଆଲୋଚନା ହେଲା ଜାତି
ଗୋଷ୍ଠି କଥା । ବାପା କହିଲେ ଆମେ କୁଆଡ଼େ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ।
ଜେଜେ କହିଲେ, ଏ ଯୁଗରେ ସେ ସବୁର ଧରାବରା ନିୟମ ନାହିଁ ।
ଯା'ର ଟଙ୍କା ପଇସା ହେଲା, ସେ ହେଲା ବଡ଼ ଲୋକ, ଧନୀ, ମାନ୍ୟ

ଆଉ ସମ୍ଭାଳ । ଶ୍ରୀଗଣ୍ଡାପୁର କେତେ ମଧ୍ୟ ଗୁଣେ ହୋଇ ଗାଁଆରେ
ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ଜେଜେ କହିଲେ, ସେଠି ବାହାଘର କରି ପକା ।
ଲୋକଟା ବଡ଼ କଣ୍ଟାଢ଼ର, ବହୁତ ପଇସାବାଲା । ହୁଏତ ଭୁବନକୁ
ବିଲକ୍ଷ ପଠାଇବା ପାଇଁ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବ ।

ବାପା ତ କିନ୍ତୁ ଶୁଣି ହେଉ ନାହାନ୍ତି । ଜମିବାଡ଼ି ବିନୟ
କରି ବରଂ ସେ ଶୁଭକୁ ପଡ଼ାଇବେ, କାହାର ସାହାଯ୍ୟ ନେବେ
ନାହିଁ ବୋଲି ଜନ୍ମ ଧରି ବସିଛନ୍ତି । ବେଳେବେଳେ ବୋଉ ଓ
ବାପାଙ୍କ ଭିତରେ କ'ଣ ଟୁପୁଟାପ କଥାକାର୍ତ୍ତୀ ଚାଲେ । ବୋଧହୁଏ
ମୋର ବିବାହ ବିଷୟ ନେଇ । ବୋଉ ବହୁତ ଥର କହିବାର
ଶୁଣିଲଣି, ଗୋଟିଏ ନୂଆ ଝିଅ ଏ ଘରକୁ ନ ଆଣିବା ପାଏ ମୁଁ ମୋ
ବହୁକୁ ପାଖରୁ ଗୁଡ଼ିବି ନାହିଁ । ତୁମେ ଆସନ୍ତୁ କି ଶୁଣି ଭଲ
ହୁଅନ୍ତା !

ଅପା, ମତେ ଭୁଲିବନ, ଚିଠି ଦେବ । ଇତି

ସ୍ନେହର

ବିଦୁ,

ଚିଠିଟି ଆଇଦେଲା ସୁଜାତା । ଗୁଡ଼ର ପିଞ୍ଜର ଭେଦ କରି
ଫର୍ଦ୍ଦଶ୍ୱାସଟିଏ ବାହାର ଆସିଲା । ତା'କୁ ଜଣାଗଲା, ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ
ତୁମାଲୟ ପବିତ୍ରତା ଯେପରି ଥୁଆ ହୋଇଛି ।

×

×

×

କିଛି ସମୟ ପରେ ତା'ର ମା' ଆସିଲେ । ସୁଜାତା ଶୋଇଛି ।
ଡାକିଲେ । ସେ ଜବାବ ଦେଲା । କହିଲେ ଭୁବନବାକୁ
ଆସିଛନ୍ତି ।

ତମକି ଉଠିଲ ସୁଜାତା । କାହାନ୍ତି ବୋଲି ସେ ଚିଠି
ଗୁଡ଼ାକ ଏଣୁ ତେଣୁ ଧରି ତଳେ ତଳେ ଥୋଇଦେଲା । ମା’
ଭୁଲିଗଲେ । ତୁମ ଭିତରକୁ ଆସିଲା ଭୁବନ । ସୁଜାତା ଛୁଟି
ଧଡ଼ପଡ଼ ହେଲା । ଦେହ ଥରିଲା । ଚିନ୍ତା ଶକ୍ତି ନିଶ୍ଚେଷ୍ଟ ରହିଲା ।
ସେ କିଛି କହି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଡୋଳା ଖାଲି ଲୁହ ଢଳ ଢଳ

ଭୁବନ ବସିବୁତ ଦୃଷ୍ଟିରେ ପରୁରିଲା, ‘କ’ଣ କଥା କ’ଣ ?
ସୁଜାତାର ଚେତା ପଶିଲା । ବୁଦ୍ଧି ଖୋଲିଲା । ସେ କହିଲା, କିଛି
ନାହିଁ—ଓଃ ଆପଣ—ନମସ୍କାର, ବସନ୍ତ ।

ଏପରି ଭାବ ଭୁବନ କେବେ ଦେଖିନାହିଁ । ସେ ମନେ
ମନେ ଶଙ୍କିତ ହୋଇ ତାକୁ ଚାହିଁଲା । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଆଶଙ୍କା ଦେଖି
ସୁଜାତା ମଧ୍ୟ ତାକୁ ଚାହିଁଲା ।

ମରବ ।

ତା’ପରେ ଭୁବନ ପରୁରିଲା, ତୁମେ ଏପରି ବ୍ୟସ୍ତ ଓ
ଦୁଃଖିତ ଦେଖାଯାଉଛ କାହିଁକି ସୁଜାତା ?

ନାଁ, ମୁଁ ଖୁବ୍ ଭଲ ଅଛି ତ—ଏଇ ଗରମ ପଡ଼ୁଛି ବେଶୀ
ନାଁ...ଆପଣ ବସନ୍ତ ।

ଭୁବନ ବସି ପଡ଼ିଲା । ଗୁମା ଗିଲସେ ସରବତ ଆଖି ଥୋଇ
ଦେଲା ଟେବୁଲରେ ।

ଆପଣ ବଡ଼ ଶ୍ରାନ୍ତ କ୍ଳାନ୍ତ ଦେଖା ଯାଉଛନ୍ତି—ଟିକେ
ପରବତ ଖାଇ ନିଅନ୍ତୁ...

ଗିଲସଟି ହାତରେ ଧରି ସୁଜାତା ଭୁବନର ମୁହଁ ଆଡ଼କୁ
ଧରିଲା । ଭୁବନ ତା’ର ହାତଟିକୁ ଧରି ପକାଇଲା । କହିଲା, ଆଉ...

ଥୁବ କାହିଁକି...ଆପଣ...

ଆଉ ତୁମେ...

ଭୁବନ ଏତିକି କହି ଗମାକୁ ଡାକିଲା । ଗମା ଆସିଲା—
ସୁଜାତା ହାତରେ ସରବତ ଗିଲସ । ଭୁବନ କହିଲା, ଗମା ଆଉ
ଗୋଟା ଗିଲସ ଆଣ ତ ?

ସୁଜାତା କହିଲା, ଗମା—ଦରକାର ନାହିଁ...

କଡ଼ ଅପସ୍ତ କଲ ଭୁବନ । ଗମା ଆଉ ଏକ ଗ୍ଲାସ ସରବତ
ଆଣି ଦେଲା । ଭୁବନ ପଚାରିଲା, ସରବତ କ'ଣ ତୁମ ଘରେ
କିଆରି କର ।

ହଁ ବାବୁ, ବରଫ ତ ଆସେ—ଆଉ ସବୁ ତ ଘରେ ଅଛି—
ଖଣ୍ଡେ ସାବା ବରଫ ଆଣ ତ ?

ଗମା ଚାଲିଗଲା ।

ସରବତ ଗିଲସକ ଭୁବନ ମାଟିରେ ଧରାଇ ଦେଲା ସୁଜାତା,
ଭୁବନ ଟିକେ ପିଇ ଥୋଇ ଦେଲା । କହିଲା—ଏତେ ମିଠା...
ଏତିକି ତୁମେ ଖାଅ ?

ସୁଜାତା ଆସ୍ବାଦିତ ଗିଲସଟି ହାତରେ ଧରିଲା ।

ଭୁବନ ପଚାରିଲା, ଏ କ'ଣ—

ସେ—

ସେ ବୋଲି କହି ସୁଜାତା ଦୁଇଢୋକ ପିଇଦେଲା ।
କହିଲା, ଏତିକି ଆପଣ ନିଅନ୍ତୁ...

କ'ଣ କ'ଣ ଭାବି ଧୀରେ ଧୀରେ ସରବତ ଗିଲସକ
ଶେଷ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଗିଲସ ଅଧାଅଧୁ ହେଲାଣି । ପଚାରିଲା,
ସୁଜାତା...ନାଲ ଗିଲସକ ତମ ଘରେ ଖୁବ୍ ବେଶୀ—

ମାନେ—

ମାନେ ବୁଝି ପାରୁନାହଁ ?

ହଁ, ବୁଝିଲ । ବାପାଙ୍କ ଡ୍ରକ୍ କରିବା କଥା ତ ? ବୋଉ ତ
ଭରିଦରି ଅଛି ।

ନାଁ, ସେଲକଥା । ମୋତେ ଏ ସବୁ ଏତେଟା ଭଲ ଲାଗେ ନାଁ । ତୁମେ ମନେ ରଖିଥିବ, ସେଦିନ ମୁଁ ଆସି ପଶା ଖେଳୁଥିଲି । ପରେ ଡାକ୍ତରବାବୁ, ତାଙ୍କ ସାନଭାଇ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟମାନେ ଆସି ପଢ଼ୁଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ ମୋର ଉପସ୍ଥିତି କୋପଡ଼ିଏ ଅସହ୍ୟ କୋଷ ହେଉଥିଲା । ମୁଁ ସେମାନଙ୍କର ବ୍ୟବହାର ଓ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗିରୁ ଠଉରାଇ ନେଇଥିଲି । ପରେ ତ ଶୁଲି ଆସିଲି । ଭଲଲୋକ ନୁହଁନ୍ତି ସେମାନେ ।

କଥା କହୁଥାଏ—ଡୋକେ ପିଉଥାଏ । ସରବତ ଗିଲସକ ସରି ଆସିଲା ।

—ଭାରି ଗରମ ଲଗୁଛି—କହି ଭୁବନ ତା'ର ପଞ୍ଜାଗଟା ଖୋଲିଦେଲା । ନିରବୁତ ଦେହଟି ତା'ର । ତମ୍ବା ତାରପରି ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ବେଳ । ବେଳ ପାଖରେ ସିଝା ଡାଗ ।

ସୁଜାତା ବସ୍ତ୍ର ହେଉଥିଲା । ପରୁରଲା, ଏ କ'ଣ ?

ଲବୋରେଟେଶ୍ୱରେ ଏସିଡ୍ ପଡ଼ି ପୋଡ଼ି ଯାଇଥିଲା—

ଓଃ, ଉଷା କହୁଥିଲା—ଭଗବାନ, ଏ ଦୁର୍ଘଟଣା କାହିଁକି ଘଟିଲା ? କ'ଣ ସିଝିଗଲା ?

ତୁଁ ଏ ଉପର ତମଡ଼ାଟା ସିଝିଗଲା କିନ୍ତୁ ସୁଜାତା—

ଶଙ୍କାପ୍ରକଣ ଭୁବନର ଦୃଷ୍ଟି । ଗର୍ ଗର୍ ତା'ର ଭାଷା । ସୁଜାତା ଥର ଉଠିଲା । ପରୁରଲା—

କିନ୍ତୁ କଣ ?

ଭିତରଟା ଯେ ଜଳିପୋଡ଼ି ସିଝି ଯାଇଛି—

ସୁଜାତା ଶୁଣିଲା । ମନର କୋହ ମନ ଭିତରେ ଶୁଣି ଧର କହିଲା । ଆପଣ କାହିଁକି ନିଜକୁ ଜାଳିପୋଡ଼ି ମାରୁଛନ୍ତି, ଭୁଲି ଯାଆନ୍ତୁ ସବୁ—

ଭୁବନ କହି କହି ପାରିଲ ନାହିଁ ।

ସୁଜାତା ପାଖରେ ବସି ପଡ଼ିଲା । ପଣା କରୁ କରୁ ପରୁଷଲ,
କାହିଁକି ଏ ସବୁ ଆଉ ମନ ମଧ୍ୟରେ ଆନ ଦେଉଛନ୍ତି—

ତୁମେ ମୋତେ ଭୁଲ ବୁଝିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କର ନାହିଁ ।
ଭୁଲିବାକୁ ମୁଁ ବୁଝୁନି—ତୁମର ସେ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା ଦେବା
ଉଚିତ ନୁହେଁ । ମୁଁ ଜାଣେ ତୁମେ ଭାରି ବିଚଳିତ ହେଉଛ । କିନ୍ତୁ
ମନେ ରଖ । ପୃଥ୍ବୀର ପ୍ରଳୟ ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା ମୁଁ ତୁମକୁ ଛାଡ଼ିପାରିବି
ନାହିଁ; ଆଉ ବାପାଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ ଜଣାଇ ଦେଲେ, ବିବାହ କରିବାର
କଥା ହେଲେ ମୁଁ ସୁଜାତା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କାହାକୁ ବିବାହ କରି
ପାରିବି ନାହିଁ...

ଛାଡ଼ିବୁ ଭୁବନ ତାକୁ...କାହିଁକି ଆଉ ?

ନା ସୁଜାତା-ବାପା ଆଜି ଭୁଲ ବୁଝୁଛନ୍ତି । କାଲି ତାଙ୍କର
ମନର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସିବ । ସେ ଦେଖିବେ, ଭୁବନ ଯାହା କରିଛି,
ତା' ଠିକ୍ । ତୁମେ ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅ ନାହିଁ । ମୁଁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛି । ଆଶ୍ୱସ୍ତ
ହୁଅ ।

ଅଶ୍ରୁସନା ଶୁଣି ସୁଜାତାର ହସ ରେଖା ଫୁଟି ଉଠିଲା । ସେ
କହିଲା, ମୁଁ କହିଥିଲି କାଲି ଆସିବାକୁ—ଆସିଲେ ନି ?

ଅଭିମାନ ମିଶା ତା'ର ଶ୍ୱଶ୍ରୁ ।

ଭୁବନ କହିଲା—ଅସୁବିଧା ଥିଲା । ଆଜ୍ଞା, ଟୁରୁ ହେଉକା
କାହାନ୍ତି ?

ସବୁ ଶୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି ।

ଆଉ ମାଉସୀ ?

ଥିବେ...

ଭୁବନ ଉଠି ପଡ଼ିଲା । ଚାଲି ଚାଲି ହୋଇ ଦେଖେ ତ ମାଉସୀ
ବସିଛନ୍ତି । କ’ଣ ଗୋଟାଏ ଅଖାଡ଼ିଆ ଚନ୍ଦ୍ରା କରବା ଭଲ ତା’ଙ୍କ
ମୁହଁଟା ଅପ୍ରସନ୍ନ ଦିଶୁଛି । ଭୁବନ କହିଲା, ଯାଉଛି ମାଉସି...
ତାଙ୍କର ଚନ୍ଦ୍ରା ଶୁଖିଲା । ସେ କହିଲେ, ହଉ ଯିବ ତ ! ଟିକେ
ରୁହ, ହେ ଗମା...କୁଆଡ଼େ ଗଲା ମ ଏତେବେଳେ ଯାଏ ।

ଭୁବନର ଆଖି ଦୁଇଟା ଛଳ ଛଳ ହୋଇ ଆସିଲା କେଜାଣି
କାହିଁକି, ସେ ଜାଣି ପାରିଲା ନାହିଁ, କହିଲା, ନା...ମୁଁ ଯାଉଛି ।

କେବେ ଆସିବ ?

ଆସିବି ମଝିରେ ମଝିରେ ।

ଭୁବନ ନମସ୍କାର ଜଣାଇ ବିଦାୟ ଆଣିଲା । ସୁଜାତା କହିଲା
—ବୋଉ କ’ଣ କହିଲେ ?

କିଛି ନାହିଁ, ଅଟକାଇଥିଲେ ତ—

ତା’ ପରେ ଭୁବନ ଚାଲି ଆସିଲା । ପଛରେ ସୁଜାତା ।
ଫାଟକ ପାଖରେ ଛୁଡ଼ି ଦେଇ ସୁଜାତା ଠିଆ ହେଲା । ଆଖିରେ
ଲୁହ ଆସୁ ନାହିଁ । ତଥାପି ମନରେ ଅସୀମ ଦୁଃଖ । ଭୁବନ ପରୁରଲା,
ଯାଉଛି, ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନି...ସାଇକେଲ୍ ଧରି ସେ ଚାଲିଗଲେ ।

ସୁଜାତା ସେଇଠି ଠିଆ ହୋଇ ରହିଲା । ସାଇକେଲ୍‌ଟା କିଛି
ବାଟ ଯାଏ ଦେଖାଗଲା । ତା’ ପରେ ଛକ ମୋଡ଼ି ଆଉ ଦିଶିଲା
ନାହିଁ । ହୃଦୟରେ ଆଶା ଆଶ୍ୱାସନା ଓ ଦୁଃଖ ଆସନ୍ନ ହେଉ
ଉଠିବାର ସୂଚନା । ସେ ମନେ ମନେ କହିଲା ଭୁବନର ସେଇ
କବିତାଟି...

ପ୍ରଣୟର କଳ୍ପବଟ ଏଇ ମୋ ଜୀବନ

ପ୍ରାଣର ଆକୁଳ ଆଶା

ଓଠର ବ୍ୟାକୁଳ ଭାଷା

ବରହ ମିଳନ ଅଶ୍ରୁ ସବୁ ଯତ୍ନବନ

ପ୍ରଣୟର କଳ୍ପବଟ ଏଇ ଗୋ ଉଦନ—

ଭବିଷ୍ୟ ଅଞ୍ଜଳି ପାଖକୁ ଚିଠି ଲେଖିବ । କାହିଁକି ? କାହିଁକି
ସେ ପୁଣି ତାକୁ ତାର ଦୁଃଖମାର୍ଗ କହାଇବ ? ନା... ଫେରି ପଡ଼ିଲ ।
ସମା ପରାଗିଲ, ବାବୁ କ'ଣ ରୁଲଗଲେ ?
ସୁଜାତା ମରବରେ ତାର ଉତ୍ତର ଦେଲ ।

* ବାର *

ଭୁବନର ଏଟା ଫୋର୍ଥ ଇଅର । ପିଲାଏ କହନ୍ତି :
First year Damn care
Second year Labour
Third year Marriage
O 4th year, sleepless Graduate father !

ବାସ୍ତବିକ ଭୁବନର ଅବସ୍ଥା ସେଇପରି । କଲେଜ ଖୋଲିଲଣି ।
ବାସୁ ଆଇ. ଏସ. ସି. ପରେ ବି. ଏ.ରେ ନାମ ଲେଖାଇଛି । ରହିବ
ପିଲା । ଟିଉସନ ଯୋଗାଡ଼ ପାଇଁ ଲାଗିଛି । ଭୁବନ ପାଖରେ ଆସି
ଦିନେ ପଡ଼ିଥିଲା । ଦେଖିଲା, ଭୁବନ କଳାକାଠ ପଡ଼ି ଯାଇଛି ।

ବାସୁକୁ ଦେଖିଲା ମାତେ ଭୁବନର ଆଖି ଲୁହ ଛଳ ଛଳ
ହୋଇ ଆସିଲା । ଅବସ୍ଥା କ'ଣ ବୁଝିବାକୁ ବାସୁକୁ ବେଶି ସମସ୍ତ
ଲାଗିଲା ନାହିଁ । ମାରବ ସେ, ଖାଲ ଏତିକି କହିଲା, ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଧର,
ଯାହା ଦେବାର ଦେଉଛି । ଆଉ ଗୁଡ଼ାଏ ନିଜକୁ ଜଳାଇ ପୋଡ଼ାଇ
ମାରିବାକୁ ଦେ ନା । ଆଜ୍ଞା କହିଲୁ, ସୁଜାତା ବେମିତି ?

ଓଁ ସେମିତି ଥିବ, ଭୁବନର କଣ୍ଠରେ ଦୁଃଖ ଓ ସମବ୍ୟଥାର
ସ୍ପଷ୍ଟତା ।

ଏଇ କଥାଟ—ବାସୁ ହସି ହସି ପଚାରିଲା ।

ଭୁବନ ଗମ୍ଭୀର ରହିଲା । ସମୁଦାୟ ରହସ୍ୟ ଭେଦ କରିବାକୁ ବାସୁ ହଠାତ୍ ଚେଷ୍ଟା କଲା ନାହିଁ । ଏତିକି ଜାଣିଲା ଯେ କିଛି ନା କିଛି ଘଟି ଯାଇଛି ।

କହିଲା, ମୁଁ କହୁଛି ପରା, ହେମ, ପ୍ରଣୟ, ଆଦର୍ଶ, ଏଗୁଡ଼ାକ ବାଜେକଥା । ମଣିଷର ମୁଣ୍ଡ ଖରାପ କରିବାର ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଯଥାଯଥ କଠିଳ ମୀମାଂସା । ତୁ ସେ ବାଜେ କଥା ଗୁଡ଼ିକ ପାଠ ପଢ଼ । ମୂଲ୍ୟବାନ ସମୟ ଗୁଡ଼ାକ ନଷ୍ଟକରି ବାଜେ ଚିନ୍ତା କର ନା ।

ତୁମେ କେବେ ଲଭ-କରିନା ବାସୁ—ଜାଣିଥିଲେ ବୋଧହୁଏ...

କିଏ କହିଲା ମୁଁ ଲଭ ଜାଣେନି ? ଫରକ ଏତିକି ଯେ ତୁ ଆଦର୍ଶ କହି ତା ପଛରେ ଦଉଡ଼ି ଦଉଡ଼ି ପ୍ରାଣାନ୍ତକ ହେଲୁଣି । ମୁଁ କିନ୍ତୁ ମାରକ ନିଷ୍ଠୁଳ । ତୋତେ ତ କହିନି ଭୁବନ, ଗଲା ଗ୍ରୀଷ୍ମଋତୁରେ ଯାହାଟା ଘଟିଗଲା...

ଆଗ୍ରହରେ ଭୁବନ ପଚାରିଲା, କଣ ଘଟିଲା—

ଘଟିଲା, ଯାହା ଘଟିବାର ନୁହେଁ—

କ'ଣ କହୁନୁ—

କ'ଣ କହିବି ରେ । କହିଲାବେଳକୁ ତ ସେମ ଟାକୁରି ଉଠୁଛି—ତୁ ଯେବେ ସେପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ପଡ଼ିଥାନ୍ତୁ...

କ'ଣ ଏତେ ଭୂମିକା କରୁଛ, କହ ନା ।

ଗ୍ରୀଷ୍ମଋତୁଟା ଲମ୍ବା ଜଣାଗଲା । ଶସ୍ୟଟା ଫଳ ବାହାର ନ ଥାଏ । ଏଣେ ମନ ବ୍ୟସ୍ତ । ଜାଣିଥିବୁ, ଏଣୁତେଣୁ ଗୋଟା ଗୋଟି କରି ଖଣ୍ଡେ ‘ମାଟିର ଘର’ ତିଆରି କରିଦେଲା । ଧର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସରିଲା ଭନ ‘ମାଟିର ଘର’ ଫିଲ୍ମଟାର ଫରୀତଟା ମନେ ପଡ଼ିଲା ।

ଜାଲ ସାଗରେଇ ମରଣ ଦୋଳସୁ ଯେଥାସୁ ଶଙ୍ଖେ ବାଲୁରତର
ତାରି ବୁକେ ମାଟିର ମାନ୍ଦୁଷ ଆଶାସୁ କାନ୍ଧେ ମାଟିର ଘର ।

ମନ ଦୌଡ଼ିଲ ସମୁଦ୍ର କୂଳକୁ । ଶୁଲିଲ । ଜାଣିଥିବୁ, ସାଗରିକା
ହୋଟେଲ ମେନେଜର ସେଦିନ ଆମକୁ କହିଥିଲେ ଆଉ ଥରେ
ଆସିବାକୁ । ଯାଇଁ ପହଞ୍ଚିଲ । ସେଇଦିନ ଜଣେ ଉଦ୍‌ଭଲୋଚ ତାଙ୍କର
କନ୍ୟାସହ ସେ ହୋଟେଲରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ମୁଁ ଗ୍ରେଟ ବଖରୁଟି
ନେଲି ଉପରେ । ମୋ ପାଖାପାଖି ବଖରୁଟି ସେ ନେଲେ । ବୁଲି
ବୁଲି କରି ଆସି ପହଞ୍ଚିଲ । ମେନେଜର ଓ ତାଙ୍କ ବନ୍ଧୁମାନେ
ଆସିଲେ । ତାପ ଖେଳ ଦେଲ । ଶୋଇଲି ପ୍ରାୟ ୨ଟାରେ । ନିକ
ଲଗିଗଲ—ତହିଁ ଆରଦିନ ସକାଳୁ ଉଠି ଶୁଣିଲି ବାଗଲା ବାଗଲା
କଥା । କୁଆଡ଼େ ଗଲନି ! ବସି ରହିଲି ।

ତୁ ତ ଟାକି ବସିଥିବୁ...

ନାଁ ଭୁବନ । ଶୀର୍ଷଯାତ୍ରୀ ସେମାନେ । ଆସିଥିଲେ । ମୁଁ ବି
ଯାଇଥିଲି । ଜାଣିପାରିଲି । ଉଦ୍‌ଭଲୋକକୁ ଜର । ହିଅଟି ବିରୁଦ୍ଧ ବଡ଼
ବ୍ୟସ୍ତଥାଏ । କାହାକୁ କହିବ କିଏ ଅବା ତାଙ୍କର ଡାକିବ ?
ମେନେଜରକୁ ଖବର ଦେଲ । ସେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିଲେ ବୋଲି କହିଲେ ।
ତା'ପରେ ଶୁକରଟା ଆସିଲ ତାଙ୍କୁ ଜଳଖିଆ ଦେବାକୁ । ମୁଁ ସବୁ
ଦେଖୁଥାଏ ! ଶୁଣୁଥାଏ ! କିଛି କହୁ ନ ଥାଏ । ପରେ ବାହାରିଲି
ବୁଲି । ଘର ଭିତରକୁ ଚାଲି ଦେଲି । ଶୁକରଟା ସେଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ
ଆସି ମୋତେ ଅଟକାଇ କହିଲା, ବାବୁ, ତମକୁ ଡାକୁଛନ୍ତି ।
ତା ପାଟିରୁ ଏକଥା ସବୁ ନ ସରୁଣୁ ସେ ଗାର୍ଲଟି ଆସି ବଡ଼ କାତର
ସ୍ୱରରେ କହିଲା, ମହାଶୟ, କିଛି ଭାବିବେନି । ମୁଁ ବିଚଳି, ବସୁ
କରି ଜଣେ ଡାକ୍ତରର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରି ଦିଅନ୍ତୁ ।

ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ଗାର୍ଲଟା—ଦୁଃଖ ଓ ଭୟରେ ତାର ମୁହଁଟା ମଲିନ ଦେଖା ଯାଉଥିଲା । ଆଖି ଲୁହରେ ଛଳଛଳ । ମୁଁ ତାଙ୍କର ପାଦକୁ ଡାକି ଆସିଲି । ସେ ଦେଖି କହିଲେ, ଆଜି ରାତିଟା ଆପଣ ଜାଗ୍ରତ ରହିବେ । ପ୍ରତି ଦୁଇ ଦଣ୍ଡରେ ଔଷଧ ଦେଉଥିବେ । ମୁଁ ଇଞ୍ଜେକ୍ସନ ଦେଇ ଯାଉଛି । ମୋର କମ୍ପାଉଣ୍ଡରକୁ ପଠାଇ ଦେଉଛି । ସେ ରାତି ଏଠା ଯାଏ ରହିବ । ବାମ ପାଖ ଫୁସୁଫୁସୁ ଆହାନ୍ତ ହୋଇଛି—ତେବେ କେପଟା କିଛି ସେମିତି ନୁହେଁ । ଶ୍ରେଣୀର ଯେବେ ରାତି ସୁଦ୍ଧା ଉପଶମ ନ ହୁଏ ତେବେ କାଲି ସକାଳୁ ମୋତେ ଦେଖା କରିବେ ।

ତାଙ୍କର ଗୁଲିଗଲେ । ବନା ଆପଣିରେ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଫିସଟା ଦେଇ ଦେଲି । ମେନେଜରଙ୍କୁ କହିଲି, ଟିକିଏ ଗୁଲିରଟିଏ ଦେବାକୁ । ସେ ମଧ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ ବହୁତ କଲେ । ଶାନ୍ତାକୁ ବୁଝାବୁଝି କରି ଦେଲୁ । ଡବଲ ନିଉମୋନିଆକୁ ଗତି କରୁଛି । ଶାନ୍ତା ବୁଝି ପାରୁନାହିଁ । ଏକମାସ ପିତା । ସେ ତାର ଦୁନିଆଁ । ଖାଉ ନ ଥାଏ । ଗୁଲିର ଆଖି ଶାନ୍ତ ପୋଇ ଦେଲୁ । ମୁଁ ତ ଖାଇ ଥାଏ । ତାକୁ ଯେତେ କହିଲି, ସେ ରାତି ହେଲା ନା ।

ଖାଲି କାନ୍ଦୁଥାଏ । ଶେଷରେ ବାଧ୍ୟ କରିବାରୁ ସେ କହିଲା, ଆପଣ ନ ଖାଇଲେ ମୁଁ ଖାଇବିନି...

ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ଖାଇଲି ବାଟି । ରାତିରେ କମ୍ପାଉଣ୍ଡର ଆସି ଦେଖିଲେ । କହିଲେ, ଅବସ୍ଥା ବେଶ ଭଲ । ମେନେଜର ରାତି ୧୨ଟାରେ ଗଲେ । ଏକାକୀ ରହିଲି ତା' ପାଖରେ ମୁଁ । କେବେ ତ ଟୋକାଙ୍କ ମେଲରେ ନିରୁପିତ ହୋଇ ରହିବି । ଦେହ ସ୍ୱଚ୍ଛତ ହୋଇ ଉଠିଲା । ଭବବାନଙ୍କୁ ଡାକିଲି ଲୋକଟା କେମିତି ଭଲ ହୋଇଯାଉ ।

ସ୍ବତ ପାସ ଉଜାରର ରହିଲ । ବାରଣ୍ଡାରେ ସୁକରଟା
ଶୋଇ ସଙ୍ଗୁଡ଼ି ମାରୁଥାଏ । ଶାନ୍ତାକୁ ମୁଁ ବେଳେବେଳେ ଶୁଦ୍ଧେ,
ଦେଖେ ତାର ଆଖି ଛଲ ଛଲ—ବେଳେବେଳେ ସେ ମୋତେ
ଏକଥାମରେ ଶୁଦ୍ଧେ । ଭ୍ରୁସେପ ନ କରି ମୁଁ ସେଗୀର ଅବସ୍ଥା ପ୍ରତି
ଦୃଷ୍ଟି ଦେଉଥାଏ...

ରମେଶ ବାବୁ ଆଖି ଖୋଲିଲେ, ଶାନ୍ତାକୁ ପାଖକୁ ଡାକିଲେ ।
ଶାନ୍ତା କାନ୍ଦିଲା, ଦୁଇଟୋପା ଲୁହ ମଧ୍ୟ କାଙ୍କ ଆଖିରୁ ବୋହି
ପଡ଼ିଲା । ନିଜର କୋଡ଼ ସମ୍ବଳ ନ ପାରି ମୁଁ ଘର ଭିତରୁ ବାହା-
ରକୁ ଚାଲି ଆସିଲି । ଶୁଣୁଥାଏ, ଶାନ୍ତା ମୋର ପରିଚୟ ଦେଉଛି ।
କିଛି ସମୟ ପରେ ଶାନ୍ତା ଡାକିଲା । ମୁଁ ଆସିଲି । ନମସ୍କାର କଲି ।
ହସ ହସ ମୁହଁରେ ସେ ମୋତେ ଆଶୀର୍ବାଦ କଲେ । ଦେଖିଲି
ଉତ୍ତପ ପ୍ରାୟ ୧୦୨ ରହୁଛି । ଫଳ ରସ ଟିକିଏ ଦେଲା । ଶାନ୍ତାକୁ
ମନା କଲି ଆଉ ବେଣି କଥାବାଣୀ ନ କରିବାକୁ ।

କର ଲେଉଟାଇ ସେ ଶୋଇଲେ । ଶାନ୍ତାର ପରିଚୟ
ନେଲି । ଧନୀ ଆଡ଼ଭେକେଟର ଏକମାସ କନ୍ୟା ସେ । ମାତୃସ୍ଥାନା ।
ପିଲାଦିନରୁ ପିତୃସ୍ନେହରେ ପରିପୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଆସିଛି । ମାଟ୍ରିକ୍
ପଢ଼ୁଛି । ଭଲ ପଢ଼େ । ସେ ମୋର ପରିଚୟ ନେଲା । ଫେଲ୍ କଥା
କହିଲି ନି । ବଡ଼ ଦୁଃଖିତ ହେଲା ମୋର ପିତୃସ୍ଥାନ କଥା ଶୁଣି ।

ସ୍ବତ ପାହିଲା । ଡାକ୍ତରକୁ ଡାକି ଆଣିଲା । ସେ କହିଲେ,
କିଛି ଭୟ ନାହିଁ । କାଲି ସେ ମଧ୍ୟ କଲକତା ଯିବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ
ହୋଇ ପାରିବେ ।

ଦୁମ ଲଗୁଥାଏ । ଟିକେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲା । ଉଠି ଦେଖେ
ଦଶଟା ବାଜିଲାଣି । ଶାନ୍ତା ବସୁ ବସୁ ଚାଲେଇ ପଡ଼ିଛି । ସେଗୀ
ନିକଟରେ ବସିକରି ରହିଛି । ମେନେଜର ଆସି ଖବର ନେଇଗଲେ ।

ଗୁଡ଼ିଆ ଦୁଇଟା ମିଳି ଆଣି ଥୋଇ ଦେଇ ଶାନ୍ତାକୁ ଡାକିଲା ।
ସେ ଉଠିଲା । ପୁଣି ସେଇ ଦୃଷ୍ଟିର ଗୁଡ଼ାଣି ଓ ଅଶ୍ରୁ ଛଳ ଛଳ
ଆଣି ।

ମୁଁ ଶୁଣିଲି । କହିଲି, ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁ ନ—

ବ୍ୟସ୍ତ ମୁଁ ନାଁ ଆପଣ ?

ଛୁଡ଼ନ୍ତୁ ସେ କଥା—ଗୁଲୁକୁ ମିଲ୍ ଶୁଣି ଯିବ ।

ସେ ମୋର ହାତ ଧରି ନେଇଗଲେ । ମୁଁ ହାତ ଧୋଇଲି ।

କହିଲି । ଦେଖିଲି, ଶାନ୍ତା ଖାଲି ମଝିରେ ମଝିରେ ଛଳ ଛଳ
ଆଖିରେ ବାରମ୍ବାର ଚାହିଁ ଚାହିଁ—

ଭୁବନ କହିଲା, ତତେ କିଏ ନ ଶୁଣିବ ବାପୁ—ତୋର
ସୋଉ ତମ୍ଭା ତାର ପରି ପତଳା ରୋମାଣ୍ଡିକ୍ ଚେହେରା—କେବେ
କ’ଣ ତୁ ଗରିବ ଛୁଟି ପରି ଦେଖାଯାଉ ? ତୋତେ ତ ସେ
ଶୁଣିଥିବ ଶୁଣିଥିବ ।

ହଁ, ତା ପରେ ମୁଁ ଉଠି ଚାଲିଗଲି । ବାପା ତାଙ୍କର ଭଲ
ଥାନ୍ତି । ସତ୍ୟା ହେଲା ; ଆସିଲା ଶୁଭ । ତାଙ୍କର ଆସି ଦେଖିଗଲେ ।
ସବୁ ଭଲ ଅଛି । ଶୁଭି ଟା ବେଳକୁ ଶ୍ରେଣୀ ଶୋଇ ଆସିଲା ।
ମତେ ନିଦ ଲାଗିଲା । ପଦାରେ ଆସି ମୁଁ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲି ।

ଉଠି ଦେଖେ ଶାନ୍ତା । ଆସି ମୋର ବଛଣାରେ ଶୋଇ
ଯାଇଛି । ଫୁଟୁନ୍ତା ଶୋଇପ ପରି ମୁହଁ... ଅନମେଷ ଆଖିରେ ମୁଁ
ତାକୁ ଶୁଣିଲି । ଉଠି ପଡ଼ିଲି । ଶୁଭିଲି, କିଏ କାଲେ କ’ଣ ଶୁଭିବ ?
ଯଦି ତାଙ୍କ ବାପା ଦେଖିଥିବେ...

ଉଠିଗଲି ରମେଶ ବାବୁଙ୍କ ପାଖକୁ । ସେ ଗାଡ଼ ନିଦରେ
ଶୋଇଛନ୍ତି । ନିଦ ଲାଗିଲା ନାହିଁ । ଦେହ ସାରା ଉତ୍ତେଜିଲା
ଆଉଟା ଧାତୁ ପରି ଗରମ ଲାଗୁଥାଏ । କହିଲି ।

ସବୁ ପାହୁଲ । ଶାନ୍ତା ଉଠିଲା । ସେ ଦିନ କଥା ହେଲା ତାଙ୍କ ମାମୁଁଙ୍କ ପାଖକୁ ତାର କବିତାକୁ ଦେବ । ରବିବାର । ମୁଁ ତାର କଲ ।

ରମେଶ ବାବୁ ବେଶ୍ ସୁସ୍ଥ ହୋଇ ଗଲେଣି । ଭୟର ମାଣ୍ଡା ଆଉ ନାହିଁ । ଶାନ୍ତାକୁ ଡାକି କହିଲେ, ‘ପାଅ, ବାସ୍ତବୀକୁକ ପାଞ୍ଚରେ ସହରଟା ବୁଲିଆସ । ସିନେମା ମଧ୍ୟ ପାଇପାର । ଖଟିଖଟି ଅବସାଦ ଲାଗୁଥିବ ।

ମୁଁ ଅସମ୍ଭବ ହେଲି । ଭଦ୍ରଲୋକ ବାରମ୍ବାର ଅନୁସ୍ତେଷ କଲେ । ସିନେମା ଗଲୁ ।

ଫେରି ଆସିଲୁ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳକୁ । ରମେଶବାବୁ ବାହାରେ ଟହୁଲୁଥିଲେ । ଦେଖିଲି ମାସେ କଡ଼ି ପକାଇଲେ କି ସିନେମା ଗଲ ନାହିଁକି ?

ଓଁ, ମାଟିନୀ ପାଇ ଫେରିଲୁ—ଶାନ୍ତା କହିଲା । ସମାଗତ ଅନନ୍ତା ପଲରେ ଦେହ ମୋର ଅଲଗ ଲାଗୁଥାଏ । ମୁଁ ମୋ ରୁମ୍‌ରେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲି । ପ୍ରାୟ ୯ଟା ବେଳକୁ ରମେଶବାବୁ ଡାକିଲେ । ଉଠି ପଡ଼ି ପୁଣି ଶୋଇଲି । ଶାନ୍ତା ଆସି ଉଠାଇଲା । ଉଠିଲି । ନିଦ ମଳମଳ ଆସିରେ ଦେଖିଲି ତା’ର କି ସୁନ୍ଦର ଚେହେରାରେ ?

ଆଉ ନିଦ ହେଲାନି । ରମେଶବାବୁ ଶୋଇ ନ ଥିଲେ । ମୁଁ ତଳକୁ ଆସିଲି ଟିକିଏ ବୁଲିଚଲ କରିବା ପାଇଁ । ଶାନ୍ତା ପଛରୁ ଡାକଲା । ଫେରିଗଲି । ରମେଶକୁ ପଚାରିଲେ, କୁଆଡ଼େ ପାଉଛନ୍ତି ଆପଣ ?

ପାଉଛ ଟିକେ ସମୁଦ୍ର କୂଳକୁ ବୁଲି ।

ଶାନ୍ତାକୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇଯାନ୍ତି । ତା’କୁ ଭଲ ଲାଗୁ ନ ଥିବ । ବହୁତ ପରିଶ୍ରମ କରିଛି ସେ...

ଶାନ୍ତା ଶାନ୍ତଶିଶୁ ପିଲାଟି ପରି ପଛେ ପଛେ ଆସିଲା । ସମୁଦ୍ର
କୂଳକୁ ଚାଲିଲା । କି ସୁନ୍ଦର ରାତି... ଚାରିଆଡ଼େ ଚନ୍ଦ୍ର-ଚକ୍ର
ପୃଥ୍ବୀ—ତରଙ୍ଗାୟିତ ନୀଳ ସମୁଦ୍ର—ଅସ୍ପଷ୍ଟ ମେଦୁର ଦିଗ୍‌ବଳୟ...
ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣାଚଳ ପବନ...

ଛାତି ଥରିଲା ମୋର । ମନଟା ଉଠିଲା ହୋଇ ଉଠିଲା ।
କେତେ କେତେ ଲୋକ ଯୋଡ଼ି ଯୋଡ଼ି ହୋଇ ଚାଲୁଥିଲେ ।
ନିଃସଙ୍ଗ ଜୀବନ ଧରି କେନ୍ଦ୍ର କେନ୍ଦ୍ର ମଧ୍ୟ ପଦଗୁରଣ କରୁଥିଲେ ।

ନିଃସଙ୍ଗ ଜୀବନଟା ମୋର ଏଠି ରାତିରେ ଯେ ସାଥୀ ଜଣେ
ପାଇଛି—ଭାଗ୍ୟବାନ ମୁଁ ।

ଚାଲୁଥାଉଁ । ଶାନ୍ତା କେତେ କେତେ ସୁନ୍ଦର କଥା କହୁଥାଏ ।
ହମେ ଲୋକ ପଢ଼ିଲା ଥାନରେ ଦେଲୁଣି । କହିଲି, ଫେରିଯିବା—

ଶାନ୍ତା କହିଲା, କାହିଁକି, ଏପରି ଚାଲିବାକୁ କ'ଣ ଆପଣଙ୍କୁ
ଭଲ ଲାଗୁନି... ଦିଗ୍‌ବଳୟକୁ ଚାଲିଯାନ୍ତେ—କଣ୍ଠର ସ୍ୱରର
ବୁଝିନେଇ । କହିଲି, ଶାନ୍ତା ..ମୁଁ ତମକୁ ବୁଝିପାରିଛି । ନିରର୍ଥକ
ତୁମର କଳ୍ପନା—ଫେରିଗଲା । ଜୀବନଟା ଏତେ ସହଜରେ ଦିଆ
ନିଆ ହୁଏ ନାହିଁ । ମୁଁ ମୋର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଳନ କରିଛି । ତୁମେ
ତୁମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରିନାହିଁ...

ଭଲ ବୁଝୁଛନ୍ତି ଆପଣ । ମୁଁ ଦୁଇଥର ପୁଣ୍ୟ ଆସିବି ।
ଏ ସମୁଦ୍ର କୂଳ ମୋତେ କିନ୍ତୁ ନୂଆ ନୁହେଁ—ପରିଚିତ ଜାଗା ।
କେଜାଣି କାହିଁକି ଆଜି ଏସବୁ ନୂତନ ସୁନ୍ଦର ଲାଗୁଛି ।

ସେ ତୁମର ମନର ବିକାର ।

ଶାନ୍ତା କିଛି କହିଲାନି । ମୋର ହାତଧରି ଛଳଛଳ ଆଖିରେ
ମୋତେ ଚାହିଁଲା । ଅଜଣା ଆବେଗରେ ମୁଁ ତା'ର ବାମ ହାତଟିକୁ

ଧରି ନିଜ ଆଡ଼କୁ ଟାଣି ଆଣିଲ । ବାଳକା ଦୁଇ ଆସିଲା—ଲଗି ଆସିଲା ଗୁଡ଼ିଆ ଆଡ଼କୁ । ଚମ୍ପୁନଟିଏ ଦେଲ ।

ତା'ପରେ ନିଜକୁ ଆସୁତ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲ । ଦେହସାରା ଚଡ଼ଚଡ଼ ଚରଙ୍ଗ—ସାଦାକକ ଉଠେଜନା । ସେହି ମୁହୂର୍ତ୍ତକୁ ସମ୍ଭାଳି ନ ନେଇଥିଲେ, ଶାନ୍ତା ଯେପରି ମୋ ପ୍ରତି ଆକୃଷ୍ଟ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା, ସେଇଠି ସମୁଦ୍ର କୂଳେ ତ…… ?

ଭୁବନ ଚିତ୍କାର କରି ପାଦପୁରଣ କଲ “ଫାୟାର” Fire ତା'ପରେ—

ଆରମ୍ଭ କରୁଛି ବାସ୍ତୁ, ନଧି ପଶିଆସିଲା । ନଧି ହସ୍ତେଲ ପିଅନ । କହିଲା, ‘ବାସ୍ତୁ, ସୁପରିଶ୍ରେଷ୍ଠେ ଡାକୁଛନ୍ତି……’

ଗୁଲ ଯାଇଛି—ଭୁବନ କହିଲା ।

ବାସ୍ତୁ ପରୁରିଲା, ‘କାର୍ତ୍ତିକ ଡାକୁଛନ୍ତି—

ମେସ୍ ଟଙ୍କା

ଦରୁ ଆସିନ—

ଭୁବନ ମାରବ ରହିଲା । ବାସ୍ତୁ କହିଲା, ମୁଁ ତ ତାହାହିଁ ଆଶଙ୍କା କରୁଥିଲ । ମୁଁ ତମର ବାପାଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଜାଣେ । ଏକଜିନ୍ଦିଆ ଲୋକ । ବିବାହ ସମ୍ପର୍କରେ ତୁମର ମତାମତ ଶୁଣି ସେ ଟଙ୍କାପଇସା ଦେଇ ନ ଥିବ କିନ୍ତୁ ତୁ ସେଥିପାଇଁ ପରୁଆ କର ନାଁ । Cross words puzzlରେ ମୁଁ ତ ଦୁଇଥର ଗୁରିଣ ଲେଖିଏ ପାଇଥିଲ । ପାଖରେ ଅଛି । ମେସ୍ ଟଙ୍କା କାଲି ଦେବା—କିନ୍ତୁ ତୁ ସେ ସୁଜାତା କଥା ଏତେ ଭୁବନାଁ……ପଡ଼ । ଦେଖାଯିବ……

ଭୁବନର ଆଖି ସଜଳ ହୋଇ ଆସିଲା । ବୁତଲିତାର ବ ଏକ ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ଖଣ୍ଡରେ ସେ ବାସ୍ତୁ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇଁ ରହିଲା ।

ବାସୁ କହିଲା, ପାଗଳ...ଏ ବୟସର ଖାଦ୍ୟକୁ ତୁ ଆଦର୍ଶ
ସ୍ଥାନ ଦେଲୁ ସତ । କିନ୍ତୁ ଭଲ ହେଲାନି—ଏଡ଼େ ବଡ଼ ବିସ୍ମୟ
ଦୁନିଆଁର ତୋର ଚ୍ୟାଗ କଥା ଜାଣିବନି । ବରଂ ଦୁନିଆଁର
ସୁଅରେ ଭାସି ନ ଗଲେ ଦେଖୁଛନ୍ତି କି ବିପଦ...ନଧି ପୁଣି ଆସି
ଡାକଲା । ଭୁବନ ଉଠି ଚାଲିଲା ହସ୍ତେଲ ଅଫିସକୁ । କେଜାଣି
କାହିଁକି ବାସୁ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଫାର୍ମଶ୍ୱାସଟିଏ ପକାଇଲା ।

* ତେର *

ପୂଜାତା ଖଟ ଉପରେ ଶୋଇ ରହି ଅଞ୍ଜଳିର ବିବାହ କଥା
ଭାବୁଛି ।

ଏଇ ଅଞ୍ଜଳି...ଦିନେ କହୁଥିଲା, ହୃଦୟ ତା'ର ବିଚଳିତ
ହୋଇ ପଡ଼ିଛି । ମୋତେ କେତେ ଅବା ସାନ୍ତ୍ୱନା ନ ଦେଇଛି ।
ମୋର ଆଗରେ ତା'ର ଜୀବନ ସୁରକ୍ଷିତ ହୋଇ ଉଠିଛି । ପ୍ରେମ
ନାହିଁ, ଆଦର୍ଶ ନାହିଁ,—Love ନାହିଁ...ବାପା ମା' ତା'ର ଯାହାକୁ
ଠିକ୍ କରିଛନ୍ତି, ସେ ହେବେ ତା'ର ଜୀବନର ସବୁ—ହୃଦୟର
ଆଗ୍ରାହ । କହୁଥିଲା, ସେ ତାଙ୍କୁ ଦେଖିଛି...ବେଶ ସୁନ୍ଦର ଚେହେରା ।
ଖୁବ୍ ଭଲ ପଡ଼ନ୍ତି...ଥିଲାବାଲର ସନ୍ତାନ ।

ଏମ୍. ଏ ପଡ଼ୁଛନ୍ତି । ଚିଠି ପସ ଦିଆ ନିଆ ହୋଇ ନ ।
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଞ୍ଜଳିର ଜୀବନ ।

ଆହା, ବିରୁଦ୍ଧ ଏ ଆଧୁନିକ ପୁରୁଷର କେମିତି Love Letter
ଖଣ୍ଡେ ଲେଖିବାକୁ ହୁଏ, ଜାଣି ପାରିଲୁ ନି । ଖାଲି ମୋର ଚିଠି
ପଡ଼େ—ତା'ର ଆଗ୍ରହରେ ଦି'ରୁ କଥା ଲେଖି ଦେଇଯାଏ...

ସେଇ ଅଞ୍ଜଳି ମୋର ଅନ୍ତରଙ୍ଗ । ତା'ର ଜୀବନରେ ନାହିଁ
ପ୍ରଣୟର ଉତ୍ତପ୍ତ କିମ୍ବା ଦଙ୍ଗା ହେଙ୍ଗାମା, ବାଧାବନ୍ଧକ କିଛି । ମୁଁ
କାହିଁକି ଏ ସବୁ ଜାଣିଶୁଣି କରିବା କଲି ? ଜୀବନଟା ଖାଲି ହା
ହତାଶରେ ଗୋଡ଼ି ଯାଉଛି । ଓଃ—

କର ଲେଉଟାଇଲା । କି ଯନ୍ତ୍ରଣା ତା ହୃଦୟରେ । ଛମ
ସାରା ଅନ୍ଧାର...ସ୍ଥିର ଅପ୍...ସୁନାତା ଶ୍ରବଣ, ହୃଦୟ ଦିନେ
ଏମିତି ତା'ର ଜୀବନର ସୁଇଚ୍‌ଟା ଅପ୍ କରାଯାଇ ପାରିବ, ଅସରନ୍ତି
ଅନ୍ଧକାର ତେଣିକି...କି ମାରାତ୍ମକ କଲ୍ପନା କରୁଛି ସୁନାତା...

ଆସିବୁ ଲୁହ ଝରି ଯାଉଛି—ଦେଖିବାକୁ କେହି ନାହିଁ—
ପୋଛି ଦେବା ତ ଦୁରର କଥା ।

ମା ?—ଏଇ ମା' ଦିନେ ଭୁବନବାବୁଙ୍କୁ ପୁରୁସ୍କୃତି ଶୋଳଣା
ଭଲ ପାଉଥିଲେ...ଆଜି ଦେଖୁଛନ୍ତି କି ଘଣ୍ଟା ଚକ୍ଷୁରେ—ସବୁ
ପାରୁନି ସୁନାତା, ଆଉ ସବୁ ପାରୁନି ।

ମା ଯୋଡ଼ି ~~କିଛି~~...ସେ ହେଲେ ତା'ର ଜୀବନର କାଳ...
କୁଆଡ଼ୁ ତା' ପାଇଁ ଯୋଗାଡ଼କଲେ ଏକ ଏମ.ବି.ଇ ଏଫ୍ ସୁବକ । ତାହା
କାଦାକି ସହିତ ବାବାଙ୍କର ଘନିଷ୍ଠତା ବଢ଼ୁଛି...ତାଙ୍କ ଭାଇ ତ
ବାପାଙ୍କର ବଡ଼ ବନ୍ଧୁ...ଖିଆପିଆ, ଖେଳାବୁଲ, ମଦନିଶା...
ସବୁଥିରେ । ଏତେ ବଡ଼ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ମୋର ଜୀବନରେ କ'ଣ
ଆସିବାର ଥିଲା ପ୍ରଭୁ !

କ'ଣ ଶୁଣୁଛି ? ବହୁତ ଥର ଶୁଣିଲି ତ ବହୁତ କଥା
ଭୁବନବାବୁଙ୍କ ଚରୁତରେ । ସେ କୁଆଡ଼େ ଭଲ ପଢ଼ନ୍ତି...ନାହିଁ...
ଖେଳ ମଧ୍ୟ ଯେତେ ଭଲ ନୁହେଁ । ଖାଲି ତେହେବ ପ୍ରେମନ
ତେହେବ କଲେଜ ସାରା ବୁଲୁଥାନ୍ତି । ବଡ଼ ଦଳଟିଏ ଅଛି ତାଙ୍କର,
ଏପରିକି ପ୍ରିନ୍‌ସିପାଲ କୁଆଡ଼େ ସେ ଦଳ ଉପରେ ବଡ଼ କଥା ଆସି
ଉଠିଥାନ୍ତି ।

ରାମା ବରାବର ସବୁ କଥା ଆସି ଟୁପୁଟୁପୁ କହିଯାଏ । ସୁନା-
ତାର ହୃଦୟରେ ବାରମ୍ବାର ଆଦାତ ଲାଗେ । ସେ ଭାବେ, ଏଣିକି
ଆଉ ସବୁ ଶୁଣିବା ଭଲ ନୁହେଁ । ମାତ୍ର କୌତୁହଳଟା ଆହୁର ବଢ଼ି
ଉଠେ ମନ ଉତରେ...ସେ ପରୁରେ...ରାମା କହେ...

ରାମା କହିଲା, ତିନେ କୁଆଡ଼େ ଡାକ୍ତର ଦାସ ତା'ର ବାବାକୁ
କହୁଥିଲେ—ଆପଣ ଏ ସବୁ ବରଦାୟ କରୁଛନ୍ତି କିମିତି ? ଭୁବନ,
ଗୋଟାଏ ଲଫଟୀ ଯୁବକ—ତାକୁ ଏତେଟା ପ୍ରଶ୍ନସ୍ତ ଦେବା ଉଚିତ
ହୋଇନାହିଁ । ସେ ଯେ କାହିଁକି ଏଠାକୁ ଆସେ ?

ବାବା କୁଆଡ଼େ କିଛି ଉତ୍ତର ଦେଲେ ନାହିଁ । ସାଙ୍ଗେ
ସାଙ୍ଗେ ଆସି ମା'କୁ ସବୁ କଥା କହିଲେ ଏବଂ ତାଗିଦ କରଗଲେ,
ଆଉ ଏଣିକି ଯେପରି ସେ ଟୋକାର ପାଦ ନ ପଡ଼େ ଏ ଘରେ ।

ବୋଉ ମଧ୍ୟ ବାବାକୁ ମୁହେଁ ମୁହେଁ ଜବାବ ଦେଲା ପରି
କହିଲା, କାହିଁକି, ତୁମେ ତାକୁ କହି ଦେଉନି...ମୁଁ ମାଲପି
ଲେକ । କିମିତି କହିବି...

ବାବା ରାଗି ଉଠିଲେ । କହିଲେ, କିମିତି କହିବି...ଦେଖ,
ସୁନାତାକୁ ମନା କରୁଅଛି...

ବାପା ତମ ତମ ହୋଇ ଚାଲିଗଲେ । ବୋଉ ରାମାକୁ କହିଲା
ଏଣିକି ଭୁବନବାବୁ ଆସିଲେ କହିବୁ, ସେ ଏଠିକି ଆସୁଛନ୍ତି
କାହିଁକି ?

ରାମା କିନ୍ତୁ ପ୍ରଭୁର ଆଦେଶ ପାଳନ କରି ପାରି ନାହିଁ । ସୁନା-
ତାର ଦେହମନ ଜଳୁଛି । ଶୁଣିଲା, କି ଅଭାଗ୍ୟ ଜନ୍ମ ତା'ର, ତା'ର
ଲାଗି ଏତେ କଥା—

ହଠାତ୍ ରୁମ୍‌ଟା ଆଲୋକିତ ହୋଇ ଉଠିଲା । କି କର୍ମଜ
ପ୍ରଦାତ ଏ ଆଲୋକର ?

ସୁଜାତା !

ପରିଚିତ ଓ ଆକାଂକ୍ଷିତ କଣ୍ଠର ଡାକ ପରି ଶୁଭଲ । ସୁଜା-
ତାର ଲୁହ ଛଳ ଛଳ ଆସି ଡବ୍ ଆଲୋକରେ ବୁଜି ଦେଲା ପରି
ଜଣାଗଲା । ସ୍ବପ୍ନୋତ୍ପତ୍ତ ପରି ସେ କହିଲା, ଆପଣ...ଓଃ...ଏତେ-
ବେଳେ କାହିଁକି ?

ଭୁଲ ଆସିଲି ଟିକେ...

ସୁଜାତାର ଆଖିରୁ ଧାର ଧାର ହୋଇ ଲୁହ ବହିବାକୁ ଲାଗିଲା ।
ଭୁବନ ପଚାରିଲା, ... ଏ କଣ... ?

ଆପଣ ବସନ୍ତ ।

ଭୁବନ ବସି ପଡ଼ିଲା । ସୁଜାତାକୁ କୋଳକୁ ଟାଣିଆଣି ସେ
ନିଜ କାନରେ ତା'ର ଲୁହ ପୋଛିବାକୁ ହାତ ଉଠାଇଲା । ସୁଜାତା
ମନା କଲା...

ଭୁବନ କହିଲା ଏ — କ'ଣ...

ଆଉ...ଝୁଞ୍ଚିକୁ ଆଉ ଦୃଶ୍ୟିତ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ କମ୍ପା ଜାଲାର
ଦାହ ବଢ଼ାନ୍ତୁ ନାହିଁ ।

ତୁମ କଣ୍ଠରେ ଆଜି ଏ ଭାଷା କାହିଁକି ସୁଜାତା...

ସୁଜାତା ବ୍ୟାକୁଳ ବିଧୂର ଦୃଷ୍ଟିରେ ଭୁବନକୁ ଚାହିଁଲା ।
ଭୁବନର ହୃଦୟ ସମବ୍ୟଥାରେ ପ୍ରତିଧ୍ବନିତ ହୋଇ ଉଠିଲା । ସେ
କହିଲା, 'ମୁଁ ତ ତମକୁ ଥରେ କହିଛି, ସୃଷ୍ଟିର କୌଣସି ଶକ୍ତି
ଆମର ମିଳନର ଛନ୍ଦ ଭଗ୍ନ କରି ପାରିବ ନାହିଁ—

ହଁ,

ତା' ହେଲେ—

ଅବୋଧ ଶିଶୁଟି ପରି ସୁଜାତା କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଭୁବନର
ଚକ୍ଷୁର ଦୃଢ଼ତାରେ ଗଭୀର ଆନ୍ଦୋଳନ...ଆଖିରୁ ଦୂରଧାର ଲୁହ
ଗଡ଼ି ଗଡ଼ିଲା ।

ସୁଜାତା ଚାଲିଗଲା । ଖଟ ଉପରେ ଶୋଇ ରହି ଭୁବନ ଭାବିଲା
ତାର ଅନ୍ତତ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ୍ୟତ...କେତେ କ'ଣ...

ମୁଣ୍ଡ ବଥାଇଲାଣି ।

ସୁଜାତା ଫେରିଆସି କହିଲା, 'ଉଠନ୍ତୁ ଟିକେ ଚା' ନିଅନ୍ତୁ—
ଭୁବନ ମନା କଲା, ଚା' ବରକାର ନାହିଁ । ମୁଣ୍ଡଟା ବଡ଼ ବ୍ୟଥା
କରୁଛି—ଟିକେ ଅମୃତାଞ୍ଜନ ଆଣ—

ସେଲ୍‌ଫ୍ରନ୍ଦ୍ର ଅମୃତାଞ୍ଜନ ଶିଖି ଆଣିଲା ସୁଜାତା...ଖଟ ଉପରେ
କସି ଅଗ୍ରଲ ହୃଦୟରେ ତା'ର ମୁଣ୍ଡରେ ଲେପି ଦେଲା ଅମୃତାଞ୍ଜନ,
ଦିଶି ଦେଲା । ମୁଣ୍ଡଟା ବଥାଇଛି । ଲେପନର ଛୁଗୁଛୁଗୁ ଶିଞ୍ଜନ
ଓ ମୁଦୁଗନ୍ଧରେ ଚରୁଣ ଚରୁଣୀ ନିଜର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ୍ୟତ ଭାବି ଯାଉଛନ୍ତି ।

ଭୁବନ କହିଲା, ଆଉ...

କ'ଣ କମିଲା—

କମି ପାରେ...

ଚା' ଟିକେ ଖାଆନ୍ତୁ...

ନା...ଆଜ୍ଞା ତୁମେ କାନ୍ଦୁଥିଲ କାହିଁକି ?

କାନ୍ଦିବାର କଥା—ମୋର ଭାଗ୍ୟ ।

ନା, ମୋର ଭାଗ୍ୟ...

ହାୟରେ ପ୍ରଣୟ—ଭାଗ୍ୟକୁ ମଧ୍ୟ ଚରୁଣ ଚରୁଣୀ ଉଦ୍ଭୟେ
ନିଜର ଭାବ ହୃଦୟ ସୃଷ୍ଟି କରି ପାରନ୍ତି ।

ଭୁବନ ବାବୁ...

କ'ଣ...ଅସହ୍ୟ ଏଣିକି ଦେଉଛି ।

ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ତ କହିଲି,

ନା, ତା ନହେ

ଆଉ କ'ଣ ? ଏଇ ସେ ଡାକର ବାବୁ ବୁଝାଉଟିନା କିଛି
ଛନ୍ତି ଆପଣଙ୍କ ହୃଦୟରେ...

କ'ଣ ସୁଜାତା ! ଭୁବନ ବିଛଣାରୁ ହଠାତ୍ ଉଠି ପଡ଼ିଲ ।
ସୁଜାତା ବାଧା ଦେଲା ତା'କୁ । କହିଲା, ଶୁଣିଲୁ ।

କ'ଣ, କ'ଣ କହୁଛନ୍ତି ?

ମୁଁ କହି ପାରିବି ନାହିଁ ।

କହିବି ନାହିଁ ନା କହି ପାରିବି ନାହିଁ ?

ଏ କୁଣ୍ଡରେ ଧରିବି ନାହିଁ ।

ତେବେ କହିବ କିଏ ? କିଏ ସେ ଡାକର—ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ
ବାହାର ଘରେ ବସି ଖେଳୁଛନ୍ତି ?

ହଁ...

ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାଇଁ ତାଙ୍କୁ ପଚାରିବି । କ'ଣ ସେ ମୋ ନାଁରେ
କହୁଛି—

ଉତ୍ତ୍ୟକ୍ତ ହେଲା ଭୁବନର ହୃଦୟ ଓ ମସ୍ତିଷ୍କ । ସେ ଉଠି
ଆସିଲା । ସୁଜାତା ମନା କଲା । ଆଉ, ସେ ଯାହା କହିବାର ବୁଦ୍ଧି
—ତାର ଆସିରେ ଲୁହ ।

ନା ସୁଜାତା...ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ତା'କୁ ମୁହେଁ ମୁହେଁ ପଚାରିବି—

ଯାଆନ୍ତୁ ନାହିଁ ତା'ଙ୍କ ପାଖକୁ—ସେ ମଦ୍ୟପ, ଦୁଷ୍ଟ ଓ
ଦୁଷ୍ଟାସ୍ୟ ।

ମୋର ସେଥିରେ ଯାଏ ଆସେନି କିଛି । ସିଧା ସିଧା କଥା-
ବାଣୀ କରି ମୁଁ ଆସେ...

ଭୁବନ ବାହାରିଲା—ମସ୍ତିଷ୍କରେ ଉତ୍ତେଜନା, ମନରେ ଆନ୍ଦୋଳ
ଏବଂ ଦେହସାରା ଉତ୍ତପ୍ତ କମ୍ପନ । ସୁଜାତା ମନା କରୁଥିଲା । ସେ
ଭୁଲିଲା ସିଧା ବାହାର ଘରକୁ । ଗଲେ ପଛେ ଆସିଲା ସୁଜାତା ।

ବାହାର ଘରେ ଶୁଭଚ ପଶା...ରମେଶ ବାବୁ ଉପରେ
ଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ସାମନ୍ତସମ୍ପ୍ରଦାୟ, ପେଟି କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟର ଚଉପୁରୀ,
କୁମ୍ଭାକର ବ୍ୟାଙ୍କର ଦେଉ ଆକାଉଣ୍ଟାଣ୍ଟ ମହାପାତ୍ର ଏବଂ ରମେଶ
ବାବୁଙ୍କର ଜଣେ ମେନେଜର ବସି ଖେଳ କରୁଛନ୍ତି । ହସରେ
ଘର ପାଟି ପଡ଼ୁଛି ।

ଭୁବନ ଚେପ୍ପାରଟା ଉଡ଼ି ଆଣି ବସି ପଡ଼ିଲା । ପରୁରାଲ,
ତାଙ୍କର ବାବୁ, ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ଟିକେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଥିଲା ।

ଖେଳ ବନ୍ଦକରି ସେ ପରୁରାଲ, କ'ଣ କୁହନ୍ତୁ...ଆପଣଙ୍କ
ଅନ୍ୟମନସ୍ତ ରହୁଛନ୍ତି, କେମିତି କହିବି ? ତାଙ୍କର ସାମନ୍ତସମ୍ପ୍ରଦାୟ
ତା' ମୁହଁକୁ ଶୁଣିଲେ । ହାତରୁ ଗୋଟିଟା ଖସି ପଡ଼ିଲା । ମୁହଁଟା
ଅତି ଅସ୍ୱାଭାବିକ ଶକ୍ତିର ଦେଖାଗଲା ।

ଆଜ୍ଞା, କ'ଣ କୁହନ୍ତୁ...

କ'ଣ କହିବି ? ଶୁଣୁଛି, ଆପଣ ମୋ ପଛରେ ମୋ
ବିରୁଦ୍ଧରେ କ'ଣ କିଛି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତି ।

ଅପଦସ୍ଥ ହେଲା ପରି ସେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ, ନା...

ମୁଁ କହୁଛି ହଁ—

‘ନା, କେବେ ନୁହେଁ, ଆପଣ ପ୍ରମାଣ ଦେଇ ପାରିବେ,

ହଁ...କେବେ ।

ତା' ହେଲେ ବିଅନ୍ତ କିନ୍ତୁ ମୁଁ କେବଳ ଏତିକି କହି
ପାରେ ଯେ ଆପଣ ଏତିକି ଆସି ଭୁଲ କହୁଛନ୍ତି କାହିଁକି ? ଆଜ୍ଞା
ଆପଣ ତ ଏହିପରି କେତେଗୁଡ଼ିଏ କଥା ମୋ ପାଇଁ କହି
ବୋଧହୁଏ ଠିକ୍ କରି ନାହାନ୍ତି—

ନା, ଠିକ୍ କରୁଛି ।

ଉତ୍ତମ କଣ୍ଠରେ ଭୁବନ ପରୁରାଲ, ଠିକ୍ କରୁଛନ୍ତି...

ଭା, ସେ ନାଲି ଆଖି ଯା'ଅ ତମ ପ୍ରନ୍ୟସାଳକୁ ଦେଖାଇବ—
ସେ ତପି ପିବେ । ଏଠି କାହାକୁ ଦେଖାଇବ—

ଦେଖାଉଛି ଗୋଟାଏ ଦୁଷ୍ଟ ଦୁଷ୍ଟର ସଦଶୋର ଡାକ୍ରରକୁ
ହଁ...ଏତେ ସାହସ...

ଜୋତା କରୁଛି ଦେଇ ଭୁବନ କହିଲା, Shut up,
ଅନ୍ୟମାନେ ତମକ ଉଠିଲେ । ହଁ ହଁ...ଏ କ'ଣ...ବୋଲ
ଚିତ୍କାର କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ନଜର ଉତ୍ତପ୍ତ ମସ୍ତିସ୍କର ଆନ୍ଦୋଳ ଓ ବ୍ୟକ୍ତିର ଅପମାନ
ସହ ନପାରି ଡାକ୍ରର ସାମନ୍ତରାୟ ଭୁବନ ଉପରକୁ ମାଡି ପଡିଲେ ।
ହୋଧ ଏବଂ ଅପମାନରେ ଭୁବନ ତା'ର ଜୋତା ପଟେ ବାହାର କରି
ହଠାତ୍ ଦେଲା ଏକ ପାହାର ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ...

ହଁ ବୋଲି ଡାକ୍ରର ବାବୁ ଭୁବନର ହାତକୁ ଧରିନେଇ
ଦେଲେ ଏକ ମୁଥ । ଶାନ୍ତମତ ଧରାଧର ମରାମର ଶୁଲିଲା । ଭୁବନକୁ
ମାଡି ବସିଲା ଡାକ୍ରର । କୌଶଳରେ ଭୁବନ ତା'ର ମୁଁ ଜଠକୁ
ଚିପି ଦେଲାନ୍ତୁ ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଡାକ୍ରର ଟିକେ ତା'ର ମୁଣ୍ଡ କୋହଳ
କଲା । ଭୁବନ ତାକୁ ମାଡି ବସିଲା । ଦେଖଣାହାସମାନେ ଛଡ଼ାଇ-
ବାକୁ ଯାଇ କିଏ କ'ଣ କେତେ ଖାଇଲେ । ଶେଷରେ ଭୁବନ
ଗରରେ ଟେବୁଲଟା ଉଠାଇଆଣି ସେମାନଙ୍କ ଉପରକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି
ଫୋପାଡିଲା । ଅବ୍ୟର୍ଥ ତାର ଲକ୍ଷ୍ୟ । ଡାକ୍ରରର ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ
ବାଜିବାନ୍ତୁ ସେ ଆଘାତରେ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲା ।

ଏତିକିବେଳେ ରମେଶ ବାବୁ ଓ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଘର ଭିତରକୁ
ଦୌଡ଼ି ଆସିଲେ ଗୋଲମାଲ ଶୁଣି । ଲହା ଓ ଅପମାନରେ ସେ
ଭୁବନକୁ ଚିରସ୍ଥର କଲାପରି କହିଲେ, 'ନର୍ଲନ, ଆଉ ଯେବେ

ଏଠି ଆସୁ, ତୋତେ ଜୋତା ମାଡ଼ ଦେବ । କିଏ ଅଛରେ,
ସ୍ବାକୁ ଧକକା ମାରି ପାଟକ ପାର କରାଇ ଦିଅ ?

ତାଙ୍କ ମେନେଜର ବାହାରି ପଡ଼ିଲେ । ତା'ପୁଅରୁ ଭୁବନ
କହିଲା, 'Alright...ଭୁଲି ଆସିଲା । ଗୋଡ଼ରେ ପଟେ ଜୋତା
ଲଗିଛି, ପଶାର ଗୁଡ଼ିବାଳି ମୁଣ୍ଡରୁ ରକ୍ତ ବୋହୁଛି—ତାକୁ ଜଣା
ନାହିଁ । ଉତ୍ତେଜନାରେ ତାର ଦେହସାରା ଉତ୍ତପ୍ତ ହେଲା ।

ବାହାରେ ନିବଡ଼ ଅନ୍ଧକାର । ଟିକେ ଦୂରରେ ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟିର
ବଜା, କାଦୁଅ ଗସ୍ତା—

ଭୁବନ ଗେଟ୍ ବାହାରେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ଉଠିଲା, କ'ଣ
ତାର ଏକ ମୁଣ୍ଡରେ ସେ ଏଡ଼େ ବଡ଼ ଦଶାଳ ପ୍ରାସାଦକୁ ଭାଙ୍ଗି
ଦୂରମାର କରିଦେଇ ସୁଜାତାକୁ ନେଇ ଚାଲିଯାଇ ପାରିବ ?

—ଓଃ...ସୁଜାତା—ସୁ—ଜା—ତା !

* ଚଉଦ *

ବାହାର ଘରେ ଏତେ ବଡ଼ ଗୋଲମାଲ ଚାଲିଥିଲା ବେଳେ
ସୁଜାତା ପାଖ ଘରେ ମୁଣ୍ଡ ବାଡ଼େଇ ଦେଲା । ରାମା ନ ଥିଲେ
ବୋଧହୁଏ ତାର ମୁଣ୍ଡଟା ବଲ୍‌କୁଲ ଦୂରମାର ହୋଇ ଯାଇଥାନ୍ତା—

ପାଗଳ ଓ ଉଦ୍‌ଭ୍ରାନ୍ତକ ପରି ସେ ଦୌଡ଼ି ଆସୁଥିଲା ଘଟଣା
ସ୍ଥଳକୁ । ରାମା ଅଟକାଇ ନେଲା—ହେଉ ଉଦବଦ୍ଧ ବେଗପରି ପୁଣି
ସୁଜାତା ଚାଲିଲା ବାଡ଼ିପଟେ କବାଟ ପାଖକୁ । ଉଦ୍‌ବେଶ ଚାଲିଯିବ

ଭୁବନ ପାଖକୁ...ରାମା ଜବରଦସ୍ତ ଟେକି ନେଇ ତାକୁ ତାର ବଜ୍ରଶାରେ ଶୁଆଇ ଦେଇ ଡାକ ପକାଇଲା । ‘ମା—ମା...’

ତାର ପାଟି ଶୁଣି ସୁଜାତାର ଚେତା ଫେରି ଆସିଲା । ସେ କହିଲା, ରାମା—କିଛି ପାଟି ଭୁଣ୍ଡି କରନା—ଯା, ଗୁଲିଯା—ଖବର ବୁଝ୍ କ’ଣ ହେଲା ତାଙ୍କର...ଜଳନ୍ତି ଯା,

ଆଉ ତୁମେ...କୁଆଡ଼େ ଯିବ ନାହିଁତ ?

ମୁଁ ଏଇଠି ଶୋଇ ରହୁଛି—ଯା—

ରାମା ଗୁଲି ମୁଠା ଆଖି ବାଡ଼ି କବାଟରେ ପକାଇ ଦେଲା । ସୁଜାତା ମା ଆସି ଡାକୁଥିଲେ । ରାମା କ’ଣ ?

ନା...ଏତେ ବଡ଼ ଗୋଲମାଲ କ’ଣ ହେଲା । ମୁଁ ତ ଶୁଣିଲି ଶ୍ଵେର କି ଖଣ୍ଡ...

ହଁରେ ରାମା...ସେଇ ଯେ ଭୁବନ ବାବୁ—ଏଠିକି ଆସୁ ନ ଥିଲେ, ସେଇ ଏଠି ଡାକ୍ତର ବାବୁଙ୍କ ସହିତ ବଜା ହେଜାମା କରିଦେଲେ । ମାନ ଗଲା, ମହତ ଗଲା । ଏଇ ପ୍ରୋଡ଼ାମୁଣ୍ଡିଟା ପାଇଁ ମୋ ଘରର ମାନ ମହତ ସବୁ ବୁଝିଲା ।

କ’ଣ ହେଲା...

କମିତି କମିତି କାନ୍ଦିଲା ପରି ସୁଜାତାର ମା କହିଲେ, ଡାକ୍ତର ବାବୁଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ପାଟି ଯାଇଛି...ମଟରରେ ନେଇ ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯିବେ ତାଙ୍କ ଘରକୁ—କି ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଗ—ପ୍ରୋଡ଼ାମୁଣ୍ଡିଟା ପାଇଁ ଆଜି ଏତେ ବଡ଼ କାଣ୍ଡ ଘଟିଗଲା—ସେ ଗଲା କୁଆଡ଼େ ?

ଘରେ ଥିବେ...ତେଣେ...

ରାମା ଆସି ସମସ୍ତ କହିଲା । ସୁଜାତା ପଚାରିଲା, ଭୁବନ ବାବୁଙ୍କର କିଛି କ୍ଷତି ହୋଇନି ତ ?

ରାମା ଟିକେ ଗ୍ରନ୍ଥ ଖାଇଲା । କହିଲା, ନା...ବୋଧହୁଏ କିଛି ହୋଇନି...

ତା'ପରେ ରାମା ଚାଲିଗଲା । କହିଲା, ମା...ସେ'ଶୋଇଛନ୍ତି...
ଏତିକିବେଳେ ମେନେଜର ଆସି ପାଟିକରି କହିଲେ,
ଭାଗ୍ୟ ଭଲ ! ନ ହେଲେ ଏଇଠି ପ୍ରେମର ସମାଧି ନେଇଥାନ୍ତା ।

ସୁଜାତା ବାହାରକୁ ଆସୁଥିଲା । ଏ ପ୍ରଦତ୍ତ କାନରେ ବାଜିଲା-
କ୍ଷଣି ସେ ଲେଉଟିଗଲା । ଶତ ଉପରେ ଶୋଇ ରହି ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପିଲାଟି
ପରି କରୁ କରୁ ହୋଇ କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲା । ମନେ ମନେ କହିଲା,
ଭଗବାନ, ତୁମେ କ'ଣ ପ୍ରଭୁ ଏ ଦୁଃଖିନୀ ଭାଗ୍ୟରେ ଏହା ଲେଖି-
ଥିଲ...

ଭବଲା, ଅଞ୍ଜଳି...ଅଞ୍ଜଳି କ'ଣ ଏ ବିପଦବେଳେ ଠିଆ
ହୋଇ ପାରିବ । ଅସମ୍ଭବ । ଆଉ ଉଷା...

ମନେ ପଡ଼ିଲା, ~~କିଛି~~ କଥା । ବିନୋଦ ବାବୁ ଜାଣେ
ତାକୁ ଏ ବିପଦ ବେଳେ ବଡ଼ କିଛି ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାନ୍ତେ ବୋଧ
ହୁଏ...ଆହା...ସେ କାହାନ୍ତି ? ଦୁଇ ବର୍ଷ ହେଲା କେଉଁଠି ରହି-
ଲେଣି ? ଠିକଣା ତ ସେ ଜାଣେ ନାହିଁ...ଘରର ଠିକଣାଟା ମନେ
ଅଛି ।

ମନର ସମସ୍ତ ଅବସାଦ, ଅଧିକାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଅବଶୋଷକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ-
କାଳ ରୂପି ରଖି ସେ ଚିଠିଟିଏ ଲେଖିବାକୁ ବସିଲା । ଘରକୁ
ଆଲୋଚିତ କରି ସେ ସୁଟ୍‌କେଶରୁ ବାହାର କଲା ବିନୋଦର ଘର
ଠିକଣା ।

ହାତ ଥରୁଥାଏ । ମୁଣ୍ଡ ଠିକ୍ ନାହିଁ । ତଥାପି ଲେଖିଲା ।

କଟକ

୨୩ । ୪

ହିନ୍ଦୀ ଶୈଳୀ

ହତଭାଗିନୀର ପ୍ରଣାମ ନେବେ । ଆପଣଙ୍କର ଯେବେ ମୋତେ
ଜୀବନରେ ଦେଖିବାକୁ ଲଜ୍ଜାଥାଏ; ଚିଠି ପାଇଲେ ମାତ୍ର ଆମ ଘରକୁ
ଆସିବେ । ସବୁନାଶ ଉପସ୍ଥିତ । ଜାଣେ ନାଁ, ମୋର ଅନୁମାନ ଅବ୍ୟର୍ଥ
କ ନାଁ । ଲଭ ।

ସ୍ନେହର ଗୁଣୀ ।

ସୁଜାତା

ଚିଠିଟି ଲଫାଫାରେ ରଖି ସେ ଲେଖିଲେ—

ବିନୋଦ ବିହାରୀ ପାତ୍ର

ପୋ: ଅ: ବେଗୁ, କଟକ

* ପଦର *

ଶରତ, କ'ଣ ହେଲା ..

ହେବ କ'ଣ... ଭାଇଙ୍କ ସମସ୍ତ ଘଟଣା କହିଲି । ସେ ନିର୍ଭର
ଜବାବ ଦେଲେ ଯେ, ଯେ କୌଣସି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ସେ ପୋଲିସ
ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ—

ଏତିକି କହି ସେ ମଦନ ଓ ସୁଦାମକୁ ବାହାରକୁ ଡାକିଲେ ।
ଭାଇପ୍ରେ କ'ଣ ଗୁପ୍ତଚର କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲେ ।

ଭୁବନ ଶୋଇଛି—ଜୀବନର ଏ ଅଭୂତ ଅଭିନୟ ବସ୍ତୁ
ଭାବ ଭାବ ସେ ଯିଲା ହୋଇ ରଲ୍ଲି । ଦ୍ଵାଦଶକ ଚେତନା ଆଉ
ନାହିଁ । ମନର ପ୍ରସନ୍ନତା ମଉଳି ପଡ଼ିଛି ।

କାଲି କୋର୍ଟକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତାଙ୍କର ସାମନ୍ତର ତା' ବରୁଣରେ କେଶ୍ କରୁଛି । କି ସାଦାନ୍ତକ ପରିସ୍ଥିତି । ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ପୁଣି ବି. ଏସ୍‌ପିର ଟେଷ୍ଟ ପରୀକ୍ଷା ।

ଜୀବନର ମହା ମହା ସଙ୍କଟ ଏ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଆସି ଦେଖା ଦେଇଛି ।

ବାସୁ ବସିଛି । ମୁହଁରେ ହସ ନାହିଁ । ତଥାପି 'orient' ର ନୂଆ ଓଡ଼ିଆ ମଜଲ୍—ଧରିଛି, ଦେଖୁଛି । ପ୍ରାଇଜ ଟଙ୍କା ସରି ଆସୁଛି । ଆଗକୁ ସମ୍ଭାଳ ନାହିଁ—ଓଃ, କି ବିପଦରେ ବାବା...

ସମସ୍ତେ ଚିନ୍ତିତ । ଭୁବନକୁ ଏ ବିପଦରୁ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ହେବ । ନହେଲେ ତାର ମାନସିକ ବିକୃତି ବଢ଼ୁଛି । ତାଙ୍କ ବାପାଙ୍କୁ ଲେଖିବାକୁ ହେବ ।

ବାସୁ କହିଲା, ଭୁବନ ପାଇଁ ସମସ୍ତେ ଲାଗିପଡ଼ି । ନ'ହେଲେ ସୁଜାତାର ମଧ୍ୟ ଜୀବନ ବିପନ୍ନ ହେବ...ଏକ ସବୁ ତ Love Marriageର ଟ୍ରାଜେଡ଼ି—ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ଆଦୌ ଏଭଳିକ ପସ୍ କରେ ନି । ନାଶ୍ ଜାତି, ଉନ୍ନତ ଯୌବନ...ରକ୍ତ ମାଂସର ଶୁଧା, ଆଦର୍ଶ କ'ଣ, ପ୍ରେମ କ'ଣ ?

ହୃଦାନନ୍ଦ ଯୁକ୍ତି କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ । ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ତା' ସହିତ ତାଳ ଦେଲା ।

ହୃଦାନନ୍ଦ କହିଲା, ଆଉ କ'ଣ ବାପ, ମା ଯୋଉଠି ନାହିଁ ସେଠି ଗୋଟିଏ ଜୁଟେଇ ଦେବେ—ବାହା ହେଉଁ ପଡ଼ିବାଟା କ'ଣ ଭଲ ? ମନ ମିଳୁ ନ ଥିବ । ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନକୁ ଖାଲି ଜଞ୍ଜାଳ ଗୁଡ଼ିଏ ରଖି ମଣିଷ ହୃଦୟକୁ ଦୋଇ ମରବ ।

ସୁଦାମ ଓ ମଦନ ଏ ଯୁକ୍ତିକୁ ସମର୍ପନ କଲେ ।

ବାସୁ ମୁହଁରୁ ଏ ପ୍ରକାର କଥା ଶୁଣି ଭୁବନର ମୁଣ୍ଡ ଗରମ ହୋଇ ଆସିଲା । ସେ କ'ଣ କହିବାକୁ ଯାଉଥିଲା । ହଠାତ୍ ତା'ର ଭୂଷ୍ଟ ଅଟକି ଗଲା । ସେ ଖାଲି ଏତିକି କହିଲା, 'Grapes are Sour' — ଅଜୁର ଖଟା ।

ମଦନ କହିଲା, 'ନାଁ, ଲଭ୍‌ଲସ୍‌ଟୁନ ଶୁଭାଳ... ସମସ୍ତେ ବୋହୋ ହୋଇ ହସି ଉଠିଲେ । ବାସୁ ସ୍ବଗି ଆସିଲା । କହିଲା, ତା' ନୁହେଁ... Love କରି ବାହାଟା ହେଉ ପଡ଼ିଲେ ନାଁ ଆଏ ସେଥିରେ ନୃତନତା, ନାଁ ମାଦକତା, ନାଁ ମାଧୁରୀ । ଆଗରୁ ତ ସବୁ କାମ ସରି ଯାଇଛି ମାନେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବଜାର କାରବାରରେ । ଏଣିକି ଖାଲି ସମାଜରୁ ଗୋଟାଏ ଲଭ୍‌ସେନ୍ସ ମିଳିଲେ ହେଲା । ଆଉ, ଦେଖ, ନୂଆ ଲୋକଟିଏ—ଦିଲ୍‌କୁଲ ଅଜଣା ଅତିକ୍ରା... ଖୋଡ଼ଣୀ, ଚନ୍ଦ୍ରୀ କିଶୋରୀ... ଚଉଁ ଗୁଡ଼ି ଦିନ ହୋମ ନୁହେଁ ଆଟା ଗୁଞ୍ଜାଗୁଞ୍ଜି ବେଳେ ମୁହଁ ଟିକିଏ ଦେଖିବାକୁ ଯେ ପ୍ରବଳ ଆକାଂକ୍ଷା ଓ ସ୍ନେହ ଲଜ୍ଜା... କି ମଧୁର ଓ ନୃତନ ସେ... ଦେହମନରେ ନୃତନ ଶିହରଣୀ ଖେଳି ଯାଉଥିବ... କିଶୋରୀଟିଏ ସ୍ବେମାଞ୍ଚିତ ହୋଇ ଉଠୁଥିବ ଏ ପୁଲକ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଇଁ... ଏ କେଡ଼େ ମଜା—ଆଉ Love କରି ଦିଲ୍‌କୁଲ ଅତି ଜଣାଶୁଣା ଚିହ୍ନା ଘସଣ ମାଲ...

ଶରତ କହିଲା, 'ଅବଶ୍ୟ ବାସୁର କଥାଟା ଠିକ୍, ତେବେ ସବୁ ସମୟରେ ଏହା ସତ୍ୟ ନୁହେଁ ।

ନ ଦେବ କାହିଁକି ରେ ଶରତ, ଯାହାର ମନ ଯେମିତି, ପଳ ସେମିତି ।

ତେବେ ଭୁବନର ମନର ଜୋର ତ କମି ନାହିଁ । ବିବାହଟା ହୋଇଗଲେ ଯାଆନ୍ତା ।

“ହଁ ଶରତ୍ Elopment ର ଚେଷ୍ଟା କର । ମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇ ବିଭାବର ସମସ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବି । ଶରତ କହିଲେ ଆଉ ଚେଷ୍ଟାରେ ଆମର ସୁଟି ନାହିଁ । ଏଣିକି ଭୁବନ ଉପରେ ଦାୟିତ୍ବ । ସେ ସୁଜାତାକୁ ନେଇ ଆସିଲେ ହେଲା ।

ସୁଦାମ କହିଲା, ଏକା ଭଲ ଶ୍ରେଣୀଟାଏ ହେବ ସେଦିନ । ମୁଁ ଧର୍ମଶାଳାର ମେନେଜରକୁ କହିଛି । ସେ ଦିନକୁ ସେ ଦୁଇଟି ରୁମ୍ ଗୁଡ଼ି ଦେବେ ।

ବାହାପିଆ ମଦନ କହିଲା, ‘ହଁ, ସେଦିନ ଗୋଟାଏ ଖାସି ଆସିବ । କଣାକଣି କଥା ଦୁହେଁ । ଆଜିଠାରୁ ଠିକ୍ କରି ରଖ ଖାସି କାର ଅଛି । ଅଖାରେ ପୂରାଇ ପିଠି ଉପରେ ପକାଇ ଶରତ ଆମର ନେଇ ଆସିବ । ମୁଁ ହଲ୍ଲର କରି ଦେବି ।’

ସମସ୍ତେ ଅଜଣା ଆନନ୍ଦରେ ହସି ଉଠିଲେ । ଦୁଦାନନ୍ଦ କହିଲା, ଆଉ କଲେଜର କେନ୍ଦ୍ର କେଉଁଠି Love କରୁନି ତ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏକାଠି କରି ବିବାହଟା କରାଇ ନିଅନ୍ତେ । ଆମେ ହୁଅନ୍ତେ ମାନେ Love marriageର ପୃଷ୍ଠ ଗୋଷକ । ଏ ଦୁନିଆଁରେ ଯିଏ Love କରି ବିବାହ କରି ପାରୁ ନି, ପ୍ରତି ବନ୍ଧକର ଧକ୍କା ଖାଇ ଖାବନକୁ ହାଁ ହତାଶମୟ କରୁଛି, ସେଇମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଆମର ଗୁଲନ୍ତା ଦେଶ ତାମ ଅର୍ଥାତ୍ କଲେ ବଲେ କୌଣସି ବିବାହ କରାଇ ଦେଇ ଆମେ ହୁଅନ୍ତେ ଆଦର୍ଶ ମନୁଷ୍ୟ । କ’ଣ କହୁଛୁ ମଦନ—

ମଦନ ସମର୍ପନ ସ୍ଵରରେ କହିଲା, ‘ଜରୁର, ଜରୁର ... ବାଧୁ କହିଲା, ଆଜ୍ଞା, ମୁଁ ଏକ ନୋଟିସ୍ ରାଏ୍ କରୁଛି । ତୁମେ ମାନେ ଶୁଣ ! କଲେଜ ନୋଟିସ୍ ବୋର୍ଡ୍, ଇଉନିଭରସିଟୀ ନୋଟିସ୍ ବୋର୍ଡ୍ ଓ ‘ସମାଜ’ରେ ହିଆସିବ ।

ଭୁବନ ଏତେବେଳେ କହିଲା, ‘କ’ଣ ଘଣ୍ଟିଟା ନାଁ କଣ ?

ଲଭ-ମ୍ୟାରେଜ୍

ତା' ନୃତ୍ୟ...ତୋର ପରି ତ କେତେଜଣ ବ୍ୟର୍ଥ
ପ୍ରେମିକ ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିବାକୁ ବସୁଥିବେ । ପ୍ରେମିକା
କେତେ ତ ଭଗ୍ନ ହୃଦୟରେ ନାଶଲୀ ଶେଷ କରୁଥିବେ । ଆମର
ଏଇ ସ୍ବପ୍ନ ସେଇ ଦଳିତ ମନ୍ତ୍ରିତ, ଲକ୍ଷ୍ମିତ ପ୍ରେମିକ ଜନତାର ସେବା
କରିବ ।

ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଆଗେ ତାଳ ଦେଲା । ସମସ୍ତେ ତାଳ ଦେଇ
ସମର୍ପନ କଲେ ।

ମଦନ କହିଲା, 'ଏଭଳି ମିଠିକୁ ଯା ବନବିହାରକୁ ଡକା
ନ ଗଲା ...

ସେ ଏଇକ୍ଷଣି ସୁରୁଜୀ ବାଟେଇ ଆସି ପହଞ୍ଚିବନି କି—
ମହାଧୂର୍ତ୍ତି ସେ ...

ସୁଦାମ କହିଲା, ତେବେ ଏ ସ୍ବପ୍ନର ନାମଟା କ'ଣ ହେବ
ବାସୁ ...

ବାସୁ କହିଲା, ଯାହା ଗୋଟି ଠିକ୍ କରାଯାଉ ।

ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ପ୍ରସାଦ ଦେଲା, Love topsyfurby
redre—ssing ସଂଘ...

ଦଳର ମନକୁ ଏ ନାଁଟା ପାଇଲା ନି ।

ହୃଦାନନ୍ଦ କହିଲା, ପ୍ରଜାପତି ଘଟସୂତ୍ର ...

ନାଁ ...ନାଁ ...ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ମନା କଲା ।

ଶରତ କହିଲା, ତେବେ ପ୍ରେମିକଙ୍କ ଦୁଃଖ ମୋଚନ ସଂଘ
Lover's beneficial ସ୍ବପ୍ନ ।

ହେ...ଏତେବଡ଼ ଲମ୍ବା ନାଁଟା ଭଲ ନୃତ୍ୟ—ସେ
ବନାଟା ହୁ

ବାସ୍ କହିଲା, ‘ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ପିଲା ସେ...ଜନ ବରଷ ତଳେ
ଭୁବନକୁ ସେ ଅବଶ୍ୟ ଚିହ୍ନି ନ ଥିଲା । ତଥାପି କ’ଣ ତାର ଦେଖି
ମୋତେ କହିଲା, ଏ ପିଲାଟା ପ୍ରେମରେ ତ ପଡ଼ିଗଲା । ସର୍ବନାଶ
...ତାହାହିଁ ଭୁବନ ଭାଙ୍ଗିଦେଇ ଯିଛି । କାହିଁକି ଆସୁନ...ସିଏ

ବାହାରେ କାହାର ଜୋରା ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା । ବଳର ପ୍ରସ୍ତାବ
ମଝିରେ ଆସି ଛୁଡ଼ା ଦେଲା ବନ । ତାକୁ ଦେଖି ବାସ୍ କହିଲା,
‘ଅଜା, ତୁ ନ ଆସିଲେ ଏ କି ଏସବୁ କଥା ହୁଏ...ଏତେ ଡେରି
କାହିଁକି ଦେଲା ।

ସୁଦାମ କହିଲା, ତୋର ତ ଭାରି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ—ତୋର ‘କଥା
ପଢ଼ୁ ପଢ଼ୁ ଆସି ହାଜର ।

ରୋଷ ତହିଁ, ଅଜା ... ବସିଲା । କହିଲା ଏ ସଂଘର
ନାଁ ଟା କ’ଣ ...

ବନ ପରୁରିଲା, କି ସଂଘରେ ... ପ୍ରେମିକ ମାରିଣୀ ନାଁ
ପ୍ରେମିକା ତାରିଣୀ ।

ଗୋବିନ୍ଦ ନ ତାଳ ଦେଇ ସମର୍ପନ କଲା । କହିଲା, ଅଜା,
ବଲ୍‌କୁଲ ଏ ସଂଘର ନାଁ ହେବ ପ୍ରେମିକ ତାରିଣୀ ସଂଘ—

ବନ ପରୁରିଲା, କ’ଣ ଏ ସଂଘର ଜନ୍ମ ଆଜିର ଯୋଜନା
ଭିତରୁ ।

ଶରତ କହିଲା, ହଁ...

ପୁଣି ପରୁରିଲା, ‘ପ୍ରେମିକପ୍ରବର’ କୃତ୍ତବ—ଜନ୍ମ ଦିନରେ
ତୁମର କିଛି ଆପଣ୍ଡି ନାହିଁ ତ ?

ଭୁବନ କହିଲା, ଅଜା, ମୋର ଅବା କି ଆପଣ୍ଡି । ତୋ
ପରି ଅଜାଟାଏ ଯେବେ ମୋତେ ପ୍ରଥମରୁ ମିଳିଥାନ୍ତା, ମୁଁ କ’ଣ
ଏତେ ହଇରାଣ ହୋଇଥାନ୍ତୁ କି ?

ଲଭ୍ୟ-ମ୍ୟାଗେଜ୍

ବାସୁ କହିଲା, ହୁଡ଼ ସେ କଥା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ସଂସାର
ନାମଟା କୁହାଯାଉ ।

ବନ କହିଲା, ନାମଟା କହିବା ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ କହି ରଖେ ଯେ
ବାସୁ ହେଉ ଏ ସଂସାର କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ । କାରଣ, ସେ Cross word
puzzleରୁ ଟଙ୍କା ପାଇ ଏ ସଂସାରକୁ ଦେବ । ପ୍ରେମିକ ପ୍ରେମିକାମାନେ
ଏ ସଂସାରକୁ ଦେବେ ଗୋଟି ଟଙ୍କା/ର ଡାକ ଟିକଟ ଦେଇ ।

ସଂସାର ନାମଟା କହ...

ହଁ, ନାଁଟା ଯେମିତି ଚମକାଉଥା ନାଁ ହୁଏ...ତାର ବିଜ୍ଞାପନ
ବିଆଣ୍ଟିକ । ସୁଦାମ କହିଲା ।

ବନ ଟିକିଏ ଭାବିଲା । କହିଲା, ଆଜ୍ଞା ‘କରପ୍ତ...ରତି...
ନାଁ...ନାଁ, ସଂସାର ନାଁ ହେବ, ପଞ୍ଚଶର ଇଉନିୟନ୍...ପ୍ରେମିକ
ପ୍ରେମିକାଙ୍କର ଦୁଃଖକୁଳାକୁ ନିଶ୍ଚୟଦେବା ଏହାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ହେବ ।

କରତାଳର ସମର୍ପଣ ଆସିଲା । ଭୁବନ କହିଲା, ଦେଖନି
ଅଜାକୁ...କେତେ ସୁନ୍ଦର ଶ୍ରେମାଣିକ୍ ନାଁଟା ବାଛିଲା—

ବାସୁ ପଚାରିଲା, ‘ଗୋବିନ୍ଦ’ ହେବ ଏହା ସଂପାଦକ ।
ଆପଣ କଲ,—କହିଲା, ହେବ ମଦନ...ସମସ୍ତେ ହସି ଉଠିଲେ ।
ବାହାରୁ କିଏ ଆସିବାର ସଂକେତ ଦିଶିଲା । ସୁଦାମ ଉଠିଗଲା ।
ଆସି କହିଲା, ‘ଭୁବନର ବାବା...

ସେ ଦିନ ଇଉନିୟନ୍‌ର କାର୍ଯ୍ୟ ବିବରଣୀ ଏତିକି । ଭୁବନର
ବାବା ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ । ଲଜ୍ଜାନତ ଭୁବନ ପ୍ରଣାମ କଲା । ଅନ୍ୟ-
ମାନେ ପ୍ରଣାମ କଣାଇଲେ । ସୁନ୍ଦରୀଙ୍କ ପଛରେ ତାଙ୍କର ବନ୍ଧୁ
ଦିବାକର । ବନ କହିଲା, ଆଜ୍ଞା ବସନ୍ତ...

ସେମାନଙ୍କୁ ଦୁଇଟି ଚେପୁର ଦେଇ ବନ ଓ ଶରତ ଭୁବନର ଖଟ ଉପରେ ବସି ପଡ଼ିଲେ । ସୁନ୍ଦରୀ ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁହଁକୁ ପରସ୍ତେ ଚାହିଁଗଲେ । ଅନୁମାନ କଲେ, ଏମାନେ ସମସ୍ତେ ବୋଧହୁଏ ଭୁବନର ଦୁଃଖରେ ଦୁଃଖୀ । କେହି କିଛି କହୁ ନାହାନ୍ତି ।

ସୁନ୍ଦରୀ କହିଲେ, ବାବୁ ଭୁବନ, ତୁ ମୋର ସୁପୁତ୍ର, ନାଁ ବୁପୁତ୍ର, ଏତିକି ମୋତେ କହ—ଭୁବନ ନିରୁତ୍ତର ।

ସୁନ୍ଦରୀଙ୍କ ଆସି ଲୁହ ଛଳ ଛଳ, ମୁହଁ ଗମ୍ଭୀର । ସେ ଉତ୍ତର ଚାହାନ୍ତି ।

ଉତ୍ତର ମିଳିଲା ନାହିଁ । ପଞ୍ଚଶର ଭଦ୍ରନିଅନରୁ କୌଣସି ଫକେକ ମଧ୍ୟ ଆସିଲା ନାହିଁ ।

ଜବାବ ଦେ ବାପା...ତୋତେ ଉକ ଶିକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ ପଠାଇଥିଲି । ବହୁତ କିଛି ଉକ ଶିକ୍ଷା ପାଇବି ମୁଁ—ଜବାବ ଦେ, ମୋ କଥାର ଜବାବ ଦେ—

ବନ କହିଲା, ଆଉ ଆଜ୍ଞା...ଆପଣଙ୍କ ପିତା...ଆଜ୍ଞା ପରି ଉଦାର ଆଉ ମହାନ...କାହିଁକି ଆଉ ସେ ଗତ କଥାଗୁଡ଼ା ମାପୁଛନ୍ତି, ଯାହାକି ହେବାର ହେଲାଣି...

ସୁନ୍ଦରୀ କହିଲେ, ପୁଅ ଯା କହିଲୁ ସତ କଥା...କିନ୍ତୁ ଏଇ କୁଳାଙ୍ଗାରଟା ସଜାଣେ ମୋର ବଂଶର ଗୌରବରେ କଲଙ୍କ ଲାଗିଲା । ଆଶା କରିଥିଲି, ପିଲା ଦୁଇଟିକି ଉକ ଶିକ୍ଷା ଦେବ । ଜଣେ ହେବ ଇଞ୍ଜିନିୟର ଓ ଜଣେ ହେବ ଡାକ୍ତର । ଏ କୁଳାଙ୍ଗାର ମୋର ସେ ଆଶାକୁ ଚୁରମାର କରି ଦେଇଛି । ଗୋଟାଏ ଜାତିସ୍ଥାନ ଯାତ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକଟା ସହିତ ସମ୍ବନ୍ଧ ସ୍ଥାପନ କରି ଭୁବନ, ତୁ କ'ଣ କରୁଛୁ ଜାଣି ? ତୋର ବଂଶର ମାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଓ ତୋର ନିଜର ମର୍ଯ୍ୟାଦାରେ କଲଙ୍କ ନିଜେ ଲଗାଇ ଦେଉଛୁ ।

ସୁନ୍ଦରୀଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ଇଏ ତା ମୁଁ ହକୁ, ସିଏ ଆ' ମୁଁ ହକୁ
ଗୁଣିଲେ ।

ସୁନ୍ଦରୀ କହି ଶୁଲିଲେ, ପାଠ ଶାଠ ପଢ଼ି ତୁମେମାନେ
ଯେବେ ଏପରି ସ୍ଥାନ ଓ କୁସ୍ଥିତି ବ୍ୟାପାରରେ ନିଜର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ
କଳଙ୍କିତ କର, ତେବେ ଅନ୍ୟମାନେ ତଣ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଆଉ
ଖାତର କରିବେ । ତୁ କାଲି ମୋଠାରୁ ଜନ୍ମ । ମୋର ବନା
ଅନୁମତିରେ ତୁ କାହିଁକି ରମେଶବୀରୁ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲୁ କହ ?

ସୁନ୍ଦରୀ ଗାରି ଉଠିଲେ । କହିଲେ, କହ କାହିଁକି ତୁ
ସେଠାକୁ ଯାଉ । ଗୁରୁ ସାମାନ୍ୟ ଗୋଟାଏ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ସକାଶେ
ଆଜି ତୁ ତୋର ଶାବନର ସବନାଶ କଲୁଣି, ତୋର ବଂଶର
ମାନମହତ ଗଲଣି । କି ହୋ ମହାପାତ୍ରେ, ତୋର ଯେବେ ବିବାହ
କରିବାର କଥା ଥିଲା, ତୁ କାହିଁକି ମତେ ନ କହିଲୁ ? ଆରେ,
ମାସକ ୩୦ ଦିନ । ସୁନ୍ଦରୀ ଗୁଣିଲେ ୩୦ ଟା ଶୋଇବର୍ଷୀ ଟୋକା
୩୦ ଟି ଦିନ ପାଇଁ ସେ ତୋତେ ବାହା ଦେଇ ପାରନ୍ତି । ସେ
କ୍ଷମତା ଓ ପ୍ରତିପତ୍ନି ସୁନ୍ଦରୀର ଅଛି । ତୋ ପାଇଁ କେତେ କୂଳ
କନ୍ୟା ଗୁଣି ବସିଛନ୍ତି । ଆଉ ତୁ...

ଗୁରୁ ଝିଅଟା ପାଇଁ ଯାଇ ତା'ଘରେ ଅପଦସ୍ତ ହେଉଛୁ ।
ଆରେ ତତେ ସେ ଡାକ୍ତର ମାଡ଼ ମାର ଜୋତା ଦେଲା ଶେଷକୁ ।
ତୋତେ ପୁଣି ଧକ୍କା ମାର ତା ପାଟକ ପାର କରାଇ ଦେଲା । ତୁ
ସହଲୁ କମିତି ସେ । ଆମ୍ବୁହତ୍ୟା କଲୁ ନାହିଁ । ତୋର ଅପମାନ,
ତୋ ବଂଶର ଅପମାନ, ପୁଣି ମୋତେ ଦେଖିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ନିର୍ଲଜ,
ବୁଲାଇବାର.....

ତାଙ୍କର ମୁହଁ ରମ୍ଭୀର, ଉଗ୍ର ଓ ଆରକ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣ ଧାରଣ କଲା ।
ତସ୍ମିନ୍ ନାଲ ଓ ସଂଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଲା । କେହି ସାହସ ତଳେ

ନାହିଁ, ଏ ପରିସ୍ଥିତିରେ କ'ଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ବନ
ଠାର ଦେଲେ ମହାପାତକୁ...ମହାପାତେ ସୁନ୍ଦରୀଙ୍କୁ କହିଲେ,
ଆପଣଙ୍କ ପରି ଲୋକ ଯେବେ...

ସୁନ୍ଦରୀଙ୍କ ଶବ୍ଦ ଆନ୍ଦୋଳ ଓ ରାଗ ଶେଷରେ ଅଶ୍ରୁରେ ପରିଣତ
ହେଲା । ତାଙ୍କର କଣି ରୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଆସିଲା । ସେ ଆଉ କିଛି କହି
ପାରିଲେ ନାହିଁ । ତଳକୁ ମୁହଁ ପୋତି ଲୁହ ତାଳିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଭୁବନ କାନ୍ଥ ପଟରେ କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସେ ବୁଝି
ପାରିଲା, ଚନ୍ଦ୍ରଶା ସୁନ୍ଦର ପ୍ରାଣର ପ୍ରକୃତିରେ ତାର ଜୀବନରେ
ଯାହା ଯାହା ଘଟିଗଲା ସେଥିପାଇଁ ସେ ଦାୟୀ ନୁହେଁ । ଦାୟୀ
ଅତ୍ୟୁକ୍ତ ମାତ୍ର ଅତ୍ୟୁକ୍ତର କୁଟିଳ ଗତିରେ ଘଟିନାର ଆବର୍ତ୍ତନ ଗୁଡ଼ିକ
ପିତାଙ୍କ ହୃଦୟରେ କି ଦାରୁଣତମ ଆଘାତ ନ ହେଇଛି !!
ହୃଦୟର ସମସ୍ତ ଦୁର୍ବଳତାକୁ ସେ ଉପେକ୍ଷା କରି ପାରିଲା
ନାହିଁ । ମନେ ମନେ କହିଲା, କଣ କଲି...

ସାଥୀମାନଙ୍କର ଆଖି ଲୁହରେ ଛଳଛଳ ।

ଶରତ କହିଲା, ବାସୁ କହ...

ବାସୁ ମାରବ ।

କେହି ଯେପରି ଭୁବନ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ବାପାଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରି-
ବାକୁ ସାହସ କରିବାକୁ ଅସମ । ବନ ସାହସ କଲା । କହିଲା,
ଆଜ୍ଞା, ଯାହା ତ ହେବାର ହେଲାଣି । ବର୍ତ୍ତମାନ କ'ଣ କରାଯାଇ
ପାରେ ? ସୁନ୍ଦରୀଙ୍କୁ କହିଲେ, କ'ଣ କରାଯିବ । ଡାକ୍ତରଟା କେଉଁ
କରିବ । ପୂର୍ବର ସୂର୍ଯ୍ୟ ବରଂ ପଶ୍ଚିମରେ ଉଦୟ ହେବେ,
ତଥାପି ସୁନ୍ଦରୀଙ୍କୁ କୋର୍ଟକୁ ଯିବ ନାହିଁ, ତା'ର କୁଳାଙ୍ଗାର ପୁଅକୁ
ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ । ସେ କୁଳାଙ୍ଗାର ଭଲ କୁଆଡ଼େ ? କାହିଁ-
ତା...କାଣ ତ ଖାଲି ବକାଶି ଉଠୁଣ...

ସୁନ୍ଦରାୟକ ଆସିବୁ ତେବେ ସୁଦ୍ଧା ଲୁହଧାର କହ ହୋଇ
ନ ଥାଏ ।

ସେ ପରୁରଲେ, ଭୁବନ, ବର୍ତ୍ତମାନ କହ, ତୁ ଆଉ ତାକୁ
ଗୁଣ୍ଡିବୁ ନାହିଁ...

ଭୁବନ ଆସି ଉଠାଇଲ । ଭାରାବାନ୍ତ ମୁଣ୍ଡଟା ଆଉ ଉପରକୁ
ଉଠାଇ ହେଉ ନାହିଁ ।

କହ, କହ,...

ଭୁବନ ମାରବ ।

ସୁନ୍ଦରାୟ ତଥାପି ଚଢ଼ା କଣ୍ଠରେ ପରୁରଲେ, 'କହ, ଜବାବ
ଦେ... ଭୁବନ ଏତିକି କହିଲା, ବାପା, ମୁଁ ତାକୁ ଜବାବ ଦେଇ
ପାରିବି ।...

ହଁ...ତୁ, ତୋର ପୁଣି ଗୋଟାଏ ଜବାବ...ନା, ପୁଣି
ଭାବିକିନ୍ତ କହ । ଯଦି ତୋର ବିବାହ ସେଠାରେ ହୁଏ, ଜାଣିରଖ
ସୁନ୍ଦରାୟର ପୁଅ ତୁ ଆଉ ନୋହୁ...ତେଜସପୁଅ ଜରିଦେବ ।
ସମସ୍ତ ସଂପତ୍ତିରୁ ବଞ୍ଚିତ ହେବୁ ତୁ—

ଭୁବନ କହି ପକାଇଲା, ସେଥିପାଇଁ ଆପଣି ନାହିଁ ବାପା—
ମୁଁ ମୋର ଜବାବ ରଖିବାକୁ ଚାହେଁ...

ଆଜ୍ଞା...

ସୁନ୍ଦରାୟ ପୁଣି ଗାରି ଉଠିଲେ । ବନ କହିଲା, ବାପୁ, ସେ
ଲଡ଼ିଅଟ୍ଟକୁ ଏଠୁ ନେଇଗଲୁ ପଦାକୁ । ଭାରି ଗୋଟାଏ ଏ
ଦେଖେଇଛି ।

ଶରତ ଓ ବାପୁ ଟାଣି ଟାଣି ଭୁବନକୁ ପଦାକୁ ନେଇଗଲେ ।

ସୁନ୍ଦରାୟ କହିଲେ, ଦେଖିଲିତ ମହାପାତକ...

ଏମାନେ ଆଉ ବାପର ପୁଅ ନୁହନ୍ତି...

ମନେ କହିଲ, ଆଜ୍ଞା, ଗୁଡ଼ିଆ ସେ କଥା...

କ'ଣ କହୁଛୁ ତୁ ପୁଅରେ—ସେ କଣ ଆଉ ରଖିବ ମୋତେ ?
ହୃଦୟ ଭିତରଟା ଆଜି ଯାହା ହେଉଛି...ଏ ଭଲ ପୁଅ ମୋର ନ
ଥିଲେ କ'ଣ ହୋଇଥାନ୍ତା ?' ପୁନର୍ବାର କଣ୍ଠରେ ଉଠିଲା,
ଆବେଗ ଓ କରୁଣ ଝଙ୍କାର ।

ବନ କହିଲା, 'ଆଜ୍ଞା, ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ସେ କ'ଣ ଆଉ ରଖିବ ।
ତା' ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କ ପରି ଆମର ମାନମହତ ସବୁଯାକ ପଦାରେ ବଳ
ପାରିଲାଣି ।

ମହାପାତ୍ରେ, ଶୁଣୁବ ଏ ସବୁ ଘଟଣାବ ? ବହୁ ବୋଉକୁ
ଆମର ଟିକେ କହିବ । ଆମ ଭୁବନ ପାଇଁ ଏମାନେ ଆମ ଅପେକ୍ଷା
ଏଠି କେତେଦୂର କଷ୍ଟ ନ କରୁଛନ୍ତି । ଆଉ କୁଳାଙ୍ଗାର, ଏମାନଙ୍କର
ଅବା କ'ଣ ଉପକାର ତୁ କରୁଛୁ ଶାବନରେ—

ଆଜ୍ଞା, ଆମର ସେ କଥା ପରାରେ କିଏ ? ବର୍ତ୍ତମାନ କିପରି
ଆମେ ମାନ ପାଇବା—

କହୁଛୁ ପୁଅ, ତାକୁ ସେଠି ବାହା ଦେବା କଥା ? ତା
ଏଜନ୍ତରେ ହେବ ନାହିଁ—ସେଇ ଅଲକ୍ଷି, ଶୁଣାଳୀ ଯା ପାଇଁ
ମୋ ବଣର ମାନ ମହତ ଗଲା—ସେ ପୁଣି ଯାଇ ମୋର ପୁଅ
ପୁରୁଷକୁ ପାଣି ଦେବ...ନା...ନା ତା ସୁନ୍ଦର ଦିହାନ୍ତେ ହେବ
ନାହିଁ ।

ବନ ଦେଖିଲା, ଉପାୟ ଠିକ୍ ପଡ଼ିଛି । ନଚ କଣ୍ଠରେ କହିଲା,
ନା ଆଜ୍ଞା, ମୁଁ ତ ତାହା କହୁନାହିଁ । ମୁଁ କହୁଛି, ସେ କଣ୍ଠାକୁର
ହେଲା ବୋଲି କ'ଣ ଏତେ ବଡ଼ ହୋଇଗଲା । ଆପଣଙ୍କୁ ଏ
ଅପମାନ ଭୁବନକୁ ଏ ଅପମାନ...ଏ ଅପମାନ କ'ଣ ଆମର ନୁହେଁ ।

ମହାପାତ୍ରେ ଶୁଣ...

ଆଉ ଆମେ ସମସ୍ତ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛୁ । ଏହାର ପ୍ରତିଶେଷ ଗ୍ରହଣ ପାଇଁ, ଆପଣଙ୍କୁ ମାନ ଦେବା ପାଇଁ । ମୁଁ ପ୍ରିନ୍ସିପାଲଙ୍କୁ ଆଜିରେ ସମସ୍ତ ଘଟଣା ନଜେ ଯାଇ ଘରୋର ଭାବରେ କହି ଦେଉଛି, ସେ କିଲ୍ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କୁ ଫୋନରେ କହିଦେବେ । କେସ ଫେସ କୁଆଡ଼େ ଉଡ଼ିଯିବ । ଆଉ ଆପଣ ଦେଖିବେ, ସେ କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟରର ସାତପୁରୁଷ ଆସି ଆପଣଙ୍କ ପାଦ ଯଦି ନ ଧରିଛନ୍ତି...

ସୁନ୍ଦରୀ ଓ ମହାପାତ୍ର ପରସ୍ପର ମୁହଁ ଚାହିଁ ରହି ହେଲେ । ବନ କହି ଚାଲିଲା, ଆଉ ତା'ର ହିଅ, ତା'ର କା'ର ମହତ ଉପରେ । ପଦାଢାତ କରି ଦୁନିଆଁ ଆଗରେ ଚାଲି ଆସିବ ଘରୁ ଗୋଡ଼ି କାଢ଼ି । ଆପଣଙ୍କ ଘରେ କେତେ ଦାସୀ ପରିଚାଳି ଥିବେ । ତା'ର ଆସନ ହେବ ସମସ୍ତଙ୍କ ତଳେ...ଦୁନିଆଁ ଦେଖିବ କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟର...ତା'ର ହିଅକୁ ସୁନ୍ଦରୀ ପ୍ରତିଶୋଧ ପାଇଁ ନିଜର ଗୁହାଳ ପୋଛୁବା କାମରେ ରଖି ପାରନ୍ତି ।

ମହାପାତ୍ର କହିଲେ, ହଁ ହଁ...ଠିକ୍ ଠିକ୍ ! ଏଭଳି କାମକୁ ଏଇଆ ନ କଲେ ଆମର ମୁଣ୍ଡ ରହିବ ନାହିଁ ।

ସୁନ୍ଦରୀଙ୍କ ମୁହଁରେ ନୂତନ ଶିହରଣ ଦେଖା ଦେଲା । ସୁଦାମ ଓ ଦୁଦାନନ୍ଦ ବନର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଗୁଡ଼ିରେ ଅତି ବିସ୍ମୟ ହୋଇ ଠିକ୍ ଠିକ୍ ହେଲେ ।

ବିପ୍ଳବ ଓ ଆନନ୍ଦ ଶାଶିତ ଚକ୍ଷୁରେ ସୁନ୍ଦରୀ ବନବିହାରୀ ଗମ୍ଭୀର ଆକୃତିକୁ ଯଶକାଳ ପାଇଁ ଅପଲବ୍ଧ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁ ରହିଲେ ।

* ଖୋଦ୍ଦଳ *

ମୁଁ କହୁଛି, ଏ ଲଗୁଟା ଟିକିଏ ଗଡ଼ାଇ ଦେଲେ ଚଳନ୍ତା
ନ—ହିଅଟା ଝୁର ଝୁର ଆସି କଣା ଦେଲଣି ।

ସୁଜାତାର ମା ଏତକ କହି ଦେଲେ । ରମେଶ ବାବୁ
କହିଲେ, ଦେଖନା, ବିବାହଟା ସରିଗଲେ ତାର ମନର ପରିବର୍ତ୍ତନ
ଆସିଯିବ । ଭୁବନ... ଅମରେନ୍ଦ୍ର ଶତବିଶର ପିଲା । କି ଚେଜାପ୍ତାନ
ଚେହେରା ତାର । ଏମ୍. ଏଲ୍. ପଢ଼ୁଛି । ବାରିଷ୍ଟର ହେବ । ତୁମେ
ତ ତାର ପଟେ ଦେଖିବ । ସେଇଥିପାଇଁ ମୁଁ କେତେକେତେ
ଆୟୋଜନ ଅବା ନ କରିବି । ଜବାବ୍ ଦେଇଛି, ନଗଦ ୧୫ ହଜାର
ଟଙ୍କା ବାଟ ଶରତ ଦେବ । ଆଉ ଦେଖିବ ସେ
ସୁନ୍ଦରୀ ମହାପାତ୍ରଙ୍କୁ... ସେ ମୋର ଜାତି ବାଛିଲା । କୁଲ ବାଛିଲା...
ଏବେ ଦେଖ, ତାର ଆଗରେ ମୋର ହିଅ ହେବ ଶତ୍ୟର ଶଶୀ—
ଆଉ ବିବାହ ଦିନ ତାର ପୁଅ ଥିବ ଜେଲ ଭିତରେ... ହା ! ହା !

ହଁ, ସତ କଥା ।

ଆଜ୍ଞା, ତୁମେ ସୁଜାତାର ମନଟାକୁ ବଦଳାଇ ଦେଲ ତ ?

ହଁ... ସେ କହିଲା, ବାପାଙ୍କର ଅପମାନ କ'ଣ ମୋର
ଅପମାନ ନୁହେଁ ?

ହଁ, ସେ ଶୁବ୍ ଭଲ ପିଲା ନା... ଶୀଘ୍ର ବୁଝି ଗଲା । ନାହାଲେ
ଏକ କାଳର ଯୋଉ ପୁଅ ହିଅ... ଗୁଡ଼ ତାଙ୍କ କଥା ଛାଡ଼, ଯେବେ
ଝୁଙ୍କ ଉଠୁଛି, ତେବେ ବାପ ମା' କୁଲ ମାନ ସବୁ ଗଲେ କ'ଣ
ହେଲା ?

ହଁ ତେବେ ସୁଜା ସୁଜାତା କହୁଛି—ବର୍ତ୍ତମାନ ତାର
ବିବାହ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । କଲେଜ ପଢ଼ା ପଢ଼ିଆନ୍ତା...

ତୁମେ କ'ଣ ବୁଝିବ ସୁର ବୋଉ...ଦାସିରୁ ଗଲେ ଗଲା ।
ତା'ପରେ ପୁଣି ଜୋଇଁର ପଡ଼ା ପଢ଼ି ବିଷୟ ଦେଖିବା ?

ସୁଜାତାର ବୋଉ କିଛି ନ କହି ଖରବ ହେଲେ । ରମେଶ
ବାବୁ ପଚାରିଲେ, ସୁଜାତା କୁଆଡ଼େ ଗଲା ? ଯିବ କୁଆଡ଼େ ।
ତାର ସାଙ୍ଗ ଅଞ୍ଜଳି ଓ ଉଷା ଆସିଥିଲେ ଆମ ଘରକୁ । ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ
କହିଲି, ସୁଜାତାକୁ ଆମର ଟିକେ ବୁଝି-ବୁଝି କରିଦିଅ । ସେମାନଙ୍କ
ସାଙ୍ଗରେ ସେ ବୁଲି ଯାଇଛି ।

ହଁ...ମୁଁ ନିମନ୍ତ୍ରଣପତ୍ର ଯୋଗାଡ଼ରେ ଲାଗିଲି, ଆରେ ରାମା,
ଡ୍ରାଇଭରବାବୁଙ୍କୁ ଟିକେ ଡାକ ତ, ଯିବା ଲଜ୍ଜମନ ରୁଦ୍ଧ ସୁନା
ବୋକାନକୁ...

×   ×   ×   ×

ବାଟରେ ଅଞ୍ଜଳି ପଚାରିଲା, ଉଷା, ବର୍ତ୍ତମାନ କଣିକା...

କଣିକା ତ ଆଜି ଆରମ୍ଭ...ଏବଂ ଶେଷ । ଶୁଣିବ ଭୁବନବାବୁ
ପୋଲିସ ସାହାଯ୍ୟ ନେଇଛନ୍ତି...ସୁଜାତା, କ'ଣ କହୁ ନାହିଁ
କାହିଁକି ।

ଅଣି ଛଦ ଛଳ ନେହେରୁ ସୁଜାତା କହିଲା, ବାଗ୍ ସ୍ଥାନ
ଜୀବନର କଥା କହୁଛି କ'ଣ ? କି ଯୋଗରେ ଜଳ ମୋର ଯେ
ଏ କୁଳ ହେଲି ନ କି ସେ କୁଳ ହେଲିନି । ନିଜର ବନ୍ଧ ଗୌରବ,
ମାନମହତ ସବୁ କୁଆଡ଼େ ମୋର ପାଇଁ ଜଳ ପୋଡ଼ିଗଲା ଆଉ
ଜୀବନର ସବୁସ୍ଥ ବୋଲି ଯାହାକୁ ଭାବିନେଲି, ମୋ ସକାଶେ

ତାଙ୍କର ଶାବନକୁ ଗୁରୁଖାର କରି ପକାଇଲି । ଉଷା ଅଗା,ମୋତେ ଶୀଘ୍ର ମରଣ ହେଉ...

ଉଷାର ଘର ପାଖେଇଲଣି । ଅଞ୍ଜଳି କହିଲା, ସେ କଥା ପାଟିରେ ଧରନା—ଭୁବନବାବୁ ଆସିଥିବେ ନାଁ ଉଷା ?

ହଁ ବୋଧହୁଏ ଆସିଥିବେ...

ଉଷା, ଅଞ୍ଜଳି ଓ ସୁଜାତା ଘର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ । କାହାର ମନରେ ସରସ ନାହିଁ । ଅନାଗତ ଆଶଙ୍କାର ଦୂରରେ ଛୁପି ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ହୋଇଛି । ଉଷାର ମା ଓ ଭଉଣୀ, ସୁଜାତାକୁ ଦେଖିଲେ । ସୁଜାତା ତାଙ୍କୁ ନମସ୍କାର କଲା ।

ସୁଜାତାର ଚେହେରା, ଉଷା ଓ ଅଞ୍ଜଳିର ଆଶଙ୍କାକୁଳ ଆଖିକୁ ଦେଖି ଉଷାର ମା ସମସ୍ତ ଘଟଣା ବୁଝିନେଲେ । କହିଲେ, ଭୁବନବାବୁ ଏ ଘରେ ଅଛନ୍ତି...

ଶକ୍ତିପତି ପଦରେ ସୁଜାତା ଅନ୍ୟ ଛୁମ୍ବୁ ପ୍ରବେଶ କଲା । ପାଦତଳେ ପ୍ରଣାମ କଲାବେଳେ ଭୁବନର ଚରଣ ଦ୍ଵୟରେ ତାର ବାହୁ ଦୁଇଟି ଉଠେଳିତ ହୋଇ ଉଠିଲା । ଆଖିରୁ ଲୁହ ଧାର ଧାର ବୋହି ପଡ଼ିଲା । ଉଷା, ଅଞ୍ଜଳି, ଉଷାର ମା ଓ ସାନ ଭଉଣୀ ଏ ଦୃଶ୍ୟରେ ବିଚଳିତ ଓ ଅଶ୍ରୁଳ ହୋଇ ଉଠିଲେ । ଉଷାର ମା ଆଶୀର୍ବାଦ କଲେ, ଭଗବାନ ତୁମର ମନୋବାଞ୍ଛା ପୂରଣ କରନ୍ତୁ...

ଭୁବନ ଡାକଲା...ସୁଜାତା !

ନିତ୍ୟନିତ୍ୟକୁ ଉଠେଳିତ କରି ସୁଜାତା ମାରବ ଓ ଲୋକ-ପିତ୍ର ଦ୍ଵୟରେ ଉଠିବ ଦେଲା ଆଖିରେ ।

ଭୁବ...

ଆଖିରୁ ଲୁହ ଧାର ସରି ନାହିଁ । ସୁଜାତା କହିଲା, କେଉଁ-
ଆଡ଼େ...

ସେଉଁଠି ମୁଁ ଯିବି ।

ନାଁ ଭୁବନବାରୁ...ତା' ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ମୋର
ବିଜୟପୁର ଆପଣ ଲୁହନା, ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଓ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ବରଣ କରନ୍ତୁ
ନାହିଁ । ଶ୍ରୀରାମାୟଣ ମୁଁ, ଆପଣଙ୍କର ସଦନାଶ କରି ଦେଇଛି ।
ସେଥିପାଇଁ ମୋତେ କ୍ଷମା କରନ୍ତୁ ଏବଂ ଭୁଲିଯାନ୍ତୁ ସୁଜାତାକୁ ।
ଅନ୍ଧାରରେ କୌଣସି ଏକ ଲୁହଜାଲ ଖେଳ ପରି ଆପଣ ମୋର
ସମସ୍ତ ସ୍ମୃତି ଭୁଲି ଯାଆନ୍ତୁ । ବିବାହ କରନ୍ତୁ । ମୋତେ ନେଇ
ନିଜର ଭବିଷ୍ୟତକୁ ପୋଡ଼ିଜାଳି ପାଉଁଶ କରି ଦିଅନ୍ତୁ ନାହିଁ...
ମୋ ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କ ବଂଶର ମର୍ଯ୍ୟାଦାରେ କଳଙ୍କ ରଖନ୍ତୁ ନାହିଁ ।
ବିବାହ କରନ୍ତୁ ।

ଏ କ'ଣ କହୁଛ ସୁଜାତା ! ଏତିକି କହି ଭୁବନ ତାର
ପାଦୁଲ ଦୁଇଟି ଧରି ପକାଇଲା । ଚମକି ପଡ଼ି କହିଲା, ଏ କଣ
ତୁମ ଦେହରେ କରୁ...

ଶୁଣି ନ ଶୁଣିଲ ପରି ରହିଲା ସୁଜାତା । ଅଞ୍ଜଳି ଓ ଉଷା ତାର
ଦେହରେ ହାତ ଦେଲେ ।

ସତେ ତ ଦେହଟାରେ ଏତେ ଉତ୍ତପ ?

ସୁଜାତା କହିଲା, ମୋର ପାଇଁ ଆପଣ ନଷ୍ଟକଲେ ଆପଣଙ୍କର
ଭବିଷ୍ୟତ । ମୋର ପାଇଁ ଡାକ୍ତର ସାମନ୍ତସ୍ୱୟଂ କ୍ଷତ ବିକ୍ଷତ ହୋଇ
ନିରାଶ ହେଲେ । ଏ ଦୁଇଟି ବଂଶର ଅଭିଶାପ ମୁଁ ନେଇ ପାରିବି ।
ଏଣିକି ଆହୁରି ବିବାହ ପରେ ଅଭିଶାପ ବଢ଼ିବ କରବି ଆଉ ଏକ

ସୁବକର...କି ଯୋଗରେ ଜନ୍ମହେଲି...ମୋର ଶ୍ରାବ୍ୟରେହିଁ
ଘଟିଲା ଏଇସବୁ ଲଞ୍ଜିନା...

ଅବୋଧ ଶିଶୁପରି ସୁଜାତା କାନ୍ଦି ଉଠିଲା । ଉଷା ତାର ଲୁହ
ପୋଛି ଦେଲା । ତାର ମା ସୁଜାତାକୁ ପ୍ରତିବାଧନା ଦେଇ କହିଲେ,
ମାଟା ପରା...ଏ ସବୁ କଥା କିଛି ନୁହେଁ...ତୋର ବାଟ ତୁ
ଧରିଛୁ । ଦୁନିଆଁ ଗଲେ କେତେ ଥିଲେ କେତେ, ତୋର ସେଥିରେ
ଯାଏ ଆସେ କଣ ?

କରି କରି କାନ୍ଦି ଭୁଲିନ କହିଲା, କଣ କହୁଛ ସୁଜାତା...
ମୁଁ ତୁମକୁ କଥା ଦେଇଛି ସତ୍ୟ କରୁଛି—ଦେହ ମନ ପ୍ରାଣରେ
ସୁଜାତା ବ୍ୟଞ୍ଜିତ ମୁଁ ଅନ୍ୟ କାହାରକି ସ୍ଥାନ ଦେଇନାହିଁ । ମୁଁ ପୁଣି
ତୁମକୁ କା ଭୁଲିଯିବି କିପରି ଓ କାହିଁକି ? ତୁମେ ସେ ସବୁ କଥା
ଛାଡ଼ । ବାହାରେ ଟାକ୍ସି ଅପେକ୍ଷା କରିବି—ଆସ...ଭୁଲ...

କ୍ଷୀଣ କଣ୍ଠରେ ସୁଜାତା ଉତ୍ତର ଦେଲା, ଥରେ କହିଥିଲି ପରା
ଆମର ପ୍ରଣୟର ଇତି ନାହିଁ । ସ୍ବପ୍ନ ବୋଲି ଏତେ କାହିଁକି ଏହାକୁ
ଧରି ନେଉଛନ୍ତି । ବିବାହ କରନ୍ତୁ । ଦେହର ଶ୍ଯା ଧରି ମଣିଷ
ବେଶାଦିନ ଆଦର୍ଶକୁ ସ୍ଥାନଦେଇ ପାରେ ନା...ବିବାହ କରନ୍ତୁ ।
ସୁଖୀ ହେବେ...

ଉଷା ଓ ଅଞ୍ଜଳି କହିଲେନି କିଛି । ଅବାକ୍ ହୋଇ ଏ
ତା ମୁହଁକୁ ଓ ସେ ତା ମୁହଁକୁ ଚାହିଁଲେ । ଉଷା ପଚାରିଲା,
ସୁଜାତା...

ନାଁ ଉଷା ଅପା...ମତେ କିଛି କୁହନାହିଁ । ଏତିକି କହି
ସେ ବକଳ ଶ୍ରବରେ କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

କରୁଣ ଆନ୍ଧେଶରେ ଭୁବନ କହିଲା, ସୁନାତା, ମନେ ରଖ ଦେହ ମନପ୍ରାଣ ଦେଇ ମୁଁ ତମକୁ ଭଲ ପାଇଛି—ସମାଜର ଆଖିରେ ଆଙ୍ଗୁଳି ମାର ମୁଁ ତମକୁ ଦେହ ମନ ପ୍ରାଣରେ ମିଶାଇ ତର ଆନନ୍ଦ ଉପଭୋଗ କରିବି । ଯିଏ ଗୋଟିଏ ଦିନ ଧରି ଚାଲେ ସେ ଚାଲେ, ବନ୍ଦୁ ମାସ ଓ ଅସତ—ତୁମର କଣ୍ଠରେ ଆଜି ଦିନର ଏ ସବୁ ଅପ୍ରାକୃତ ଉଷା କାହିଁକି ସୁନାତା...

ହୃଦୟ ତାର ଶୁଙ୍ଘି ପଡ଼ିଲା । ସେ ସୁନାତା ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ରହିଲା । କିଛିପରି ପାଇଁ କେହି ଆଉ ପଲକ ପକାଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଭୁବନ ସୁନାତାର ବାହୁଧରି କହିଲା, ଚାଲ... ..

ଝାଉଁଳିଲ ଲତାଟି ପରି ସେ ଲେଟି ପଡ଼ିଲା ଭୁବନ କୋଳରେ । ଦେହରେ ଉତ୍ତପ ପୂରି ରହିଛି...ସଞ୍ଜା ନାହିଁ, ଚେତନା ନାହିଁ ।

କ'ଣ ହେଲା ବୋଲି ଉଷା ଓ ଅଞ୍ଜଳି କାନ୍ଦୁ ଉଠିଲେ । କ୍ଷଣକ ପାଇଁ ଭୁବନ କଂକର୍ତ୍ତବ୍ୟବିମୂଢ଼ ହୋଇ ଠିଆ ହେଲା । ତାକୁ କିଛି ଦେଖାଗଲା ନାହିଁ । ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଶବ ସହସ୍ର ହିମାଳୟ ଶୁଙ୍ଘି ପଡ଼ିଲା । ଧମକାର ପ୍ରଦାନ ସବୁ ଯେମିତି ରୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଆସିଲା ।

ଧୀରେ ଧୀରେ ସେ ସୁନାତାକୁ ଉଠାଇ ନେଇ ଚାଲିଲା ଟ୍ୟାକ୍ସି ପାଖକୁ, କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ ପଛରେ ଉଷା, ତାର ମା ଓ ଅଞ୍ଜଳି... । ଡିଲ୍‌ଭର ଦରଜା ଖୋଲି ଦେଲା । ସୁନାତାକୁ କୋଳରେ ଧରି ଭୁବନ ବସିଲା । ଉଷା ଓ ଅଞ୍ଜଳି ମଧ୍ୟ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ବସିଲେ

କାହାର ଛୁଣ୍ଡରେ ଗ୍ରସା ନାହିଁ ।

ହଠାତ୍ ଭବନ କହିଲା, ଚଳଣ୍ଡ ମେଡ଼ିକାଲ...

ଶ୍ବାଟ୍ ମାରି ଅସ୍ଥିନ୍ତା ଛୁଟି ଚାଲିଲା ମେନବେଡ଼ରେ ମେଡ଼ି-
କାଲ ଅଭିମୁଖେ.....

ଠିକ୍ ସେତିକିବେଳେ ପାଖ ଦେଇ ଚାଲି ଯାଉଥିଲା ବନୋଦ—
ନ୧୩ ମୁର ସାଇକେଲ ଚାଲିଯାଉ.....

ପ୍ରିୟଜନମାନଙ୍କୁ ଉପହାର

ଦେବାଭଳି ବହୁ

ଉପନୟନ

● ପରଦାସୀ	ଟ ୧୫
● ବିଦେଶ ଚାହୁଡ଼ା	ଟ ୧୫
● ଝଡ଼ ଓ ଝରା ମୂଲ୍ୟ	ଟ ୧୮
● ମନର ସେତେ ଅଣା	ଟ ୧୩
● ମନ ହରିଣୀ କାହେ	ଟ ୨୯
● ପ୍ରିୟା ଓ ପରଜାୟା	ଟ ୨୫
● ଦୁଇ ଧାତୁ	ଟ ୧୮
● ଲଭି ମ୍ୟାରେଜ	ଟ ୨୯

କଳ୍ପ ସଂଗ୍ରହ

● ଶାମାଣି ତାଳେ	ଟ ୧୯
● ପତ୍ନୀ ପତ୍ନୀ	ଟ ୧୯
● ମହା ମହାଗତ ବାଣୀ	ଟ ୧୫

କବିତା

● ପ୍ରେମସମ୍ବନ୍ଧ	ଟ ୦ ୫୫
● ଭରୁ ମୁଖା	ଟ ୦ ୩

ଚିତ୍ରେକ୍ତିତ

● ସର୍ବହୃଦୟ ଅଛନ୍ଦାୟ	ଟ ୧୯
● ଭୟାବ୍ଧ ବହୁସ୍ୟ	ଟ ୨୯

ପ୍ରା ହି ସ୍ଥାନ :

ପ୍ରକାଶ ହୁଏ ଫୋର

କଲେଜ ଷ୍ଟେଡ଼, କଟକ-୩

ପ୍ରକାଶକ ସ୍ୱାମୀ : ମନମୋହନ ପ୍ରେସ୍, କଟକ-୨